

*Аз китоб ояд
ба қил нуру сафо*

**ВАЗОРАТИ ФАРҲАНГИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
КИТОБХОНАИ ДАВЛАТИИ БАҶАГОНАИ
ҶУМҲУРИЯВИИ
БА НОМИ МИРСАИД МИРШАКАР**

АЗ КИТОБ ОЯД БА ДИЛ НУРУ САҒО

*(бахшида ба Фестивали ҷумҳуриявии
«Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон»)*

**ДУШАНБЕ
"ИСТЕЪДОД"
2015**

ТКБ 66.75 (2 тоҷик) +92 я 91.9.66

А- 35

Бо Қарори Шӯрои илмӣ-методи Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар ба ҷоп тавсия шудааст.

Ҳайати эҷодӣ ва маъмурии Фестивал ба кормандони ҚДБЧ ба номи М. Миршакар, ки дар таҳияи дастури мазкур саҳм гузоштаанд, миннатдорӣ баён менамояд.

Мураттиб ва муаллифи мақолаи муқаддимавӣ:

номзади илмҳои педагогӣ, дотсент

Авғонов Қурбон

Муҳаррир:

Садриддин Ҳасанзода

Зери назари:

доктори илмҳои филологӣ, профессор

Сайфиддин Назарзода

Масъули ҷоп:

Сатторова Азизмоҳ

Аз китоб ояд ба дил нуру сафо (бахшида ба Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон»): дастури таълимӣ-методӣ барои донишҷӯён ва созмондихандагони Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон»/ Мураттиб ва муаллифи мақолаи муқаддимавӣ Авғонов Қурбон; Муҳаррир Садриддин Ҳасанзода; Зери назари Сайфиддин Назарзода; Масъули ҷоп Сатторова Азизмоҳ.- Душанбе: Истеъдод, 2015. – 208 с.

Дастури таълимӣ - методӣ ба созмондихандагони Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон» бахшида шуда, Паёми шодбошии вазири фарҳанг, Қарори ҷаласаи ҳайати мушовараи Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон, Низомномаи фестивал, номгӯи ҷорабиниҳо, намунаи сенарияҳо, андешаҳои иштирокчиёни фаъолро инъикос менамояд. Дастур барои мутахассисон, омӯзгорону донишҷӯён ва унвонҷӯён дар омӯзишу баррасии масъалаҳои марбут ба фаъолияти китобдорӣ мусоидат хоҳад кард.

ISBN 978-99975-43-13-4

©Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар, 2015.

САРСУХАН

Китоб ба истилоҳ аз мураккабтарин офаридаҳо буда, давраи ниҳоят тӯлонии таърихи аз сар гузаронидааст. Тавассути китоб наслҳои оянда ба ҳақиқати объективии ҳаёти ҷамъиятии ниёгон, фаҳмиши илмию бадеии онон шинос мешаванд. Дар инкишофи дунёи маънавии инсон китоб ба муқаддастарин васоити зиндагӣ табдил ёфтааст. Зиёдшавии китоб ва рӯз то рӯз баландгардии мавқеи он дар рушду такомули ҷамъият, дар фаъолияти хонанда тағйирот ва дигаргунӣ ба вучуд овард. Пеш аз ҳама истифодаи китобҳо ба соҳаи фаъолияти маслакии инсон, завқу рағбати он вобастагӣ дорад. Яъне хонанда наметавонад, ки ҳамаи он фаҳмишу донишҳое, ки дар шакли китоб маводӣ гаштааст, бе тафрику интиҳоб истифода намояд. Хондани китоб дар фаъолияти илмию эҷодӣ ва амалӣ аз он истифода кардан умри бештаре дорад.

Китобҳои бачагонае, ки аз ҷониби шоиру нависандагон барои кӯдакон таҳия ва нашр мешаванд, дар ташаккули ҷаҳонбинӣ ва баланд гардидани завқи бадеӣ ва зебоипарастии наврасон нақши калон мебозанд. Дар ҳама давраи замони шоиру нависандагони ҷаҳон, ҳосаи шоиру нависандагони форсу тоҷик, дар офаридаҳои бачагона маҳорати баланд касб кардаанд. Он гуна осор, он гуна шеърҳои хикоя, чистону кистону зарбулмасал ва панду андарзҳоро во мехӯрем, ки на танҳо дили кӯдакону наврасон, балки дили мо калонсолонро ба вачд меоранд. Имрӯз вақти он расидааст, ки насли наврасро бештару беҳтар бо адибону олимони осори бою пурғановати эшон ошно намоем тавассути сухани воло тарбият намоем.

Агар ҳавасу орзуямон ба воя расонидани афроди асилу ҷонфидои миллат бошад, пас бояд баҳри тарбияи онҳо аз ҳозир тавассути асарҳои ҷолиб ҳиссагузор бошем. Яке аз мақсадҳои

баргузории Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон» ин тарғиби адабиёт, ҷалби наврасон ба китобу китобхона ва кашфи эҷодкорони ҷавону наврас мебошад, ки ҳамасола он натиҷаи мусбат медиҳад.

Баргузории Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон», ки ҳамасола 2-9-уми апрел дар саросари мамлакат бо шукӯху шаҳомати ҳоса таҷлил мегардад, ба ҳамин нуқта, яъне ба тарғиби адабиёти тозанаشر, кашфи падидаҳои нави фарҳангӣ, робитаи шоирону нависандагон ва олимон бо насли наврас ва ҷалби ҳарчи бештари кӯдакону наврасон ба китобу китобхона нигаронида шудааст.

Барои дар сатҳи баланди фарҳангӣ доир гардидани ин ҷашни фархунда Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар, ки ташаббускори бевосита мебошад, бо дастгирии вазоратҳои фарҳангу маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ, воситаҳои хабаррасонии оммавӣ корҳои зиёдеро ба сомон мерасонад.

Роҷеъ ба кадрӣ манзалати китоб, арҷгузорӣ ба ин дурри маънӣ ва дар сатҳи баланд доир гардидани фестивал созмондиҳандагон - китобдорон тадбирҳои зиёд меандешанд.

Ҷобачогузории мавод дар дастур бо тартиби алифбо ва дар баъзе маврид солномавист.

Унвони ҳамаи асарҳо ба забони асл тибқи стандарт тасвир шудааст.

Дастур ба донишҷӯёну омӯзгорон, муҳаққиқону мутахассисони соҳа кӯмак хоҳад кард.

Дастур чунин маводро дар бар мегирад:

- Қарори маҷлиси ҳайати мушовараи Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи баргузор намудани Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон» ва Низомномаи фестивал;

- шодбошии вазири фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон
Шамсиддин Орумбекзода;

- тарҳи чорабиниҳо;
- номгӯи чорабиниҳо;
- намунаи сенарияҳо;
- андешаҳои иштирокчиёни фестивал;
- даъватнома ва барномаи фестивал;
- маълумотномаи библиографии «Оё медонед?»;
- адабиёт роҷеъ ба фестивал;
- адабиёти истифодашуда.

Мутахассисони соҳаи китобдорӣ ва созмондиҳандагони фестивал бо истифодаи маводи мазкур ва тағйироту иловаҳои хеш ба барнома дар ташкилу баргузори фестивали имсола нақши хосае хоҳанд гузошт.

Китобдорони арҷманд! Агар аз таҷрибаи ибратбахши баргузори фестивал ва фаъолияти хеш ба суроғи Китобхона мавод пешниҳод намоед, мо онро дар дастурҳои оянда ҷой хоҳем дод.

Маводи мазкурро дар шакли электронӣ аз саҳифаи Интернет, сомонаи www.kdbj-mirshakar.tj дастрас карда метавонед.

Суроғи мо: ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 36

Индекс: 734005, телефон: 227–22–57, 918-65-43-37

**Шодбошии Вазири фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон
Шамсиддин Орумбекзода ба иштирокчиёни
Фестивали ҷумҳуриявӣ
«Ҳафтаи китоби кӯдакон ва наврасони Тоҷикистон»**

Кӯдакону наврасони азиз!

Устодони арҷманди калом бадеъ!

Меҳмонони гиромикадри фестивал!

Барои мардуми соҳибфарҳанги мо дар ҳама давраи замонавӣ китоб пайвандгари тавоноӣ ба ғолибӣ ба шуморафта, иқтидори ғолибӣ ба миллат дар саҳифаҳои он дарҷ гаштааст. Хусусан тарбияи насли ҷавон, ки ояндаи кишваранд ва пешбурди сохтори нав ба онҳо саҳт марбут аст, дар руҳияи китобдӯстӣ, меҳру муҳаббати самимӣ доштан нисбати гиромидошти калом хеле муҳим аст. Тавассути китоб наслҳои оянда ба ҳақиқати воқеии ҳаёти ҷамъиятии ниёгон, фаҳмиши илмӣ бадеии онон шинос мешаванд ва дунёи маънавии инсон ташаккул меёбад. Дар кишвари соҳибистиқлоламон бараъло ба мушоҳида мерасад, ки афзудани теъдоди китоб ва рӯз то рӯз баландгардии маънавии он дар рушди такомули ҷамъият, дар фаъолияти хонанда тағйироту таҳаввулот кулӣ ба вуҷуд овардааст. Пеш аз ҳама истифодаи китобҳо ба соҳаи фаъолияти маданияти инсон, завқу рағбати он вобастагӣ дорад. Яъне хонанда наметавонад, ки ҳамаи он фаҳмишу донишҳое, ки дар шакли китоб гирд омадааст, ба тафриқи интиҳоб истифода наояд. Мутолиаи китоб дар фаъолияти илмӣ эҷодӣ ва амалӣ аз он истифода кардан умри бештаре дорад.

Имрӯз дастрасии озодона ба иттилоот дар «Созишномаи ҳуқуқи кӯдак» ба сифати яке аз ҳуқуқҳои дахлнопазири кӯдакон эътироф карда шудааст. Дар ин санади муҳими байналмиллалӣ, ки онро Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳанӯз 26 июни соли 1993 ба тасвиб расонида буд, омадааст, ки ин ҳуқуқ

новобаста ба санадҳо, дар шакли шифохӣ, хаттӣ ё чопӣ, дар шакли асарҳои санъат ё ба васоити дигар мувофиқи интихоби кӯдак амалӣ мешавад.

Нақши оила дар ташаккули шахсият бағоят муҳим буда, он қодир аст дар таҳкиму субот ва пешравии ҷомеа низ саҳми бориз дошта бошад. Ташаккул ва рушди институти оила дар ҷомеа таърихи куҳан дошта, дар тамаддуни инсонӣ он ҳамчун ниҳоди таъминкунандаи афзоиши аҳолӣ, устуворгардонии ҳамгироии иҷтимоӣ, василаи муошират ва муносибати иҷтимоӣ ва фазоест, ки арзишҳои умумиинсонӣ, аз қабили муҳаббат, ҳамдигарфаҳмӣ, садоқат, ҳамзистӣ, таҳаммулпазирӣ ва ғайраҳо дар он ташаккул ёфта, рушд кардаанд. Ин аст, ки дар кишвари мо аз ҷониби роҳбарияти давлату Ҳукумат ба ин масъала таваҷҷуҳи доимӣ зоҳир мешавад. Тасдиқи ин гуфтаҳо «Соли оила» эълон шудани соли 2015 аз ҷониби Сарвари давлат мебошад, ки ин нуқта дар Паёми имсола садо дод.

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пайваста талош меварзад, ки баҳри тарбияи насли навраси замони истиқлол тамоми ниҳодҳои иҷтимоиро сафарбар намояд. Бо назардошти нақши муассири оила дар тарбияи насли солиму умедбахши ҷомеа бо пешниҳоди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҷаноби Олӣ Эмомалӣ Раҳмон Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд» аз тарафи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул гардид. Санади мазкур бори дигар масъулияти волидону омӯзгорон ва ҷомеаро нисбати ташаккули дунёи маънавии насли наврас таъкид намуд. Воқеан бе ғамхории ҳамаҷониба, таълиму тарбияи дуруст саҳми назарраси кӯдакону наврасон ва ҷавононро дар эъмори ҷомеаи тозабунёд, умедвор шудан ғайри имкон аст. Дар шароити кунунӣ, давроне, ки омӯзиши техникаву технологияи замонавӣ, омӯзиши забонҳои хориҷӣ барои кӯдакону наврасон заруру хатмӣ махсуб меёбад, мо низ бояд ба ин нуқта таваҷҷуҳи хоса зоҳир намоем.

Боиси фараҳмандист, ки бо шарофати истиқлолияти давлатӣ, қабули «Барномаи рушди фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2008-2015» ҳафт сол ин ҷониб Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакон ва наврасони Тоҷикистон» дар сар то сари кишвари азизамон Тоҷикистон бо тантана таҷлил мегардад.

Бо назардошти аҳамияти бузурги китоб дар тарбияи насли наврас – Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон 4 - уми сентябрро «Рӯзи китоб» эълон намуда, се барномаи давлатии рушди соҳаи китобдориро ба маблағи умумии 12 млн. 855 ҳазор сомонӣ қабул намуд. Дар пойтахти мамлакат бунёд гардидани бинои нави Китобхонаи миллӣ, таъсиси муассисаи махсуси нашриявии «Адабиёти бачагона», чопи силсилаҳои махсуси «Китобхонаи мактаб», «Ахтарони адаб», «Донишномаи мухтасари кӯдакон ва наврасон» аз зумраи тадбирҳои муассиру судманди роҳбарияти давлат ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти арҷгузорӣ ба китобу китобдорӣ, ташаққули дунёи маънавии насли наврас ба шумор мераванд.

Бо ғамхориҳои пайвастаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муассисаҳои нашриявӣ Вазорати фарҳанг фаъолияти ноширии хешро ҳадалимкон пурсамар ба роҳ монданд. Таи соли 2014 нашриёти «Адиб» аз ҳисоби маблағҳои Фонди захиравии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон 68 номгӯй, 139000 нусха, аз силсилаи 50-чилдаи «Ахтарони адаб» 27 номгӯй бо 135000 нусха ва аз силсилаи «Китобхонаи мактаб» 61 номгӯй бо 22100 нусха китобҳо чоп намудааст. Аз ҷумла романи «Беҳзод»-и Шодон Ҳаниф, «Давлати дидор»-и Саидалӣ Маъмур, «Чашми сахар»-и Сайф Раҳимзоди Афғардӣ, «Дарёи сӯзон»-и Фарзона, «Осори мунтахаб»-и Саттор Турсун, «Санги маҳак ва тарозуи хунар»-и Абдулҳамид Самад, «Мунтахаби ғазалиёт»-и Ҷалолиддини Румӣ, романи «Рӯзҳои Худо тезгузаранд...»-и Т. Мамадризов ва «Баҳористон»-и Абдурахмони Ҷомӣ чоп гардиданд.

Ба шарофати анъанаи «Корвони китоб» ба китобхонаҳои шахру ноҳияҳои кишвар тариқи ройгон 45243 адад китоб ва васоити китобхона дастрас гардонида шуданд, ки маблағи умумии онҳо 181206,00 сомони ро ташкил медиҳад.

Озмуни ҷумҳуриявии «Китоби сол-2014» ҷамъбаст гардид. Байни китобҳои 15 нафар довталабон-асарҳои Гулрухсор «Дигар ишқ», Фарзона «Девон», Кароматулло Мирзоев «Зиндагӣ ҳам нафасе», Низом Қосим «Ҳомасӯзон», Аламхон Кӯчаров «Муҳаққиқи соҳибмақтаб», Латофат Кенчаева-силсилаи китобчаҳои бачагона ғолиб дониста, бо дипломи Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мукофотҳои пулӣ кадрдонӣ шуданд.

Дар мамлакат 1341 китобхонаи давлатӣ-оммавӣ, аз ҷумла 67 китобхонаи бачагона бо фонди умумии 8 млн. 535824 нусхаи ҷопӣ ва маводи иттилоотӣ фаъолият менамояд.

Дар ибтидои соли 2014 фонди умумии китобхонаҳои ҷумҳурӣ 18 882 205 нусхара ташкил медиҳад. Дар таркиби фонди китобхонаҳои мамлакат шумораи адабиёт ба забони тоҷикӣ 4 млн 600 ҳазор нусхара дар бар мегирад. Фонди китобхонаҳои мамлакат бо 1 млн. адабиёти тозанаشري тоҷикӣ ва 4 млн 852 807 китоби электронӣ дорост.

Тибқи нақшаи ҷорабиниҳои соли 2012-2013 - ум «Барномаи давлатии компютеркунонии китобхонаҳои давлатию оммавӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2011-2013» ба тамоми китобхонаҳои марказии шахру ноҳияҳои ҷумҳурӣ 237 компютер ва мизу курсӣ, 87 принтер, 25 сканер, ба маблағи умумии 1 млн 35 ҳазор сомонӣ, ройгон тақдим карда шуданд. Имрӯз китобхонаҳои давлатию оммавии мамлакат якҷоя бо Китобхонаи миллии Тоҷикистон бо 1065 компютер, 200 принтер ва дигар таҷҳизоти муосири иттилоотӣ таъмин мебошанд.

Дар давоми 5 соли охир дар ҷумҳурӣ 13 китобхона бунёд гардида, аз ҳисоби сарчашмаҳои гуногун бинои 305 китобхона таъмир ёфтанд.

Дар ҷумхури хизматрасонӣ ба 4973 хонандагони маъюб таъкил карда шудааст.

Имсол ҳар як рӯзи Фестивал дар саросари ҷумхури ба ифтихори «Соли байналмилалии оби тоза», «Соли оила», «70-солагии Рӯзи Ғалаба», «700 - солагии зодрузи Мир Саид Али Ҳамадонӣ», «3000-солагии Ҳисор», «Адибону олимони соҳибҷашн» баргузор мегардад.

Дар таъбиқ намудани ин маром, аҳли фарҳанг, аз ҷумла китобдорон низ саҳм мегузоранд, зеро китоб калиди ҳамаи муваффақиятхост ва вобаста ба соҳаҳои гуногуни дониш наврасон адабиётҳои дилхоҳашонро маҳз аз китобхона, аз ҳамин ҳазинаи дурри маънӣ дарёфт хоҳанд кард.

Дар доираи барномаҳои фестивал ҳамаасола барои тарғиби китоб дар байни кӯдакону наврасон имкониятҳои боз ҳам васеъ фароҳам омаданд.

Вазорати фарҳанг минбаъд низ баҳри зиёд намудани теъдоди адабиёти бачагона, ҳоса он асарҳое, ки барои тарбияи кӯдакону наврасони кишвар дар рӯҳияи ватандӯстӣ, ҳештаншинӣ, ифтихори миллӣ, зебописандӣ, баланд гардидани завоқи бадеии онҳо нақши муассир мебозанд, таваассути муассисаҳои наشريавӣ, аз ҷумла муассисаи махсуси наشريавии «Адабиёти бачагона» тадбирҳои мушаххас хоҳад андешид.

Вазифаи китобдорони ҷумхури бошад, аз он иборат аст, ки бо истифода аз шакли услубҳои ҷолиб ва муосир ба насли наврас китобҳои беҳтаринро дастрас гардонид, дар замири онҳо нисбат ба Ватани азизамон, Тоҷикистони биҳиштосе меҳру садоқат, вафодорӣ, омодагӣ баҳри ҳифзи марзу буми аҷдодиро бедор намуда, онҳоро ба бунёдкориву созандагӣ, таҳкими пояҳои ҷомеаи нави демократӣ, дунявӣ ва суботи Ваҳдати миллӣ раҳнамун созанд.

Ба натиҷаҳои фестивалҳои қаблӣ назар андӯхта, бо итминони комил метавон қайд намуд, ки имсол низ ин ҷорабинии фарҳангӣ ба ҷашни ҳақиқии китобу муҳлисони табдил ёфта, дар

саросари кишвар дар сатҳи баланди ташкилию эҷодӣ ва руҳияи созандагӣ доир мегардад.

Тамоми иштирокчиён ва созмондиҳандагони Фестивалро бо ин ҷашни фархунда самимона муборакбод намуда, ба онҳо саломативу сарбаландӣ, нерӯи қавии созанда ва комёбиҳоро таманно дорам.

**Вазири фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон
Шамсиддин Орумбекзода**

ФЕСТИВАЛИ КИТОБ - ИДИ КЎДАКОНУ НАВРАСОН

Китоб омӯзгори рӯзгор аст,
Рафиқи меҳрубону ғамгусор аст.
Ҳар он ки бо китоб андар суҳан шуд,
Суҳанпарвардаи ҳар анҷуман шуд.

Бале, оне ки бо суҳан, бо қалам саруқор дорад, оне ки барои гузаштаре бо имрӯз ошно ва имрӯзро тарғиб, тараннуму ситоиш менамояд, азизу соҳибхирад аст. Бо таровати суҳани ҳеш вучуди мо инсонҳоро ҳаловату руҳамонро тарбият месозанд.

Маҳз ҳамин суҳанпардозон, ҳамин орифону олимон буданд, ки миллати соҳибтамаддуни моро дар тӯли асрҳо бар арсаи олам маълуму машҳур намуданд.

Дар Итолиёву Чин, Олмону Юнон ва садҳо мамолики тараққикардаи ҷаҳон миллати тоҷикро бо Мавлоно Ҷалолуддини Румию Шайх Саъдӣ, Ҷомию Фирдавсӣ, Рӯдакию Сино ва Аҳмади Донишу Бобочон Ғафуров барин фарзонафарзандон мешиносанд ва нисбати ин миллат эҳтирому ихлосдоранд.

Яке аз мақсадҳои асосии баргузор намудани фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакон ва наврасони Тоҷикистон» низ тарғиби бузургони суҳан ва кашфи суҳанпардозони наврас, тарғиби осори баргузидаву асарҳои тозаэҷод мебошад, ки шукрона аз соҳибистиклолии кишвар, то андозае ба ҳадаф расидаем.

Тавре ки ба ҳамагон, хоса ба дӯстдорони китоб маълум аст, ҳамасола аз 2-юм то 9-уми апрел дар саросари кишвар ин фестивал бо як шаҳмати хоса таҷлил мегардад.

Дар тӯли як ҳафта алоқамандону ихлосмандони қалам аз беҳтарин кироатҳо аз беҳтарин рақсхору аз беҳтарин

намоишномаҳо, аз беҳтарин ихтирокориҳову аз беҳтарин мусаввараҳо ва аз тамошои намоиши васеи китобҳо баҳраи маънавӣ бардошта, бо адибони дӯстдоштаи худ суҳбату вохӯриҳо доир менамоянд.

Воқеан он нафаре донишманд ва боадаб ба воя мерасад, ки дар оилаи солим, дар домони волидайнӣ бофарҳанг ва тарбиядида ба камол мерасад.

Оила асоси ҷомеаи солим ва зан тарбиятгари оилаи солим маҳсуб меёбад. Ва мақоли хуби «Марди солим оиларо тарбиятро созад, зани солим ҷомеаро тарбият месозад».

Ин нуқта, аниқтараш дар атрофи оила, нақши он дар ташаккули ҷомеа Президенти мамлакат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар Паёми имсола мавриди суҳанронии хеш, соли 2015-ро «Соли оила» эълон намуд.

Раёсати китобхона пешниҳоди Сардори давлатро бо қаноатмандӣ қабул намуда, ин мавзӯро дар фестивали имсола мавриди кори хеш қарор доданд.

Дар ҳамкорӣ бо Вазорати маориф ва илми ҷумҳурӣ, Вазорати фарҳанг, Иттифоқи нависандагон, васоитҳои хабаррасонии оммавӣ, ҳокимиятҳои маҳаллии вилоят ва шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ тасмим гирифтем, ки дар ин мавзӯ ва чанд мавзӯи дигар, аз қабилӣ Соли оби тоза, бузургдошти 700-солагии Мир Сайид Али Ҳамадонӣ, 3000 - солагии Ҳисор, ки бо пешниҳоди Сарвари давлат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон эълон шуд, суҳбату вохӯрӣ ва намоишҳои китобӣ доир намоем.

Паёми имсола мо кормандонро водор намуд, ки доир ба ин ҷашнҳо низ беҳтарин барномаҳоро таҳия созем, беҳтарин ва муассиртарин асарҳоро ба хонандагон муаррифӣ намоем ва дар тарбияи дурусти насли наврас, дар баланд гардидани заводи бадеии эшон ҳиссагузор бошем.

Тибқи Низомномаи фестивал, тибқи барномаи таҳиякардаи хеш имсол низ тасмим гирифтем, чун солҳои қаблӣ дар тӯли як ҳафта он барномаҳоеро таҳия ва манзури ихлосмандони китоб

созем, ки дар тарбияи маънавии онҳо нақши муассир дошта бошанд.

Як рӯзи фестивал дар саросари ҷумҳурӣ ба Соли байналмилалӣ оби тоза, Соли оила, 70-солагии Рӯзи Ғалаба, 700 - солагии зодрӯзи Мир Сайид Али Ҳамадонӣ, 3000-солагии Ҳисор, адибону олимони соҳибҷашн ва рӯзи дигари он ба ҷашни 80-солагии яке аз асосгузори нахустин фестивали ҷумҳуриявӣ «Китоб ва мусиқӣ» шоир Наримон Бақозода бахшида мешавад.

Фестивал дар робита ва ҳамкориҳо бо мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ низ дар сатҳи баланд ҷараён мегирад.

Барои кӯмак ба китобдорон ва созмондиҳандагони фестивал раёсати Китобхонаи давлатӣ бачагонаи ҷумҳуриявӣ ба номи Мирсаид Миршакар дастури таълимӣ-методиёро таҳия менамояд, ки кори эшонро осон менамояд. Аниқтараш аз оғоз то анҷоми фестивал, дар ин дастур низомномаи фестивал, таърихи он, таърихи китобхонаҳои ҷумҳурӣ, маълумотҳо оид ба адибону олимони соҳибҷашн, сценарияи ҷорабиниҳои фестивал (композицияи адабӣ-бадеӣ, суҳбат, хулосаи библиографӣ, тарҳи намоиши китоб, андешаҳои иштирокчиёни ҷамоати фестивалҳои гузашта, навқаламон ва ғайра), инчунин низомномаҳои озмунҳо, аз ҷумла озмуни ҷумҳуриявӣ библиомарафон «Ҳамнишине беҳ аз китоб маҳоҳ» ва ҷоизаҳои фестивал дарҷ мегарданд, ки кори созмондиҳандагон ва китобдоронро осон мегардонад.

Бигузор ҷашни имсолаи китоб, фестивали ҷумҳуриявӣ «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон» ба иди калони китоб, табдил ёбад ва иштирокчиёну меҳмонон аз тамошои он барои худ баҳра бардоранд.

Онҳое, ки дар мустақамии оила нақш доранд, бигузор китобро арҷ гузоранду фарзанди хешро дар ҳамин рӯҳия тарбият созанд, чунки танҳо китоб аст, ки метавонад ману

шумо, кулли мардуми сайёро тарбият созад..... Ҳамин китоб аст, ки ба ивази некии худ ҳеҷ чиз талаб намекунад. Ҳамин китоб аст, ки ҳеҷ гоҳ аз мо рӯ наметобад. Ҳамин китоб аст, ки моро бо гузашта ошнову бо оянда мепайвандад. Ҳамин китоб аст, сирри замину осмонро ба мо меомӯзонад ва .. кӯчакро бузург менамояд.

Пас биёед якҷоя ба онҳое, ки китоб менависанд, аҳсан бихонем ва ин ганчинаи нодирро мисли нон ҳамеша рӯи миз гузорем.

Нон ғизои чон бошад, китоб ғизои рӯҳ аст.

Фестивали китоби кӯдаконро ба шумо азизони дил, самимона шодбош менамоям ва мутмаинам, ки имсол низ моро ҳамроҳӣ менамояд, китобдӯстону китобофарони азиз.

Мухтарам _____

Хузури Шуморо ба Семинари ҷумҳуриявии кормандони китобхонаҳои ҷумҳури дар мавзӯи «Рӯе, ки нагардад зи касе, рӯи китоб аст» бахшида ба баргузории Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон», гиромӣ медорем.

Замон: 26 – 27 феввали соли 2015, соати 10⁰⁰.

Макон: толори КДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар.

Суроға: шаҳри Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 36, собиқ
бинои Китобхонаи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон
ба номи Абулқосим Фирдавӣ.

Тел.: 227-22-57, 918-65-43-37.

Давомноқӣ:

Маърузаҳо то 20 дақиқа

Музокираҳо то 5 дақиқа

Кумитаи тадрукотӣ

БАРНОМАИ

Семинари ҷумҳуриявии кормандони китобхонаҳои ҷумҳурӣ дар мавзӯи «Рӯе, ки нагардад зи касе, рӯи китоб аст» бахшида ба баргузориҳои Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон»

26 - феврал

9⁰⁰-10⁰⁰ Бақайдгирии ширкаткунандагон.

10⁰⁰-10²⁰ Сухани ифтитоҳии намояндаи Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон.

10⁴⁰-11⁰⁰ Суханронии мушовири Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон оид ба адабиёти кӯдакону наврасон Ҷӯра Ҳошимӣ.

11⁰⁰-11²⁰ «Барномаи рушди фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2008-2015» ва масъалаҳои ташкили баргузориҳои Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон»: гузориши сардори раёсати рушди муассисаҳои фарҳангӣ-фароғатӣ ва ҳунарҳои мардумии Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон Хуршед Низомов.

11²⁰-11⁴⁰ Танаффус.

11⁴⁰-12⁰⁰ Ҳамкорӣ ва саҳми адибону олимони дар рӯзҳои баргузориҳои фестивал: гузориши раиси Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар Қурбон Авғонов.

12⁰⁰-12²⁰ Таҷассуми ғояҳои ватандӯстию хештаншиносӣ дар осори адибон ва тарғиби он тавассути китобхона: гузориши сардабири маҷаллаи «Истиқбол» Барнои Қодирдухт.

12²⁰-12⁴⁰ Робитаи китобхонаҳои муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ бо Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар дар рӯзҳои баргузориҳои Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон»: гузориши мудирӣ шӯбаи илмӣ-методӣ ва маълумотдиҳию-библиографии ҚДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар Азиза Сатторова.

12⁴⁰-13⁰⁰ Бахши музокирот.

13⁰⁰-14⁰⁰ Танаффус.

14⁰⁰-14²⁰ Ҳамкориҳо самараи дилҳо медиханд: гузориши муовини раиси Китобхонаи миллии Тоҷикистон Шарифҷон Комилзода.

14²⁰-14⁴⁰ Тарғиби фестивал тарғиби олами маънист: гузориши сармуҳаррири барномаи иттилоотии «Ахбор»-и Муассисаи давлатии «Телевизиони кӯдакону наврасон - Баҳористон» Ҷумаъгул Хуросониева.

14⁴⁰-15⁰⁰ Фестивал дар фазои сулҳ: гузориши ҷонишини раиси ҷамъияти Кумитаи сулҳ ва ризоияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон Саломат Мироқилова.

15⁰⁰-15²⁰ Китоб раҳнамо ва тарбиятгари инсон аст: гузориши директори Китобхонаи вилоятии бачагонаи вилояти Суғд Раъноҳон Умарова.

15²⁰-15⁴⁰ Танаффус.

15⁴⁰-17⁰⁰ Бахши музокирот (табодули афкор).

27 – феврал

9⁰⁰-9²⁰ Дастовардҳои соҳаи китобдорӣ даврони Истиқлолият: гузориши директори Пажӯҳишгоҳи фарҳанг ва иттилооти Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон Қурбоналӣ Бӯриев.

9²⁰-9⁴⁰ Шеърро кӯдакона бояд гуфт: гузориши шоира Шаҳрия Аҳтамзод.

9⁴⁰-10⁰⁰ Нақши муассисаҳои фарҳангӣ дар рӯзҳои баргузори Фестивали ҷумҳуриявӣ «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон»: гузориши корманди Пажӯҳишгоҳи рушди маорифи Академияи таҳсилоти Тоҷикистон Сайфиддин Камолзода.

10⁰⁰-10²⁰ Таҳия ва нашри дастурҳои илмӣ-методӣ ва библиографӣ бахшида ба Фестивали ҷумҳуриявӣ «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон»: гузориши мудири шуъбаи пурракунӣ ва коркарди адабиёти КДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар Гулнора Азизова.

10²⁰-10⁴⁰ Сарчашмаи муваффақият - ҳамкориҳои мутақобила: гузориши раиси Китобхонаи вилоятии бачагонаи ВМКБ Лайли Замирова.

10⁴⁰-11⁰⁰ Нақши Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон» дар тақмили донишҳои касбии китобдорӣ: гузориши декани факултаи китобдорӣ ва иттилоотшиносии ДДСТ ба номи Мирзо Турсунзода, дотсент Гадобек Маҳмудов .

11⁰⁰-11²⁰ Фестивал ва зухури падидаҳои нав: гузориши мудирӣ шӯбаи илмӣ-методи Китобхонаи марказии шаҳрӣ ба номи А. Лоҳутии шаҳри Душанбе Қодир Ёров.

11²⁰-11⁴⁰ Кофе – брейк.

11⁴⁰-12⁰⁰ Аз фестивал то фестивал шуморҳо меафзоянд: гузориши унвонҷӯи кафедраи библиографиносии ДДСТ ба номи Мирзо Турсунзода Майрам Мамадазимова.

12⁰⁰-12²⁰ Фестивали китоб рамзи худшиносӣ ба ҳамагон: гузориши раиси Китобхонаи оммавии вилояти Хатлон ба номи Шамсиддин Шохин Тутинисо Юсуфова.

12²⁰-12⁴⁰ Ҳафтаи хотираҳои рангин: гузориши муовини раиси КДБЧ ба номи Мирсаид Миршакар Бечода Гуленова.

12⁴⁰-13⁰⁰ Бахши музокирот.

13⁰⁰-14⁰⁰ Танаффус.

14⁰⁰-14²⁰ Таърифи китоб, таърифи таъриху тамаддун аст: гузориши директори Китобхонаи вилоятии бачагонаи минтақаи Кӯлоби вилояти Хатлон Саидҳомид Обидов.

14²⁰-14⁴⁰ Аҳамияти ҷорабиниҳои сайёри китобхона дар рӯзҳои баргузориҳои Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон»: гузориши саркитобдори шӯбаи пурракунӣ ва коркарди адабиёти КДБЧ ба номи Мирсаид Миршакар Назрхоним Аҳмадова.

14⁴⁰-15⁰⁰ Ҳунарманди наврасро ҳавасмандӣ мебард: гузориши директори Мактаби бачагонаи санъати ноҳияи Варзоб Ҷалол Азизов.

15⁰⁰-15²⁰ Истифодаи технологияи муосири иттилоотӣ дар тарғиби фестивал: гузориши ҷонишини сардори Департаменти техникии «Вавилон-Т» Алиҷон Раҳимов.

15²⁰-15⁵⁰ Тамошои видеофилм аз лаҳзаҳои хотирмони фестивалҳои гузашта.

15⁵⁰-16¹⁰ Бахши музокирот.

16¹⁰-17³⁰ Натиҷагирӣ аз семинар ва қабули муроҷиатнома.

17³⁰ Ҷамъбаст ва қисми бадеии семинар.

ДАЪВАТНОМА

Мухтарам (а) _____

Маъмурияти Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар Шуморо ба Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон» ва намоиши китобӣ таҳти унвони «Ниҳон дар сафҳаҳои ганҷи олам» лутфан даъват менамояд.

Замон: 2-9 апрели соли 2015, соати 10⁰⁰

Макон: сахн ва толорҳои Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар

Суроға: шаҳри Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 36 ва китобхонаҳои шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ

Тел.: 918-65-43-37, 907-82-97-64, 93- 804-88- 49

Оғоз, ҷамъбаст ва рӯзҳои дигари баргузориҳои Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон» тибқи нақшаи китобхонаҳо дар шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ сурат мегиранд.

Кумитаи тадорукотӣ

Барнома:

Оғози Фестивали ҷумҳуриявии

«Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон»

Дар мавзӯи «Ниҳон дар сафҳаҳоят ганҷи олам»-воҳӯрии адибону олимон ва мутахассисони соҳаҳои мухталиф бо хонандагон.

Рӯзи аввал: 2 - апрели соли 2015, соати 10⁰⁰

Макон: Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар

Суроға: хиёбони Рӯдакӣ, 36

Дар сахни бинои Китобхонаи давлатии бачагонаи

ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар аз соати 10⁰⁰ то 11⁰⁰

- намоиши китобии «Фурӯғи субҳи доноӣ»;
- хулосаи библиографӣ доир ба намоиш;
- намоиши дастранҷи кӯдакону наврасон;
- намоиш ва фурӯши китобу рӯзнома ва маҷаллаҳои тозанашр;
- суҳбати наврасон бо адибон;
- қироати порчаҳои шеърӣ аз ашъори адибон;
- фотомонтаж - «Лаҳзаҳо аз фестивал»;
- порчаҳо аз намоишномаи «Театри давлатии ҷумҳуриявии лӯхтак»;
- порчаҳо аз намоишномаи Сирки давлатии Тоҷикистон.

Дар дохили бинои Китобхонаи давлатии бачагонаи

ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар, соати 11⁰⁰

1. Сухани ифтитоҳии вазири фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон Шамсиддин Орумбекзода.
2. Суханронии вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон Саидов Нуриддин Саидович.
3. Суханронии раиси Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон Меҳмон Бахтӣ.

4. Дастовардҳои Фестивал дар даври Истиқлолият: гузориши раиси Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар Авғонов Қурбон Ғуломович.

5. Табрикоти адибон Камол Насрулло, Насим Раҷаб

6. «Гирехкушо» - композитсияи адабӣ – мусиқӣ.

7. «Зинати боғи кишварем» - барномаи консертии Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон».

8. Намоиши китобии «Фурӯғи субҳи доноӣ»

9. Хулосаи библиографӣ доир ба намоиш.

10. Тадбирҳои аёни:

- намоиши дастранҷи бачаҳо;

- фотомонтаж - «Як ҳафтаи фараҳбахш»;

- намоиш ва фурӯши китобу матбуоти даврӣ.

Масъулин: кормандони КДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар, идораҳои маориф ва фарҳанги шаҳри Душанбе (вилоятҳо, шаҳру ноҳияҳо), идораи рӯзномаву маҷаллаҳои кӯдакона, Корхонаи воҳиди давлатии таъминот ва савдои «Китоб», нашрияҳои давлатӣ ва хусусӣ, Қасри фарҳанг ва санъати ҷумҳуриявӣ-Маркази ҷумҳуриявии эстетикӣ кӯдакон ва ҷавонон, мактабҳои бачагонаи санъати шаҳру ноҳияҳо.

Идомаи барномаҳои рӯзи аввали фестивал: 2 - апрели соли 2015, соати 14⁰⁰

Макон: КДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар

Суроға: кӯчаи Рӯдакӣ, 36

Тел.: 918-65- 43-37, 227-22-57, 227-25-89

Мавзӯ: «Имрӯзу фардои нашриёт ва чопхонаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон»

Мубодилаи афкор бо иштироки мутахассисони соҳаи таъъулуқ нашр.

Тадбирҳои аёни:

- шиносой бо китобхона;
- намоиши китобии «Китобҳои тозанаشر»;
- намоиши дастрасчи бачаҳо.

Масъулин: кормандони Раёсати таъбу нашр ва матбуоти Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон ва кормандони ҚДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар.

Идомаи барномаҳои рӯзи дууми фестивал: 3 - апрели соли 2015, соати 10⁰⁰

Макон: ҚДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар
Суроға: кӯчаи Рӯдакӣ, 36
Тел.: 918-65- 43-37, 907- 82-97-64, 227-22-57
Мавзӯ: «Об- сарвати бебаҳои табиат»

Вохӯрии хонандагон бо адибону олимони Ғанӣ Ҷӯразода, Маҷид Салим, Назокати Олим, Маликаи Аваз, Мӯътабарӣ Раштӣ, мутахассисони Агентии захираҳои обӣ ва энергетика ва кормандони нашриёти «Адиб».

Қироати шеърҳо аз эҷодиёти адибон дар васфи об.

Тадбирҳои аёнӣ:

- шиносӣ бо китобхона;
- муаррифии китобҳои Муассисаи нашриявии «Адиб»;
- намоиши китобии «Китобҳои тозанаشر»;
- намоиши дастрасчи бачаҳо.

Масъулин: кормандони ҚДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар, кормандони нашриёти «Адиб» ва шуъбаи маорифи ноҳияи Исмоили Сомонӣ.

Идомаи барномаҳои рӯзи дууми фестивал: 3 - апрели соли 2015, соати 10⁰⁰

Макон: Қасри фарҳанги ноҳияи Рӯдакӣ
Тел.: 918-61-00-32, 919 - 00 -18 - 94, 934-88-37-77,
 8313721362

Мавзӯ: «Об- сарвати бебаҳои табиат»

Вохӯрии хонандагон бо адибону олимони Насим Рачаб, Раҳмон Бобо, Латофат Кенчаева, Юсуфҷон Аҳмадзода, Содиқи Завқӣ, Ҷумъа Мирзо, Халифабобо Ҷумъазода, мутахассисони Агентии захираҳои обӣ ва энергетика ва кормандони нашриёти «Адабиёти бачагона».

Қироати шеърҳо аз эҷодиёти адибон дар васфи об.

«Гулу гулдастаҳои як чаманем», барномаи консерти бо иштироки хонандагони Мактаби бачагонаи санъати ноҳияи Рӯдакӣ.

Тадбирҳои аёни:

- шиносӣ бо китобхонаи ноҳия;
- намоиши китобии «Китобҳои тозанаشر»;
- намоиши дастрасчи бачаҳо.

Масъулин: кормандони шуъбаҳои фарҳанг ва маорифи ноҳияи Рӯдакӣ ва кормандони КДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар.

Идомаи барномаҳои рӯзи дуҷуми фестивал: 3 - апрели соли 2015, соати 11⁰⁰

Макон: Китобхонаи марказӣ-шаҳрии ба номи А. Лоҳутӣ

Суроға: кӯчаи Н. Қарабобоев, 50

Тел.: 233-66-31, 233-26-44, 919-00-06-96

Мавзӯ: «Об- сарвати бебаҳои табиат»

Вохӯрии хонандагон бо адибону олимони Аскар Ҳаким, Зиё Абдулло, Норинисо, Хиромон Неъматзода, мутахассисони Агентии захираҳои обӣ ва энергетика ва кормандони нашриёти «Ирфон».

Қироати шеърҳо аз ашъори адибон дар васфи об.

Тадбирҳои аёни:

- намоиши китобии «Китобҳои тозанаشر»;
- намоиши дастрасчи бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБЧ ба номи Мирсаид Миршакар, кормандони Китобхонаи марказӣ-шаҳрии ба номи А. Лоҳутӣ ва шуъбаи маорифи ноҳияи Фирдавсӣ.

Идомаи барномаҳои рӯзи дуюми фестивал: 3 - апрели соли 2015, соати 13⁰⁰

Макон: МТМУ № 90-ноҳияи Сино.

Суроға: кӯчаи Сино, 139/1

Тел.: 951-38-05-62, 236-02-48, 919-03-35-75, 227-22-57

Мавзӯ: «Об- сарвати бебаҳои табиат»

Вохӯрии хонандагон бо адибону олимони Тӯраҳон Аҳмадхонов, Саодат Сатторӣ, Шералӣ Мӯсо, Равшани Ёрмуҳаммад, Начмиддин Салоҳиддинзода, Назокати Сафар ва кормандони нашриёти «Маориф».

Қироати шеърҳо аз эҷодиёти адибон дар васфи об.

Тадбирҳои аёни:

- шиносӣ бо китобхона;
- муаррифии китобҳои Муассисаи нашриявии «Маориф»
- намоиши китоби «Китобҳои тозанаشر»;
- намоиши дастрасии бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБЧ ба номи Мирсаид Миршакар, кормандони нашриёти «Маориф» ва шуъбаи маорифи ноҳияи Сино.

Идомаи барномаҳои рӯзи дуюми фестивал: 3 - апрели соли 2015, соати 13³⁰

Макон: МТМУ №4-ноҳияи Исмоили Сомонӣ.

Суроға: кӯчаи Бехзод, 66

Тел.: 227-18-69, 938-29-54-78, 227-22-57

Мавзӯ: «Об- сарвати бебаҳои табиат»

Вохӯрии хонандагон бо адибону олимони Парда Ҳабиб, Нукраи Суннатниё, Раёнои Мубориз, Абдушукури Абдусаттор, Субҳия, ва кормандони нашриёти «Истиқбол».

Қироати шеърҳо аз эҷодиёти адибон дар васфи об.

Тадбирҳои аёнӣ:

- шиносӣ бо китобхона;
- муаррифии китобҳои Муассисаи нашриявии «Истиқбол»
- намоиши китобии «Китобҳои тозанаشر»;
- намоиши дастранҷи бачаҳо.

Масъулин: кормандони ҚДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар, кормандони нашриёти «Истиқбол» ва шуъбаи маорифи ноҳияи Исмоили Сомонӣ.

Идомаи барномаҳои рӯзи дуюми фестивал: 3- апрели соли 2015, соати 15⁰⁰

Макон: Пажӯҳишгоҳи илмӣ-тадқиқотии фарҳанг ва иттилоот

Суроға: кӯчаи Н. Қарабоев, 17

Тел.: 905-01-67-67, 233-58-84, 918-65- 43-37, 227-22-57

Мавзӯ: «Китобхонаҳои Тоҷикистон чӣ гуна бояд бошанд?»

Мубодилаи афкор бо иштироки олимони соҳаи китобдорӣ.

Тадбирҳои аёнӣ:

- шиносӣ бо китобхона;
- намоиши китобии «Китобҳои тозанаشر»;

Масъулин: кормандони Муассисаи давлатии «Пажӯҳишгоҳи илмӣ-тадқиқотии фарҳанг ва иттилоот» ва кормандони ҚДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар.

Идомаи барномаҳои рӯзи сеюми фестивал: 4 - апрели соли 2015, соати 10⁰⁰

Макон: КДБЧ ба номи Мирсаид Миршакар

Суроға: кӯчаи Рӯдакӣ, 36

Тел.: 918-65-43-37, 907-82-97-64, 227-22-57

Мавзӯ: «Ҳамкориҳои китобхона бо оила ва мактаб дар ташкили роҳбарии хониши кӯдакон».

Вохӯрӣ бо адибону олимони Бӯриев Қурбоналӣ, Шариф Комилзода, Низом Қосим, Зулфия Атоӣ, Маҳзун Аюбзода, Ҷумъа Мирзо, Халифабобо Ҷумъазода, кормандони Кумитаи кор бо занон ва оилаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва кормандони рӯзномаи «Анбоз».

Маҳфили саволу ҷавоб оид ба баробарҳуқуқӣ дар оила ва ҷомеа.

Тадбирҳои аёни:

-намоиши матбуоти даврии кӯдакону наврасон;

- намоиши китобии «Оила- шоҳсутуни тарбия»;

- намоиши дастранҷи бачаҳо.

Масъулин: кормандони Кумитаи кор бо занон ва оилаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, рӯзномаи «Анбоз», кормандони КДБЧ ба номи Мирсаид Миршакар ва шуъбаи маорифи ноҳияи Шохмансур.

Идомаи барномаҳои рӯзи сеюми фестивал: 4 - апрели соли 2015, соати 10⁰⁰

Макон: Қасри фарҳанги ноҳияи Файзобод

Суроға: ноҳияи Файзобод

Тел.: 935-31-30-53, 933-04-11-10, 93-564-76-10, 918-65-43-37

Мавзӯ: «Ҳамкориҳои китобхона бо оила ва мактаб дар ташкили роҳбарии хониши кӯдакон»

Вохӯрии хонандагон бо кормандони Кумитаи кор бо занон ва оилаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон,

кормандони рӯзномаи «Зангӯла» ва адибону олимони Мирзо Файзали, Ҷамолиддин Саидзода, Муродали Собир, Сайқали Самеъ, Ҳаким Гӯё, Шахло Абдуллоева, Дилафрӯз Қурбонова, Нуриддини Амриддин, Нурулло Норзода, Абдусаттори Раҳмон.

Маҳфили саволу ҷавоб оид ба баробархукукӣ дар оила ва ҷомеа.

«Гулу гулдастаҳои як ҷаманем», барномаи консерти бо иштироки хонандагони Мактаби бачагонаи санъати ноҳияи Файзобод.

Тадбирҳои аёни:

- намоиши китоби «Китобҳои тозанашир»;
- намоиши китоби «Оила -шохсутуни тарбия»;
- шиносӣ бо китобхонаи ноҳия;
- намоиши дастранҷи бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар, шуъбаҳои фарҳанг ва маорифи ноҳияи Файзобод.

Идомаи барномаҳои рӯзи сеюми фестивал: 4 - апрели соли 2015, соати 10³⁰

Макон: Қасри фарҳанги ноҳияи Восеъ

Суроға: ноҳияи Восеъ

Тел.: 904-18-66-86, 918-65-43-37

Мавзӯ: «Ҳамкориҳои китобхона бо оила ва мактаб дар ташкили роҳбарии хониши кӯдакон»

Воҳурии хонандагон бо кормандони Кумитаи кор бо занон ва оилаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва адибону олимони Абдулҳамид Самадов, Саидкул Сабзаев, Мирзо Шукурзода, Ҳакназар Ғоиб, Садриддин Ҳасанзода, Қурбон Авғонов.

Муаррифии китоби «Сарбози ҳақиқат»-и Садриддин Ҳасанзода.

Маҳфили саволу ҷавоб оид ба китоби тозанашр ва баробархуқуқӣ дар оила ва ҷомеа.

«Гулу гулдастаҳои як ҷаманем», барномаи консерти бо иштироки хонандагони Мактаби бачагонаи санъати ноҳияи Восеъ.

Тадбирҳои аёни:

- намоиши китобии «Китобҳои тозанашр»;
- намоиши китобии «Оила- шоҳсутуни тарбия»;
- шиносӣ бо китобхонаи ноҳия;
- намоиши дастрасчи бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБЧ ба номи Мирсаид Миршакар, шуъбаҳои фарҳанг ва маорифи ноҳияи Восеъ.

Идомаи барномаҳои рӯзи сеюми фестивал: 4 - апрели соли 2015, соати 11⁰⁰

Макон: ноҳияи Сино, МТМУ №56

Суроға: кӯчаи Ҷомӣ, 67

Тел.: 231-90-79, 93- 464- 47-74

Мавзӯ: «Ҳамкории китобхона бо оила ва мактаб дар таълиқи роҳбарии хониши кӯдакон»

Вохӯрии хонандагон бо кормандони рӯзномаи «Гул - гул» ва адибон Шерали Мӯсо, Ҷамоли Абдулҳай, Ҳабиб Имоди, Ғанӣ Ҷӯразода, Хиромон Неъматзода, Маликаи Аваз, Содиқи Завқӣ.

Маҳфили саволу ҷавоб оид ба баробархуқуқӣ дар оила ва ҷомеа.

Қироати шеърҳо аз эҷодиёти адибон.

Тадбирҳои аёни:

- намоиши китобии «Китобҳои тозанашр»;
- намоиши китобии «Оила -шоҳсутуни тарбия»;
- шиносӣ бо китобхонаи мактаб;
- намоиши дастрасчи бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБЧ ба номи Мирсаид Миршакар ва кормандони шуъбаи маорифи ноҳияи Сино.

Идомаи барномаҳои рӯзи сеюми фестивал: 4 - апрели соли 2015, соати 12⁰⁰

Макон: ноҳияи Шохмансур, МТМУ №29

Суроға: кӯчаи Айнӣ, 106

Тел.: 225-59-30, 905-55-99-59

Мавзӯ: «Ҳамкориҳои китобхона бо оила ва мактаб дар таълиқи роҳбарии хониши кӯдакон»

Воҳӯрии хонандагон бо кормандони моҳномаи «Офтобак» ва адибон Алӣ Бобочон, Гули Зард, Ато Мирхоча, Камол Насрулло, Марямбонуи Фарғонӣ, Робияи Холмирзо, Назокати Олим ва Ҳотами Ҳомид.

Махфили саволу ҷавоб оид ба баробархукукӣ дар оила ва ҷомеа.

Қироати шеърҳо аз эҷодиёти адибон.

Тадбирҳои аёнӣ:

- намоиши китобии «Китобҳои тозанаشر»;
- намоиши китобии «Оила- шохсутуни тарбия»;
- шиносӣ бо китобхонаи мактаб;
- намоиши дастрасии бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБЧ ба номи Мирсаид Миршакар ва кормандони шуъбаи маорифи ноҳияи Шохмансур.

Идомаи барномаҳои рӯзи сеюми фестивал: 4 - апрели соли 2015, соати 13⁰⁰

Макон: ноҳияи Фирдавсӣ, МТМУ №42

Суроға: кӯчаи Фирдавсӣ, 93/2

Тел.: 231-63-87, 951-38-10-42 935-06-60-04

Мавзӯ: «Ҳамкориҳои китобхона бо оила ва мактаб дар таълиқи роҳбарии хониши кӯдакон»

Воҳӯрии хонандагон бо кормандони рӯзномаи «Адабиёт ва санъат» ва адибон Хайрандеш, Адибаи Азиз, Мавлудаи

Равшанёр, Сафияи Носир, Гулчеҳра Муҳаммадиева, Муҳаммадали Аҷамӣ.

Маҳфили саволу ҷавоб оид ба баробарҳуқуқӣ дар оила ва ҷомеа.

Қироати шеърҳо аз эҷодиёти адибон.

Тадбирҳои аёни:

- намоиши китобии «Китобҳои тозанашир»;
- намоиши китобии «Оила- шохсутуни тарбия»;
- шиносӣ бо китобхонаи мактаб;
- намоиши дастрасчи бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар ва кормандони шуъбаи маорифи ноҳияи Фирдавсӣ.

Идомаи барномаҳои рӯзи сеюми фестивал: 4 - апрели соли 2015, соати 14³⁰

Макон: Қасри фарҳанги шаҳри Роғун

Суроға: шаҳри Роғун, кӯчаи Истиқлол, 68/1

Тел.: 907-92-42-94, 938-54-09-61, 8313-42-16-39

Мавзӯ: «Ҳамкории китобхона бо оила ва мактаб дар таълиқи роҳбарии хониши кӯдакон»,

Воҳурии хонандагон бо кормандони Кумитаи кор бо занон ва оилаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, кормандони рӯзномаи «Парвин» ва адибону олимони Мирзо Файзали, Ҷамолиддин Саидзода, Муродали Собир, Сайқали Самеъ, Ҳаким Гӯё, Шахло Абдуллоева, Дилафрӯз Қурбонова, Сафар Амирхон, Нуриддини Амриддин, Нурулло Норзода, Абдусаттори Раҳмон.

Маҳфили саволу ҷавоб оид ба баробарҳуқуқӣ дар оила ва ҷомеа.

Қироати шеърҳо аз эҷодиёти шоирон.

«Гулу гулдастаҳои як ҷаманем» - барномаи консерти бо иштироки хонандагони Мактаби бачагонаи санъати шаҳри Роғун.

Тадбирҳои аёни:

- намоиши китобии «Китобҳои тозанашир»;
- намоиши китобии «Оила -шоҳсутуни тарбия»;
- шиносӣ бо китобхонаи шаҳри Роғун;
- намоиши дастрасии бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБЧ ба номи Мирсаид Миршакар, кормандони шуъбаҳои фарҳанг ва маорифи шаҳри Роғун.

Идомаи барномаҳои рӯзи чоруми фестивал: 5 - апрели соли 2015, соати 10⁰⁰

Макон: Мактаби махсуси ҷумҳуриявӣ

Суроға: кӯчаи Турсунзода, 5

Тел.: 918-82-82-82, 223-33-62

Мавзӯ: «Адиби нақуному нақунок» - бахшида ба 70 - солагии зодрӯзи адиб, шодравон Ҳабибулло Файзулло.

Воҳурии хонандагон бо фарзандони шоир, кормандони маҷаллаи «Истиқбол» ва адибон Ҳотами Ҳомид, Назокати Сафар, Шахло Абдуллоева, Дилафрӯз Қурбонова, Мурадӣ Собир, Ҳаким Гӯё.

Сухбат оид ба эҷодиёти адиб.

Тадбирҳои аёни:

- намоиши китобии «Фурӯғи субҳи доноӣ»;
- намоиши дастрасии бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБЧ ба номи Мирсаид Миршакар ва Мактаби махсуси ҷумҳуриявӣ.

Идомаи барномаҳои рӯзи чоруми фестивал: 5 - апрели соли 2015, соати 10⁰⁰

Макон: Қасри фарҳанги шаҳри Ваҳдат

Суроға: шаҳри Ваҳдат, кӯчаи 20-солагии Истиқлолият

Тел.: 905-50-51-53, 918- 65-17-72, 83136 22192,
935-35-10-35

Мавзӯ: «Шоири махбуи халқ» - бахшида ба 80 - солагии Наримон Бақозода.

Вохӯрии хонандагон бо фарзандони шоир, кормандони моҳномаи «Рангинкамон», рӯзнамаи «Баҳори Аҷам» ва адибону олимони Мирзо Файзалӣ, Низом Қосим, Кароматулло Мирзоев, Насим Раҷаб, Равшани Ёрмуҳаммад, Муҳаббати Юсуф, Нурулло Норзода, Абдусаттори Раҳмон, Нуриддини Амриддин, Қаҳрамон Бақозода.

Қироати шеърҳо аз ашъори адибон.

«Гулу гулдастаҳои як ҷаманем», барномаи консерти бо иштироки хонандагони Мактаби бачагонаи санъати шаҳри Ваҳдат.

Тадбирҳои аёни:

- намоиши китоби «Кӯдакони манбаи илҳомӣ»;
- шиносӣ бо китобхонаи шаҳр;
- намоиши дастранҷи бачаҳо.

Масъулин: кормандони ҚДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар, кормандони шуъбаҳои фарҳанг ва маорифи шаҳри Ваҳдат.

Идомии барномаҳои рӯзи чоруми фестивал: 5 - апрели соли 2015, соати 10³⁰

Макон: ноҳияи Шохмансур, МТМУ №15

Суроға: кӯчаи Айнӣ, 49

Тел.: 223-16-93, 907- 80-06-53

Мавзӯ: «Офарандаи шеърҳои асалин» - бахшида ба 65 - солагии Латофат Кенчаева.

Вохӯрии хонандагон бо кормандони рӯзнамаи «Анбоз» ва адибон Латофат Кенчаева, Ганӣ Ҷӯразода, Юсуфҷон Аҳмадзода, Халифабобо Ҷумъазода, Шарифи Маҳмадёр.

Қироати шеърҳо аз эҷодиёти адибон.

Тадбирҳои аёни:

- намоиши китобии «Машғали фурузон дар адабиёти кӯдакон»;

- шиносӣ бо китобхонаи мактаб;

- намоиши дастранҷи бачаҳо.

Масъулин: шуъбаи маорифи ноҳияи Шохмансур ва кормандони КДБЧ ба номи Мир-саид Миршакар.

Идомаи барномаҳои рӯзи чоруми фестивал: 5 - апрели соли 2015, соати 11⁰⁰

Макон: КДБЧ ба номи Мирсаид Миршакар

Суроға: кӯчаи Рӯдакӣ, 36

Тел.: 918-65- 43-37, 907-82-97-64, 227-22-57

Мавзӯ: «Ҳимматбаланде аз ошӯни баланд» - бахшида ба ёдбуди Шоири халқии Тоҷикистон Мирсаид Миршакар.

Воҳӯрии хонандагон бо фарзандони шоир.

Тадбирҳои аёни:

- намоиши видеофилм оид ба ҳаёт ва фаъолияти Мирсаид Миршакар;

- саёҳат ба китобхона;

- намоиши китобии «Китобҳои тозанаشر»;

- намоиши дастранҷи бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБЧ ба номи Мирсаид Миршакар ва раёсати маорифи шаҳри Душанбе.

Идомаи барномаҳои рӯзи чоруми фестивал: 5 - апрели соли 2015, соати 11³⁰

Макон: Китобхонаи марказӣ-шаҳрии ба номи А. Лоҳутӣ

Суроға: кӯчаи Н. Қарабоев, 50

Тел.: 233-66-31, 233-26- 44, 919-00-06-96

Мавзӯ: «Меҳр меборад зи шеърӣ Гулназар» - бахшида ба
70 - солагии Шоири халқии Тоҷикистон
Гулназар Келдӣ.

Вохӯрии хонандагон бо кормандони рӯзномаи «Анбоз» ва
адибону олимони Меҳмон Бахтӣ, Абдулҳамид Самад, Гулназар
Келдӣ, Муҳаммад Ғоиб, Сайидалӣ Маъмур, Ҷӯрабек Муродов,
Маҷид Салим, Норинисо, Абдушуқри Абдусаттор.

Қироати шеърҳо аз ашъори адибон.

Тадбирҳои аёни:

- намоиши китобии «Вассофи ёру диёр»;

- намоиши дастранҷи бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар,
кормандони Китобхонаи марказӣ-шаҳрии ба номи А. Лоҳутӣ
ва шуъбаи маорифи ноҳияи Фирдавсӣ.

Идомаи барномаҳои рӯзи панҷуми фестивал: 6 - апрели соли
2015, соати 10⁰⁰

Макон: КДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар

Суроға: кӯчаи Рӯдакӣ, 36

Тел.: 918-65-43-37, 907-82-97-64, 227-22-57

Мавзӯ: «Шашмақом – санъати воло»

Вохӯрӣ бо ҳунармандони ансамбли «Шашмақом»-и назди
Кумитаи телевизион ва радиои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва
адибону олимони Ҷӯрабек Муродов, Фурқат Саидов, Зубайдов
Абубакр.

Хулосаи библиографӣ оиди китобҳои тозанаشر.

Тадбирҳои аёни:

- намоиши китобии «Китобҳои тозанаشر»;

- намоиши мақолаҳо аз матбуоти даврӣ оид ба
«Шашмақом»;

- шиносӣ бо китобхона;

- намоиши дастранчи бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБЧ ба номи Мирсаид Миршакар ва шуъбаи маорифи ноҳияи Сино.

Идомаи барномаҳои рӯзи панҷуми фестивал: 6 - апрели соли 2015, соати 10⁰⁰

Макон: ноҳияи Рӯдакӣ, Гимназияи Абурайхонӣ Берунӣ

Суроға: ҷамоати Чортеппа, деҳаи Арбобхотун

Тел.: 917-04-22-00, 919-27-27-44

Мавзӯ: «Орифи машрикзамин»- бахшида ба
700 - солагии Мир Сайид Али Ҳамадонӣ,

Воҳӯрии хонандагон бо кормандони рӯзномаи «Анбоз» ва адیبону олимони Насим Раҷаб, Назокати Олим, Марямбонуи Фарғонӣ, Зулфия Султонова, Мачид Салим, Ҷумъа Мирзо, Раҳмон Бобо, Халифабобо Ҷумъазода.

Қироати шеърҳо аз эҷодиёти шоирон.

Тадбирҳои аёнӣ:

- намоиши китобии «Китобҳои тозанаشر»;

- намоиши мақолаҳо аз матбуоти даврӣ оид ба Мир Сайид Али Ҳамадонӣ;

- намоиши дастранчи бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБЧ ба номи Мирсаид Миршакар ва Гимназияи ба номи Абӯрайхони Берунӣ.

Идомаи барномаҳои рӯзи панҷуми фестивал: 6 - апрели соли 2015, соати 10⁰⁰

Макон: Хонаи фарҳанги ноҳияи Шаҳринав

Суроға: ноҳияи Шаҳринав, кӯчаи И.Сомонӣ, 32

Тел.: 95-196-65-64, 8155-31-2-30, 8155-31-7-06

Мавзӯ: «Орифи машрикзамин» - бахшида ба
700- солагии Мир Сайид Али Ҳамадонӣ.

Вохӯрии хонандагон бо кормандони рӯзномаи «Боғи дониш» ва адибону олимони Шаҳрия Аҳтамзод, Низом Қосим, Ҷӯра Ҳошимӣ, Мирзо Шукурзода, Муродалӣ Собир, Ҳаким Гӯё, Ҳасанбой Ғоибов.

Қироати шеърҳо аз эҷодиёти шоирон.

«Гулу гулдастаҳои як ҷаманем», барномаи консерти бо иштироки хонандагони Мактаби бачагонаи санъати ноҳияи Шаҳринав.

Тадбирҳои аёни:

- намоиши китобии «Китобҳои тозанаشر»;
- намоиши мақолаҳо аз матбуоти даврии оид ба Мир Сайид Али Ҳамадонӣ;
- шиносӣ бо китобхона;
- намоиши дастрасии бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар, шуъбаҳои фарҳанг ва маорифи ноҳияи Шаҳринав.

Идоми ҷаманҳои рӯзи панҷуми фестивал: 6 - апрели соли 2015, соати 11⁰⁰

Макон: Китобхонаи миллии Тоҷикистон

Суроға: кӯчаи Техрон, 5

Тел.: 221-04-80, 919-68-33-44

Мавзӯ: «Орифи машриқзамин» - бахшида ба 700 - солагии Мир Сайид Али Ҳамадонӣ

Вохӯрии хонандагон бо кормандони маҷаллаи «Офтобак» ва адибону олимони Гулназар Келдӣ, Маҷид Салим, Маликаи Аваз, Хиромон Неъматзода, Субҳия, Рудобаи Мукаррам, Ҳабиб Сулаймонӣ.

Қироати шеърҳо аз эҷодиёти адибон.

Тадбирҳои аёни:

- намоиши китобии «Китобҳои тозанаشر»;
- намоиши мақолаҳо аз матбуоти даврии оид ба Мир Сайид Али Ҳамадонӣ;

- шиносӣ бо китобхона;
- намоиши дастранчи бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар ва шуъбаи маорифи ноҳияи Исмоили Сомонӣ.

Идомаи барномаҳои рӯзи панҷуми фестивал: 6 - апрели соли 2015, соати 11³⁰

Макон: ноҳияи Фирдавсӣ, Гимназияи №74

Суроға: кӯчаи Деҳотӣ, 23

Тел.: 234-19-92, 95-138-10-74

Мавзӯ: «Орифи машрикзамин»- бахшида ба
700 - солагии Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ,

Воҳӯрии хонандагон бо кормандони рӯзномаи «Занғула» ва адибону олимони Шахло Абдуллоева, Дилафрӯз Қурбонова, Назокати Сафар, Саодат Сатторӣ, Шодибек Собиров.

Қироати шеърҳо аз эҷодиёти шоирон.

Тадбирҳои аёни:

- намоиши китобии «Китобҳои тозанаشر»;

- намоиши мақолаҳо аз матбуоти даврӣ оид ба Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ;

- намоиши дастранчи бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар ва шуъбаи маорифи ноҳияи Фирдавсӣ.

Идомаи барномаҳои рӯзи панҷуми фестивал: 6 - апрели соли 2015, соати 12⁰⁰

Макон: КДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар

Суроға: кӯчаи Рӯдакӣ, 36

Тел.: 918-65-43-37, 907-82-97-64, 227-22-57

Мавзӯ: «Орифи машрикзамин»- бахшида ба
700- солагии Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ

Вохӯрӣ бо кормандони маҷаллаи «Истиқбол» ва адибону олимони Ҷамолиддини Саидзода, Эмом Алӣ, Робияи Холмирзо, Ҳотами Ҳомид, Барноӣ Қодирдухт.

Хулосаи библиографӣ оиди китобҳои тозанаشر.

Тадбирҳои аёнӣ:

- намоиши китобии «Китобҳои тозанаشر»;

- намоиши мақолаҳо аз матбуоти даврӣ оид ба Мир Сайид Алиӣ Ҳамадонӣ;

- шиносӣ бо китобхона;

- намоиши дастранҷи бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар, кормандони маҷаллаи «Истиқбол» ва шуъбаи маорифи ноҳияи Сино.

Идомаи барномаҳои рӯзи панҷуми фестивал: 6 - апрели соли 2015, соати 13⁰⁰

Макон: ноҳияи Сино, МТМУ №89

Суроға: кӯчаи Муҳаммадиев, 17/5

Тел.: 232- 87- 81, 918-36-09-94

Мавзӯ: «Орифи машриқзамин»- бахшида ба 700 - солагии Мир Сайид Алиӣ Ҳамадонӣ».

Вохӯрии хонандагон бо адибону олимони Назокати Сафар, Нукраи Суннатниё, Равшани Ёрмуҳаммад, Юсуфҷон Аҳмадзода, Латофат Кенҷаева, Раҳмони Бобо ва кормандони рӯзномаи «Парвин».

Қироати шеърҳо аз эҷодиёти шоирон.

Тадбирҳои аёнӣ:

- намоиши китобии «Китобҳои тозанаشر»;

- намоиши мақолаҳо аз матбуоти даврӣ оид ба Мир Сайид Алиӣ Ҳамадонӣ;

- намоиши дастранҷи бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар ва шуъбаи маорифи ноҳияи Сино.

Идомаи барномаҳои рӯзи панҷуми фестивал: 6 - апрели соли 2015, соати 14⁰⁰

Макон: Касри фарҳанги шаҳри Турсунзода

Тел.: 917- 80- 39- 74, 919- 98- 33- 12, 904-07-44-67

Мавзӯ: «Орифи машриқзамин»- баҳсида ба
700- солагии Мир Сайид Али Ҳамадонӣ»

Воҳӯрии хонандагон бо кормандони рӯзномаи «Боғи дониш» ва адибону олимони Шаҳрия Аҳтамзод, Шарифаи Аъламзод, Низом Қосим, Ҷӯра Ҳошимӣ, Мирзо Шукурзод, Муродалӣ Собир, Ҳаким Гӯё, Ҳасанбой Ғоибов.

Қироати шеърҳо аз эҷодиёти адибон.

«Гулу гулдастаҳои як чаманем», барномаи консерти бо иштироки хонандагони Мактаби бачагонаи санъати шаҳри Турсунзода.

Тадбирҳои аёни:

- намоиши китоби «Китобҳои тозанашир»;

- намоиши мақолаҳо аз матбуоти даврии оид ба Мир Сайид Али Ҳамадонӣ;

- шиносӣ бо китобхонаҳои шаҳри Турсунзода;

- намоиши дастрасчи бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар, шӯбаҳои фарҳанг ва маорифи шаҳри Турсунзода.

Идомаи барномаҳои рӯзи шашуми фестивал: 7 - апрели соли 2015, соати 10⁰⁰

Макон: КДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар

Суроға: хиёбони Рӯдакӣ, 36

Тел.: 918-65-43-37, 907-82-97-64, 227-22-57

Мавзӯ: «Ҳисор дар масири таърих» - баҳсида ба
3000 - солагии Ҳисори шодмон.

Воҳӯрии хонандагон бо адибону олимони Алӣ Бобочон, Махзун Аюбзод, Шахло Абдуллоева, Дилафрӯз Курбонова ва кормандони нашриёти «Адабиёти бачагона».

Хулосаи библиографӣ.

Тадбирҳои аёни:

- намоиши китобии «Китобҳои тозанашир»;
- намоиши матбуоти даврии оиди «Ҳисори зарнисор»;
- саёҳат ба китобхона;
- намоиши дастранҷи бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБҚ ба номи Мирсаид Миршакар, шуъбаи маорифи ноҳияи Шохмансур.

Идомии барномаҳои рӯзи шашуми фестивал: 7 - апрели соли 2015, соати 10⁰⁰

Макон: Хонаи фарҳанги ноҳияи Варзоб

Тел.: 93- 860-01-77, 93-546-35-62, 83153521014

Мавзӯ: «Ҳисор дар масири таърих» - бахшида ба 3000- солагии Ҳисори шодмон.

Воҳурии хонандагон бо кормандони рӯзномаи «Адабиёт ва санъат» ва адибону олимони Кароматулло Мирзоев, Ғаффоралӣ Сафар, Парда Ҳабиб, Муродалӣ Собир, Шарифи Маҳмадёр, Ҳаким Гӯё, Хайрандеш.

«Гулу гулдастаҳои як чаманем», барномаи консерти бо иштироки хонандагони Мактаби бачагонаи санъати ноҳияи Варзоб.

Тадбирҳои аёни:

- намоиши китобии «Китобҳои тозанашир»;
- намоиши матбуоти даврии оиди «Ҳисори зарнисор»;
- намоиши дастранҷи бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБҚ ба номи Мирсаид Миршакар, шуъбаҳои фарҳанг ва маорифи ноҳияи Варзоб.

Идомии барномаҳои рӯзи шашуми фестивал: 7- апрели соли 2015, соати 12⁰⁰

Макон: Литсейи «Президенти»

Суроға: кӯчаи Шерализода, 17А
Тел.: 235-68-24, 233-66-31, 919-00-06-96
Мавзӯ: «Ҳисор дар масири таърих» - баҳшида ба
3000 - солагии Ҳисори шодмон.

Вохӯрии хонандагон бо кормандони рӯзномаи «Омӯзгор»
ва адибону олимони Равшани Ёрмуҳаммад, Азимҷон Аминов,
Саодат Сатторӣ, Шодибек Собиров, Фарзод Назрӣ.

Қироати шеърҳо аз эҷодиёти адибон.

Тадбирҳои аёнӣ:

- шиносӣ бо китобхона;
- намоишҳои китобии «Китобҳои тозанаشر»;
- намоиши матбуоти даврии оиди «Ҳисори зарнисор»;
- намоиши дастранҷи бачаҳо.

Масъулин: СМК шаҳри Душанбе ба номи А. Лоҳутӣ,
кормандони ҚДБЧ ба номи Мирсаид Миршакар, шуъбаи
маорифи ноҳияи Сино.

Идомаи барномаҳои рӯзи шашуми фестивал: 7 - апрели соли
2015, соати 13⁰⁰

Макон: ноҳияи Исмоили Сомонӣ, МТМУ № 52
Суроға: кӯчаи Шевченко, 109
Тел.: 227-42-84, 918-28-18-32
Мавзӯ: «Ҳисор дар масири таърих» - баҳшида ба
3000- солагии Ҳисори шодмон.

Вохӯрии хонандагон бо кормандони рӯзномаи «Навниҳол»
ва адибону олимони Ато Мирҳоча, Субҳия, Сафар Амирхон,
Зиё Абдулло, Латофат Кенчаева, Юсуфҷон Аҳмадзода,
Абдуқаҳҳори Қосим, Ҳасанбой Ғоибов.

Хулосаи библиографӣ.

Тадбирҳои аёнӣ:

- намоишҳои китобии «Китобҳои тозанаشر»;
- намоиши матбуоти даврии оиди «Ҳисори зарнисор»;

- саёҳат ба китобхона;
- намоиши дастранчи бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБЧ ба номи Мирсаид Миршакар, шуъбаи маорифи ноҳияи Исмоили Сомонӣ.

Идомаи барномаҳои рӯзи шашуми фестивал: 7 - апрели соли 2015, соати 13⁰⁰

Макон: ноҳияи Фирдавсӣ, МТМУ № 5

Суроға: кӯчаи Қосим, 5/5

Тел.: 231-52-41, 231-51-73, 917-04-38-60, 951-38-09-70

Мавзӯ: «Ҳисор дар масири таърих» - баҳшида ба 3000- солагии Ҳисори шодмон.

Вохӯрии хонандагон бо кормандони рӯзномаи «Зангӯла» ва адибону олимони Ҳадиса Қурбонова, Робияи Холмирозо, Садриддини Ҳасанзода, Тӯраҳон Аҳмадонов, Рафоҳат, Норинисо, Дилафрӯз Қурбонова, Шаҳло Абдуллоева.

Хулосаи библиографӣ.

Тадбирҳои аёни:

- намоиши китобии «Китобҳои тозанаشر»;
- намоиши матбуоти даврии оиди «Ҳисори зарнисор»;
- саёҳат ба китобхона;
- намоиши дастранчи бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБЧ ба номи Мирсаид Миршакар, шуъбаи маорифи ноҳияи Фирдавсӣ.

Идомаи барномаҳои рӯзи шашуми фестивал: 7 - апрели соли 2015, соати 14⁰⁰

Макон: КДБЧ ба номи Мирсаид Миршакар

Суроға: кӯчаи Рӯдакӣ, 36

Тел.: 918-65-43-37, 907-82-97-64, 227-22-57

Мавзӯ: «Рӯзнамаи дӯстдоштаи мо» - бахшида ба
85 - солагии таъсисёбии рӯзнамаи
«Ҷавонони Тоҷикистон».

Вохӯрӣ бо кормандони рӯзнамаи «Ҷавонони Тоҷикистон»
ва адибону олимони Раёнои Мубориз, Ҳотами Ҳомид, Хиромон
Неъматзода.

Тадбирҳои аёни:

- намоиши китобии «Китобҳои тозанаشر»;
- саёҳат ба китобхона;
- намоиши матбуоти даврӣ;
- намоиши дастранҷи бачаҳо.

Масъулин: кормандони ҚДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар,
шӯбаи маорифи ноҳияи Шохмансур.

Идоми барномаҳои рӯзи ҳафтуми фестивал: 8 - апрели соли
2015, соати 10⁰⁰

Макон: ҚДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар

Суроға: кӯчаи Рӯдакӣ, 36

Тел.: 918-65-43-37, 907-82-97-64, 227-22-57

Мавзӯ: «Иди Зафар муборак» - маҳфили адабӣ бахшида
ба истиқболи 70 - солагии Рӯзи Ғалаба.

Вохӯрии хонандагон бо иштирокчиёни ҚБВ, адибону олимони
Алӣ Бобочон, Ғанӣ Ҷӯразода, Шаҳрия Аҳтамзод, Шаҳло
Абдуллоева, Дилафрӯз Қурбонова ва кормандони рӯзнамаи
«Паёми Душанбе».

Тадбирҳои аёни:

- шиносӣ бо китобхона;
- намоиши китобии «Китобҳои тозанаشر»;
- намоиши китобии «Ҳеҷ кас ва ҳеҷ чиз фаромӯш намешавад»;
- намоиши дастранҷи бачаҳо.

Масъулин: кормандони ҚДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар,
шӯбаи маорифи ноҳияи Фирдавсӣ.

Идомаи барномаҳои рӯзи шашуми фестивал: 8 - апрели соли 2015, соати 10⁰⁰

Макон: Китобхонаи марказии ноҳияи Ҳисор
Суроға: ноҳияи Ҳисор, кӯчаи Исмоили Сомонӣ 6 А
Тел.: 227-31-37, 985-52-89-89, 8313926791
Мавзӯ: «Иди Зафар муборак» - маҳфили адабӣ бахшида ба истиқболи 70 - солагии Рӯзи Ғалаба.

Вохӯрии хонандагон бо иштирокчиёни ҚБВ, кормандони рӯзномаи «Чавонони Тоҷикистон» ва бо адибону олимони Гулназар Келдӣ, Кароматулло Мирзоев, Мардонкул Ашӯров, Ҳидоятullo Раҳмонӣ, Муродалӣ Собир, Ҳаким Гӯё.

«Гулу гулдастаҳои як чаманем», барномаи консертӣ бо иштироки хонандагони Мактаби бачагонаи санъати ноҳияи Ҳисор.

Тадбирҳои аёни:

- шиносӣ бо китобхона;
- намоиши китобии «Китобҳои тозанаشر»;
- намоиши китобии «Ҳеҷ кас ва ҳеҷ чиз фаромӯш намешавад»;
- намоиши дастрасчи бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБЧ ба номи Мирсаид Миршакар, шуъбаҳои фарҳанг ва маорифи ноҳияи Ҳисор.

Идомаи барномаҳои рӯзи ҳафтуми фестивал: 8 - апрели соли 2015, соати 12⁰⁰

Макон: ноҳияи Шохмансур, МТМУ №71
Суроға: кӯчаи Айнӣ, 265/1
Тел.: 95-117-27-38, 95-115-18-71, 907-23-64-10, 917-16-33-79
Мавзӯ: «Иди Зафар муборак» - маҳфили адабӣ бахшида ба истиқболи 70 - солагии Рӯзи Ғалаба.

Вохӯрии хонандагон бо иштирокчиёни ҚБВ, адибону олимони Сафар Амирхон, Хиромон Нёзматзода, Ҳабиб Имоҷӣ, Ҳанифаи Муҳаммадохир ва кормандони рӯзномаи «Парвин»

Қироати шеърҳо аз эҷодиёти адибон.

Тадбирҳои аёни:

- шиносӣ бо китобхона;
- намоиши китобии «Китобҳои тозанаشر»;
- намоиши китобии «Ҳеҷ кас ва ҳеҷ чиз фаромӯш намешавад»;
- намоиши дастрасчи бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБЧ ба номи Мирсаид Миршакар, шуъбаи маорифи ноҳияи Шохмансур.

Идомаи барномаҳои рӯзи ҳафтуми фестивал: 8 - апрели соли 2015, соати 12⁰⁰

Макон: ноҳияи Исмоили Сомонӣ, МТМУ № 6

Суроға: кӯчаи Шохтемур 77

Тел.: 221-14-92, 951-37-13-94

Мавзӯ: «Иди Зафар муборак» - маҳфили адабӣ бахшида ба истикболи 70 - солагии Рӯзи Ғалаба.

Вохӯрии хонандагон бо иштирокчиёни ҚБВ, адибону олимон Ҷамоли Абдулҳай, Садриддини Ҳасанзода, Амирхони Аҳмадхон, Робияи Холмирзо ва кормандони рӯзномаи «Адабиёт ва санъат»

Қироати шеърҳо аз эҷодиёти адибон.

Тадбирҳои аёни:

- шиносӣ бо китобхона;
- намоиши китобии «Китобҳои тозанаشر»;
- намоиши китобии «Ҳеҷ кас ва ҳеҷ чиз фаромӯш намешавад»;
- намоиши дастрасчи бачаҳо.

Масъулин: кормандони КДБЧ ба номи Мирсаид Миршакар, шуъбаи маорифи ноҳияи Исмоили Сомонӣ .

Дар вилоятҳои ҷумҳурии бо иштироки аҳли илму адаб

Вилояти Суғд рӯзҳои 2-8 апрел

Бо иштироки аҳли илму адаб Азизи Азиз, Рӯзибой
Мавлонзода

Вилояти Хатлон рӯзҳои 2-8 апрел

Бо иштироки аҳли илму адаби минтақаи Қўрғонтеппа:
Салоҳиддини Садриддин, Абдуқаҳҳори Қосим

Минтақаи Кўлоб: Фархунда, Сайфиддинова Ҳафиза, Бахтиёр
Муртазоев

Вилояти Мухтори Кухистони Бадахшон рӯзҳои 2-8 апрел

Бо иштироки аҳли илму адаб Тайгун Бозор, Лутфишох
Додо, Лаълҷубаи Мирзоҳасан, Кўйбеки Шарифзод, Руқияи
Давроншох, Гулнисо Ризвоншоева, Анвари Андаробӣ, Алидод
Чароғабдулов, Зарнигор Муборакшоева.

ЧАМЪБАСТИ

Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон»

Замон: 9 - апрели соли 2015, соати 1000
Макон: Муассисаи давлатии «Филармонияи давлатии
Тоҷикистон ба номи Акашариф Ҷӯраев»
Суроға: кӯчаи Сино, 43
Тел.: 918-65-43-37, 907-82-97-64, 227-22-57

Б А Р Н О М А:

Дар мавзӯи «Ниҳон дар сафҳаҳоят ганҷи олам», (бахшида ба ҷамъбасти Фестивали ҷумҳуриявии Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон)

**Дар саҳни Муассисаи давлатии «Филармонияи давлатии
Тоҷикистон ба номи Акашариф Ҷӯраев» аз соати 10⁰⁰ то 11⁰⁰**

- намоиши китобии «Фурӯғи субҳи доноӣ»;
- хулосаи библиографӣ доир ба намоиш;
- намоиши дастраницаи кӯдакону наврасон;
- намоиш ва фурӯши китобу рӯзнома ва маҷаллаҳои тозанашир;
- суҳбати наврасон бо адибон;
- қироати порчаҳои шеърӣ;
- фотомонтаж - «Як ҳафтаи китоб»
- порчаҳо аз намоишномаи «Театри давлатии ҷумҳуриявии лӯхтак»;
- порчаҳо аз намоишномаи Сирки давлатии Тоҷикистон;
- «Резаборон», барномаи консерти бо иштироки ғунҷаҳои наврас аз шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ.

**Дар дохили Муассисаи давлатии «Филармонияи давлатии
Тоҷикистон ба номи Акашариф Ҷӯраев», соати 11⁰⁰**

Тамошои видеофилм «Як ҳафтаи фараҳбаш».

Суханронии вазири фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон Шамсиддин Орумбекзода, вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон Саидов Нуриддин Саидович ва адибону олимон.

Супоридани тухфаҳо ба иштирокчиён ва созмондихандагони фаъоли Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон».

Масъулин: кормандони ҚДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар, идораи рӯзномаву маҷаллаҳои кӯдакон, идораҳои маориф ва фарҳанги шаҳри Душанбе (вилоят, ноҳия), Корхонаи воҳиди давлатии таъминот ва савдои «Китоб», нашриётҳои давлатӣ, Қасри фарҳанг ва санъати ҷумҳуриявӣ - Маркази ҷумҳуриявии эстетикӣ кӯдакон ва ҷавонон, мактабҳои бачагонаи санъати шаҳру ноҳияҳо.

МАВОДИ РАСМӢ:

ҚАРОРИ

МАҶЛИСИ ҲАЙАТИ МУШОВАРАИ ВАЗОРАТИ ФАРҲАНГИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

«19» 02 2015

№ 2/2

ш. Душанбе

Дар бораи баргузор намудани Фестивали ҷумҳуриявӣ «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон»

Бо мақсади иҷрои нишондоди банди 3-юми қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти №85 аз 3 марти соли 2007 «Дар бораи тасдиқи Барномаи рушди фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2008-2015», ҷалби ҳар чӣ бештари кӯдакону наврасон ба китобу китобхона, тарғибу ташвиқи мероси гаронмояи фарҳанги миллии ва дастовардҳои тозаии илмӣ-техникӣ дар байни онҳо, тарбияи ҳисси худшиносиву ватандӯстӣ, ташаккули ҷаҳонбинии илмии насли наврас ҷаласаи ҳайати мушавараи Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон

ҚАРОР МЕКУНАД:

1. Фестивали ҷумҳуриявӣ «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон» рӯзҳои 2-9 апрели соли 2015 дар миқёси ҷумҳурӣ баргузор гардад.

2. Низомнома, ҳайати эҷодӣ ва маъмурии Фестивали ҷумҳуриявӣ «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон» тасдиқ карда шаванд (замима мегарданд).

3. Бо мақсади дар сатҳи баланди ташкилию эҷодӣ баргузор гардидани фестивал дар назди Китобхонаи давлатии бачагонаи

ҷумҳуриявӣ ба номи Мирсаид Миршакар Ситоди ҷумҳуриявӣ ташкил карда шавад.

4. Аз мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе хоҳиш карда шавад, ки барои иштироки хонандагони мактабҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва бачагонаи мусиқии шаҳри Душанбе бо барномаҳои махсуси консертӣ ва ҳамкории Китобхонаи марказонидашудаи ба номи Абулқосим Лоҳутии шаҳри Душанбе дар қараёни баргузориҳои фестивал мусоидат намоянд.

5. Сардорони раёсатҳо, мудирони шуъба ва бахшҳои фарҳанги мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилоят ва шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурии вазифадор карда шаванд, ки барои дар сатҳи баланди ташкилию эҷодӣ доир намудани фестивал тадбирҳои мушаххас андешанд.

6. Директорони Мактаб-интернати миёнаи махсуси мусиқии ҷумҳуриявӣ ба номи Миратулло Атоев, Мактаб-интернати миёнаи махсуси мусиқии ҷумҳуриявӣ ба номи Зиёдулло Шаҳидӣ вазифадор карда шаванд, ки дар рӯзҳои баргузориҳои фестивал иштироки хонандагони мактабҳои номбурдари бо барномаҳои махсуси консертӣ таъмин намояд.

7. Директори Қасри фарҳанг ва санъати ҷумҳуриявӣ – Маркази ҷумҳуриявӣ эстетикӣ кӯдакон ва ҷавонон вазифадор карда шавад, ки дар рӯзҳои баргузориҳои Фестивал, тамоми нерӯҳои эҷодии муассисаро ҷалб намуда, инчунин намоиши дастрасчи кӯдакону наврасонро ташкил намояд.

8. Директорони Театри давлатии ҷумҳуриявӣ лӯхтак, Сирки давлатии Тоҷикистон вазифадор карда шаванд, ки дар оғоз ва қамъбасти фестивал барномаҳои махсус ташкил намоянд.

9. Директори Муассисаи давлатии «Филармонияи давлатии Тоҷикистон ба номи Акашариф Ҷӯраев» оид ба таъмини бино, таҷҳизот ва дастгоҳҳои тақвияти овоз дар қамъбасти фестивал вазифадор карда шавад.

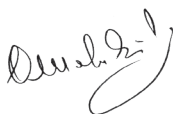
10. Сардабирони рӯзномаи «Баҳори Аҷам» ва «Анбоз» вазифадор карда шаванд, ки бахшида ба Фестивал шумораи махсуси нашрияҳои таҳия ва чоп намоянд.

11. Сардабирони маҷалла ва рӯзномаҳои бачагонаи ҷумҳуриявӣ вазифадор карда шаванд, ки раванди баргузори фестивалро ҳамачониба тарғиб намоянд.

12. Ба директорони Корхонаи воҳиди давлатии таъминот ва савдои «Китоб», муассисаҳои нашриявии «Ирфон», «Адиб», «Маориф», «Адабиёти бачагона», нашриётҳои хусусӣ супориш дода шавад, ки дар рӯзҳои баргузори фестивал намоиш ва фурӯши китобҳои тозанашро ташкил намоянд.

13. Назорати иҷрои қарори мазкур ба зиммаи муовини Вазир Одинаева Б. Ғ. вогузор карда шавад.

**Раиси чаласи
хайати мушовара,
Вазир**

Ш. Орумбекзода

Замимаи 1
ба қарори ҷаласаи ҳайати
мушовараи Вазорати фарҳанги
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз « 19 » феввали с. 2015
№ 2/2 тасдиқ шудааст.

НИЗОМНОМАИ

Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби
кӯдакону наврасони Тоҷикистон»

1. Муқаррароти умумӣ

Дар ҷаҳони имрӯза ояндаи дурахшон танҳо насиби кишварҳое мегардад, ки ташаккул ва тақомули ҳақиқии инсон, рушди нуруи эҷодии онро меҳвари асосии сиёсати худ қарор додаанд. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯзҳои аввали соҳибистиклолии кишвар ба тарбия ва таълими насли навраси ояндасоз таваҷҷуҳи хоса зоҳир намуда, онро самти афзалиятноки сиёсати давлатӣ ва омили асосии таъмини сатҳи матлуби худшиносиву ҳудогоҳӣ ва муҳити солими иҷтимоӣ эълон намудааст, Ба хотири татбиқи муваффақонаи ин вазифаи пурмасъулият тамоми ниҳодҳои иҷтимоии ҷомеа, аз ҷумла китобхонаҳои бачагона ва китобхонаҳои муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии кишвар вазифадоранд, ки дар зехну шуури афроди ҷамеа аз овони кӯдакӣ сатҳи мувофиқ ва муассири масъулияти иҷтимоӣ, пиндору гуфтор ва рафтори шоистаи ҷомеаи муосирро тарбия намоянд.

Тавре, ки аз дастуру ҳидоятҳои роҳбарияти давлат ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бармеояд, кӯдакону наврасони тоҷикро бояд тарзе тарбия намуд, ки онҳо дар назди Ватан ва сарнавишти он, ҳифзи арзишҳои милливу фарҳангӣ масъулияти хоса зоҳир намуда, барои иҷрои қарзи фарзандии худ ҳамеша омода бошанд.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҷаноби Олӣ, мухтарам Эмомалӣ Раҳмон бо дарки амиқи масъулият баҳри ободиву шукуфои ва ояндаи умедбахши кишвар соли 2015-умро «Соли оила» эълон намуда, дар назди падару модарон ва дигар ниҳодҳои иҷтимоие, ки ба тарбияи кӯдакон ва наврасон машғуланд, вазифаҳои навро гузошт.

Дар иҷрои ин вазифаи басо пурмасъулият китобхонаҳои бачагона ва китобхонаҳои муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии ҷумҳурӣ ҳамчун марказҳои фароҳамоварӣ, нигоҳдошт ва омӯзишу тарғиби донишҳои умумибашарӣ мавқеи калидиро ишғол менамоянд.

Бо дарназардошти ҳамин масъулияти иҷтимоӣ Муассисаи давлатии «Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар» дар ҳамкорӣ бо Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, Иттифоқи нависандагон, мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилоят ва шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ анъанаи пурарзиши замони Шӯравӣ «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасон» -ро эҳё намуда, онро пайгирона баргузор менамояд.

Тибқи Нақшаи чорабиниҳои «Барномаи рушди фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2008-2015» аз соли 2008 инҷониб ин чорабинӣ ҳамчун Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон» бо иштироки аҳли илму адаб дар саросари ҷумҳурӣ баргузор мегардад.

2. Мақсади Фестивал

Мақсад аз баргузории Фестивал тарғиб ва оммавигардониҳои хониш дар байни кӯдакону наврасон, ҷалби ҳарчи бештари онҳо ба китобхона, ташаккули одат ва малакаҳои мутолиаи китоб, дар замири онҳо тарбия намудани ҳисси ифтихори миллӣ, ватандӯстӣ, гиромидошти арзишҳои милливу умумибашарӣ ва

такомули сатҳи фарҳанги иттилоотии насли наврас мебошад. Дар ин радиф таваҷҷӯҳи аҳли ҷомеа ба дастовардҳо, мушкилоти китобхонаҳои бачагона ва китобхонаҳои муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии кишвар, масъалаҳои ҳалталаби таъбу наشري китоб барои кӯдакону наврасон ҷалб мегардад.

3. Вазифаҳои Фестивал

Яке аз вазифаҳои асосии Фестивал тарбияи ҳисси хештаншиносӣ, ватандӯстӣ, зебописандӣ, эҳтиром ба мероси ниёгон, арзишҳои умумибашарӣ, ифтихор аз донишандӯзӣ ва ба ин васила кӯмак расонидан ба раванди такомули ақлу заковат ва маънавияти насли наврас ба шумор меравад, ки иҷрои бомуваффақияти он тавассути:

- таъмини иштироки фаъолона ва ҷалби теъдоди ҳарчи бештари кӯдакону наврасони тамоми минтақаҳои ҷумҳурӣ дар ин чорабиниҳо;

- ташкил ва баргузории чорабиниҳои гуногуни шавқовару самарабахш барои кӯдакону наврасон бо иштироки олимону адибон, шахсиятҳои намоён, падару модарон, омӯзгорону мураббиён;

- муаррифии китобҳои беҳтарини тозанаشري илмӣ-оммавӣ, адабӣ, ва мачаллаву рӯзномаҳо дар байни кӯдакону наврасон;

- санчиши шаклу услубҳои замонавии хизматрасонии китобдорӣ бо истифода аз технологияи муосири иттилоотӣ ба кӯдакону наврасон;

- ташкили нуктаҳои китобдихӣ, ярмаркаи китобҳои бачагона;

- мубодилаи афкор бо иштироки мутахассисон дар мавзӯи «Имрӯзу фардои нашриёт ва чопхонаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон»;

- мубодилаи афкор бо иштироки олимони соҳа дар мавзӯи «Китобхонаҳои Тоҷикистон чӣ гуна бояд бошанд?»;

- ҷалби таваҷҷӯҳи мақомоти дахлдори давлатӣ, аҳли ҷомеа, бахусус падару модарон, омӯзгорону мураббиён, олимону

адибон, китобдорон ба мушкилоти раванди хониши кӯдакону наврасон;

- ошкор намудани эҳтиёҷоти воқеии китобхонаҳои бачагона ва мактабии ҷумҳурӣ, фароҳамоварии шароитҳои боз ҳам мусоид барои мутолиаи китоб;

- ташкил ва гузаронидани чорабиниҳои гуногуни шавқовар барои кӯдакону наврасон, ҷавонон (мулоқоту вохӯрӣ, суҳбату, конференсҳои хонандагон, субҳи адабӣ, намоиши китобӣ, муаррифии китобҳо, мубодилаи афкор, хулосаи библиографӣ, викторина, маҳфилҳои гуногун, ба монанди «Оилаи китобдӯст», «Синфи китобдӯст», «Фарзанди нек – боғи падар» бо ширкати муштараки волидону фарзандон, мураббӣёну омӯзгорон, адибону олимон) ва ғайра;

- тарғиб ва дастраси кӯдакону наврасон гардонидани шаклу услубҳои нави хадамоти китобдорӣ-иттилоотӣ тавассути технологияи муосири иттилоотӣ, санҷиши маҳорату малакаҳои кор дар шабакаи интернет;

- созмон додани ярмаркаи фурӯши китоб, нуқтаҳои китобдихӣ, намоишҳои китобӣ, намоиши дастранҷи кӯдакон, рассомону ихтироъкорони наврас;

- баргузор намудани озмунҳои гуногун, аз қабili «Хонандаи ғаъол», «Дастони моҳир», «Китобдори беҳтарин» ва муқаррар намудани ҷоизаҳои Фестивал «Барои кироати беҳтарин» (-и шеър, афсона, ҳикоя ва ғайра), «Барои беҳтарин намоишгоҳи китоб», «Аниси хонадони мо» (барои оилаҳои китобдӯст), «Барои тарғиби ғаъолонаи Фестивал», «Барои расми зеботарин», «Барои беҳтарин муаррифии китоб» ва амсоли ин таъмин мегардад.

4. Тартиби баргузории Фестивал

Фестивали ҷумҳуриявӣ «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон» рӯзҳои 2-9 апрел дар миқёси ҷумҳурӣ баргузор мегардад. Фестивал рӯзи 2 апрел-Рӯзи байналмилалӣ

китоби кӯдакон дар сахн ва толори Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар, китобхонаҳои бачагонаи вилоятӣ ва китобхонаҳои марказии шаҳру ноҳияҳо ба таври тантанавӣ оғоз меёбад.

Ҷамъбасти Фестивал рӯзи 9 апрел дар сахн ва толори Муассисаи давлатии «Филармонияи давлатии Тоҷикистон ба номи Акашариф Ҷӯраев» бо иштироки ғаълол, ғолибони озмунҳо, барандагони ҷоизаҳо, аҳли илму адаб, намояндагони вазоратҳои фарҳангу маориф, васонти ахбори омма баргузор мегардад.

Бо мақсади дар сатҳи баланди ташкилию эҷодӣ баргузор гардидани Фестивал дар назди Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар Ситоди ҷумҳуриявӣ ташкил карда мешавад. Ситоди мазкур ғаълолияти кумитаҳои тадорукот, ҳайатҳои қорӣ ва эҷодии фестивалро, ки дар вилоят, шаҳру ноҳияҳо созмон дода шудаанд, мутобиқ гардонида, ба онҳо ёрии амалию методӣ мерасонад.

Ба ёрии созмондиҳандагони Фестивал Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар дастури таълимӣ-методи «Аз китоб ояд ба дил нуру сафо»-ро таҳия менамояд.

Дар вилоят ва шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ бо ҷалби китобдорони варзида, олимону адибон, намояндагони идора, шуъбаҳои фарҳангу маориф, воситаҳои ахбори омма кумитаи тадорукотӣ ва ситодҳои қорӣ созмон дода мешаванд.

Дар шумораҳои махсуси маҷаллаи «Истикбол» ва рӯзномаҳои «Анбоз», «Баҳори Аҷам», «Дунёи китоб» низомномаи фестивал, таърихи он, таърихи китобхонаҳои ҷумҳурӣ, маълумотҳо оид ба адибону олимони соҳибҷашн, сенарияи ҷорабиниҳои фестивал (композитсияи адабӣ-бадеӣ, суҳбат, хулосаи библиографӣ, тарҳи намоиши китоб, андешаҳои иштирокчиёни ғаълоли фестивалҳои гузашта, навқаламон ва ғайра), инчунин низомномаҳои озмунҳо, аз ҷумла озмуни

ҷумҳуриявии библиомарафон «Ҳамнишине беҳ аз китоб маҳоҳ» ва ҷоизаҳои фестивал дарҷ мегарданд.

Як рӯзи Фестивал дар саросари ҷумҳурӣ ба «Соли байналмилалӣ оби тоза», «Соли оила», «70-солагии Рӯзи Ғалаба», «700 - солагии зодрӯзи Мир Сайид Али Ҳамадонӣ», «3000-солагии Ҳисор», «Адибону олимони соҳибҷашн» ва рӯзи дигари он ба ҷашни 80-солагии яке аз асосгузори нахустин Фестивали ҷумҳуриявии «Китоб ва мусиқӣ» шоир Наримон Бақозода бахшида мешавад.

Барои таҳияи барномаи мушаххаси фестивал, низомномаи озмунҳои он китобдорону омӯзгорон, намояндагони созмонҳои талабагӣ ва дигар ташкилоту муассисаҳо ҷалб карда мешаванд.

5. Талаботи озмунҳои Фестивал

То оғози Фестивал ва дар доираи ҷорабиниҳои он озмунҳои гуногун гузаронида мешаванд.

Барои муайян намудани ғолибони озмунҳо ва иштирокчиёни ғаёли фестивал дар назди ситодҳои ҷумҳуриявӣ, вилоятӣ ва шаҳриву ноҳиявӣ ҳайати ҳакамон таъйин мегарданд, ки онҳо ба масъалаҳои зерин тавачҷуҳи ҳоса зоҳир менамоянд:

- сатҳи таъминоти фонди китобхонаҳо бо осори ҷопӣ ва дигар маводи иттилоотӣ барои ҳамаи табақаҳои ҷомеа, бахусус кӯдакону наврасон;

- воридсозии технологияи нави иттилоотӣ дар ғаёлияти китобхонаҳо;

- мавҷудияти кадрҳои баландихтисоси соҳа дар китобхонаҳо;

- теъдоди ҷорабиниҳои гуногуни оммавӣ барои насли наврас бахшида ба «Соли байналмилалӣ оби тоза», «Соли оила», «70-солагии Рӯзи Ғалаба», «700 - солагии зодрӯзи Мир Сайид Али Ҳамадонӣ» ва ҷашни 80-солагии шоир Наримон Бақозода;

- теъдоди ҷорабиниҳои гуногуни оммавӣ барои насли наврас бахшида ба адибону олимони соҳибҷашн;

- мавҷудияти нақшаи ҷорабиниҳо (намоиши китобӣ, хулосаи библиографӣ, субҳи адабӣ, сухбатҳои гурӯҳӣ ва

инфиродин, хониши бадеи, байтбарак, конфронси хонандагон, мулоқоту вохӯриҳо бо адибону олимон, викторинаҳо, лавҳаҳои китобхонавӣ) бо истифода аз тарзу услубҳои нави кор бо кӯдакону наврасон;

- ҳамкориҳои китобхонаҳо бо оила, муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, ташкилоту муассисаҳо, иттифокҳои эҷодӣ дар самти ҷалби кӯдакону наврасон ба хониш;

- ободонӣ ва фароҳамсозии шароитҳои бехтарин барои мутолиа дар китобхонаҳои бачагона ва китобхонаҳои муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ.

6. Харочоти молиявии Фестивал

Харочоти Фестивал аз ҳисоби маблағҳои соли 2015-уми «Барномаи рушди фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2008-2015», инчунин сметаи ягонаи даромад ва харочоти Муассисаи давлатии «Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар» пардохта мешавад.

Харочоти Фестивал дар шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ ва сафарбарии ғайбон, ғолибони озмунҳо, адибони маҳаллӣ, ки хангоми ҷамъбасти Фестивал ба шаҳри Душанбе сафар мекунанд, аз ҳисоби маблағҳои шӯбаҳои фарҳангу маорифи мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ пардохта мешавад. Дар ин амал сармоягузори ватанӣ ва хориҷӣ метавонанд ҳамчун сарпараст сарм гузоранд.

7. Мукофотҳои Фестивал

Бо салоҳиди Кумитаи тадорикутӣ ва ситодҳои корӣ то оғози Фестивал ва дар доираи барномаҳои он озмунҳои гуногун, аз қабилӣ «Хонандаи ғайбон», «Дастони моҳир», «Китобдори бехтарин», маҳфилҳои «Оилаи китобдӯст», «Синфи китобдӯст» ва амсоли ин гузаронида мешаванд. Баргузори ва ҷамъбасти озмунҳо тибқи низомномаҳои, ки аз ҷониби ҳайати кории Фестивал (дар марказ ва шаҳру ноҳияҳо) таҳия ва тасдиқ

гардидаанд, сурат мегирад. Муқаррар намудани ҷоизаҳои Фестивал «Барои қироати бехтарин» (шеър, афсона, ҳикоя ва ғайра), «Барои бехтарин намоишгоҳи китоб», «Аниси хонадони мо» (барои оилаҳои китобдӯст), «Барои тарғиби ғаълонаи Фестивал», «Барои расми зеботарин», «Барои бехтарин муаррифии китоб» ва ғайра ба мақсад мувофиқ аст.

Созмондиҳандагон, иштирокчиёни ғаъоли Фестивал, китобдорон, адибону олимон, омӯзгорон, хонандагон, кормандони васоити ахбори омма, муассисаву ташкилотҳо, шахсони алоҳида аз ҷониби Кумитаи тадорукотӣ ва мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилоят, шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ бо мукофотҳои пулӣ, тухфаҳо, инчунин бо ифтихорномаҳо ва нишонҳои сарисинагии «Аълочии фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Аълочии маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон» қадрдонӣ карда мешаванд.

ШАРТИ ОЗМУНҲО ВА ҶОИЗАҲОИ ФЕСТИВАЛИ ҶУМҲУРИЯВИИ «ҲАФТАИ КИТОБИ КӮДАКОНУ НАВРАСОНИ ТОҶИКИСТОН»

Шарти озмунҳо:

«**Диёрам Тоҷикистон**» (барои хонандаи кишваршиносии китобхона): малакаи зарурии кишваршиносиро дорост; адабиёти заруриро аз феҳристу картотекаҳои китобхона мустақилона дарёфт карда метавонад; дар тӯли сол беш аз 5 китоб оид ба Тоҷикистонро қироат намудааст; китобҳои бахшида ба кишварашро ба хонандагони китобхона муаррифӣ мекунад; ба хонандагони китобхона хулосаи китобҳои кишваршиносиро пешниҳод мекунад.

«**Ихтироъкори навраси китобхона**»: соҳиби беш аз ду ихтироъ мебошад; тавассути китоби китобхона ба тавлиди кадом ихтироъҳо ноил гаштааст; адабиёт оид ба касбу ҳунарро дар байни ҳамсолонаш пешкаш карда метавонад; рӯйхати китобҳои мутолиакардаашро ба ҳайати ҳакамон пешниҳод менамояд.

«**Ҳама чизро доништан меҳоҳам**»: (интернет-озмуни бачагона): дониши кофии компютериро дорост; аз интернет мавод ҷустуҷӯ ва дарёфт карда метавонад; тарзи нусхабардории маводи зарурии дарёфтаашро медонад; сомонаҳои ба кишвараш тааллуқдоштаро ба ҳамсолонаш ва ҳайати ҳакамон муаррифӣ мекунад.

«**Китобдори беҳтарин**»: мутахассиси соҳаи китобдорӣ бошад; санаду меъёрҳои конунгузории соҳаро хуб донад, тибқи онҳо амал намояд; тавассути нақшаи кориаш қору фаъолият намуда, дар соли 2014 бо хонандагон беш аз 10 ҷорабинҳои оммавӣ гузаронидааст ва 500 хонандаи наврасро ба мутолиаи китоби китобхона ҷалб намудааст; дониши касбиашро ба тариқи худомӯзӣ ва курсҳои тақмили ихтисос баланд бардоштааст.

«**Китобхонаи бачагонаи беҳтарин**»: дар соли 2015 назар ба соли 2014 дар фаъолияти қорӣ ба дастовардҳои назаррас ноил гардидааст, яъне теъдоди хонандагон, диҳиши адабиёт, ҷорабинҳои оммавӣ ва пушракунии фонд бо китобҳои

тозанашир хеле афзудааст (мавод пешкаш менамояд); барои таҷлили ҷашни байналмилалии «Наврӯз»-2015, 24- солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санаҳои муҳим нақшаи корӣ таҳия намудааст; китобхонаро бо дастгирии СКМ ва шуъбаи фарҳанги ноҳия (шаҳр) таъмир намуда, дар соли сипаришуда чор семинари китобдорони китобхонаҳои мактабиро гузаронидааст; фаъолияти кори СКМ (бо кӯдакону наврасон) ва мактабии ноҳия (шаҳр)-ро таҳлил ва ҷамъбаст намуда, барои беҳбудаш тақлифҳо пешниҳод кардааст; дар рӯзномаи маҳаллӣ ва ҷумҳурий қору фаъолияти китобхонаи худ ва беҳтаринро муаррифӣ намудааст.

«Китобхонаи мактабии беҳтарин»: ба мутолиаи китоби китобхона ҳамаи талабагон ва омӯзгорони мактабро ҷалб намудааст; дар чор семинари кормандони китобхонаҳои мактабии созмондодаи китобхонаи бачагонаи ноҳия (шаҳр) ширкат варзида, дар яке аз онҳо баромад кардааст ва дониши касбияшро бо тариқи худомӯзӣ тақмил дода, ба омӯзгорону талабагони мактаб ва васоити ахбори умум 10 хонандаи беҳтарини китобхонаро муаррифӣ ва пешкаш кардааст; барои ғанӣ гардонидани фонди адабиёти бадеӣ ва соҳавӣ сахм гирифтааст.

«Хонандаи фаъоли китобхона»: дар давоми соли 2014 беш аз 10 китоби китобхонаро қироат кардааст ва дар панҷ ҷорабиниҳои китобхона иштирок намуда, дар дутои он сахм гирифтааст; дар муаррифии китобҳои тозанашири ба китобхона воридшуда иштирок кардааст; нисбати китобҳои мутолианамудааш ба ҳамсолонаш маълумот додааст; ӯ китобҳои хондашро бо фикру мулоҳизот дар дафтарчаи махсус қайд мекунад.

«Мураббии фаъоли китобхона»: дар қорҳои беруназсинфӣ талабагон тибқи нақшаи алоҳидаи корӣ бо китобдорони китобхонаҳои бачагона ва мактабии маҳал амал мекунад; ба хониши хонандагон – талабагон назорат ва роҳбарӣ мекунад; яқоя бо китобдори китобхонаи бачагона ё мактабӣ дар ташкил

ва баргузории панҷ чорабиниҳои оммавӣ бо кӯдакону наврасон сахм гирифтааст; дар соли 2014 беш аз 15 китоби китобхонаро мутолиа кардааст; фаъолияти китобхона ва хонандагони онро дар матбуоти даврии маҳал инъикос намудааст.

«Дастони моҳири хонандаи китобхона»: дар соли сипаришуда беш аз панҷ китоби кӯхна ва фарсударо таъмир карда, дар ороиши ду намоиши китобӣ, сохтани 6 ашёву бозичаҳои кӯдакона ва ороиши лавҳаи китобхонавӣ сахм гирифтааст.

«Навқалами китобхона»: хонандаи китобхона дар солҳои 2014-2015 ду асари бехтарини офаридаи худ (шеър, афсона, ҳикоя ва мақола)-ро бахшида ба Тоҷикистон, Модар, Ваҳдат, забон, адибону олимон, китоб ва ғайра ба ҳайати ҳакамони озмун пешкаш мекунад ва онҳо дар асоси он ғолибонро (алоҳида дар жанрҳои адабӣ) аз рӯи мазмуну мундариҷа муайян мекунанд.

Шарти ҷоизаҳо:

«Бехтарин хонандаи китобхона, қироаткунандаи шеър, афсона, ҳикоя ва ғайра»: барои қироат асари бехтарин ва рӯзмара интиҳоб шавад ва онро бо лафзи хуби адабӣ ҳуди хонанда бурро ба субут расонад; ҳайати ҳакамон ва иштирокчиёни фестивал ба он баҳогузорӣ менамоянду ғолибонро ҳакамон дар ҳар жанр (насру назм) муайян мекунанд.

«Барои ташкили намоиши китобии бехтарин»: ба ин озмун китобдорон ва хонандагони китобхона бо намоиши китобӣ ширкат меварзанд ва он хеле пурмазмуну зебо мавзӯи муҳимму рӯзмарра (24- солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ваҳдати миллӣ, 22-солагии Артиши миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон, чашни Наврӯзи байналмилалӣ, «Соли байналмилалӣ оби тоза», «Соли оила», «70-солагии Рӯзи Ғалаба», «700 - солагии зодрӯзи Мир Сайид Али Ҳамадонӣ», «3000-солагии Ҳисор», чашнвораҳои адибону олимон ва ғайра)-ро фарогир бошад; дар он на камтар аз 20 китоб ва дигар

маводи чопӣ ба намоиш гузошта шуда, он ба қоидаҳои ташкили намоиши китоб ҷавоб диҳад; барои ҳайати ҳакамон пешниҳоди нақшаи намоиши китоб низ қобили қабул аст.

«Аниси хонадони мо китоб аст»: (барои беҳтарин китобхонаи шахсии оилаҳои китобдӯст): ба озмун рӯйхати китобҳои китобхонаи шахсӣ ё мазмуну мундариҷаи он пешниҳод мешавад; ҳайати ҳакамон китобхонаро аз ҷиҳати иқтисодии тарбиявӣ, саҳми он дар васеънамоии ҷаҳонбинӣ ва қавигардонии неруи зеҳнии насли наврас, нодириҳои он ва ғайра ба инобат мегиранд; соҳиби китобхона рӯйхати кӯдакони аз он истифодабурда ва маводи дар васоити ахбори умум ба таъбиқ расидаро низ ба ҳайати ҳакамон пешниҳод менамоянд.

«Барои тарғиби ҷаҳонии фестивал»: на камтар аз панҷ мақолаи хонданбоби соли 2014-2015 дар саҳифаҳои матбуоти даврии маҳаллию ҷумҳурии оид ба таҷрибаи пешқадами баргузориҳои Фестивал, дастовардҳои он ва соҳаи китобдорӣ ба инобат гирифта мешавад; ҳайати ҳакамон ғолибро тавассути нусхаи маводи ҷомашуда тибқи мазмуну сифати он баҳогузорӣ ва муайян мекунанд.

«Барои расми зеботарини хонандаи китобхона»: расми зебову назаррас бахшида ба мавзӯҳои Модар, Ватан, Сулҳу Ваҳдати миллӣ, китобу китобхонӣ ва китобхона, Наврӯзу ҷашнҳои ниёгон, иншоотҳои бузурги кишвар ва шахсиятҳои номдошти он, Қаҳрамонони Тоҷикистон саҳми расмӣ дар ороиши китобхона ва маводи таълимӣ он.

«Беҳтарин хонанда-донандаи интернет»: дониши хуби компютерӣ дошта бошад; маводи заруриро аз интернет ба зудӣ дарёбад ва онҳоро ба дигарон муаррифӣ карда тавонад; аз сомонҳои интернетӣ оғох бошад ва бо онҳо сару кор гирад; таҷрибаи пешқадами ҷаҳонияташ тавассути расонаҳои хабарӣ паҳн ва дастраси умум гашта бошад.

«Беҳтарин хонанда-муаррифкунандаи китоб»: дорои дониши муаррифӣ намудани китоб бошад; нусхаи китобҳои

муаррификардаашро дошта бошад; дар муаррифии китобҳои китобхона ширкат варзида, тавассути ахбори умум (маҷаллаву рӯзнома) китобҳои китобхонаро ба мардум муаррифӣ кардааст; дар намоиши китоби назди китобхона китобҳоро ба хонандагон пешкаш намояд.

СЕНАРИЯИ УМУМӢ

барои баргузории Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон» 2 – 9 апрели соли 2015

Ҷойҳои баргузории фестивал аз 2-юм то 9-уми апрели соли равон дар сар то сари ҷумҳурӣ тарҳи махсуси идона гирифта, дар гирду атрофи он шиору овезаҳо дар ситоиши китоб, китобхона, Ватан, Истиқлолият, Ваҳдат, Сулҳ, илму дониш, «Соли байналмилалӣ оби тоза», «Соли оила», «70-солагии Рӯзи Ғалаба», «700 - солагии зодрӯзи Мир Сайид Али Ҳамадонӣ», «3000-солагии Ҳисор», ҷашнвораҳои адибону олимони, шахсони маъруф ва лавҳаҳо аз лаҳзаҳои хотирмони вохӯрии кӯдакону наврасон бо Президенти мамлакат овехта шуда, кормандони китобхонаҳо, шуъбаҳои маориф ва фарҳанги шаҳру ноҳияҳо субҳи адабӣ, маҳфили саволу ҷавоб, муаррифии китобҳои тозанаشر, мизи мудаввар, мубодилаи афкор, конфронс ва суҳбату вохӯриҳои судманду шавқовар бо адибону олимони, рассомони, варзишгарон ва шахсони маъруф доир менамоянд.

Барои ҷалби мардум ва таровати хоса пайдо кардани ҷашнгоҳ ҳунармандони наврас бо карнаю сурнай ва мактаббачагон бо гулу гулдаста, бо кафкӯбиҳои пурмавҷ меҳмононро истикбол мегиранд. Матни «Соҳибкитобо...» бар лаҳни ровии зақӣ Абдурашид Ҳўҷамқулов пахш карда мешавад.

Дар ҷойҳои махсус суруд ва кироати пораҳои шеърӣ дар ситоиши китоб, Ваҳдат пайваста садо дода, намоишҳои китоб, намоиши дастранҷи кӯдакон, фурӯши китоб, рӯзномаву маҷаллаҳои бачагона, инчунин суҳбатҳои ҷудогона бо ин ё он адиби маҳбуи кӯдакон дар сахни бино ва толорҳо ташкил гардида, ҳамчунин барои дар сатҳи баланди фарҳангӣ баргузори гардидани оғозу анҷом ва рӯзҳои дигари фестивал намоиши видеофилм, композитсияҳои адабӣ-бадеӣ, дар мавзӯҳои

мухталиф аз тарафи хонандагони мактабҳои бачагонаи мусиқӣ, марказҳои эстетикӣ кӯдакону наврасон ва дастаҳои хаваскорони Муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ бо иҷрои барномаҳои ҷолиби адабӣ ва мусиқӣ пешкаш намудани порчаҳо аз намоишномаҳои ҷолибу шавқовари Театри давлатии ҷумҳуриявии лӯхтак ва Сирки давлатӣ доир мегардад.

Дар оғози чорабинӣ атрофи сиёсати Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, таърихи фестивал, бурду боҳти он, вазъи китобхонаҳо, оиди нашри китоб, рӯзномаву маҷаллаҳои бачагона, дастовардҳои ҷумҳурӣ дар соҳаи фарҳангу маориф ва дар ҷамъбасти фестивал оид ба падидаҳои нав аз ҷониби наврасон, адибон, китобҳои нав, рӯзномаву маҷаллаҳои нав, бунёди китобхонаҳои нав ва ғайра сухан рафта, фаъолони фестивал аз ҷониби Вазорати фарҳанг, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, ташкилот ва шахсони алоҳида кадрдонӣ мегарданд.

СЕНАРИЯИ

огози Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон»

2 апрели соли 2015, соати 10⁰⁰

Саҳн ва толори Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар, ҷойҳои баргузории фестивал дар вилоят ва шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ қабои идона гирифта, дар гирду атрофи он шиору овезаҳо дар ситоиши «Китоб», «Китобхона», «Истиқлолият», «Ваҳдат», «Ватан», «Сулҳ», «Илму дониш», «Соли байналмилалӣ оби тоза», «Соли оила», «70-солагии Рӯзи Ғалаба», «700 - солагии зодрӯзи Мир Сайид Али Ҳамадонӣ», «3000-солагии Ҳисор» ва лавҳаҳо аз лаҳзаҳои хотирмони вохӯриҳои кӯдакону наврасон бо Сарвари давлат, адибону олимон ва шахсиятҳои фарзонаи кишвар, намоиш ва расмҳо аз лаҳзаҳои баргузории чорабиниҳои ҷолиб дар китобхонаҳо овехта мешаванд.

Ду соат пеш аз огози фестивал дар саҳн ва ҷойҳои баргузории он намоишҳои китобӣ таҳти шиори «Ниҳон дар сафҳаҳоят ганҷи олам», «Китоб - неруи бузург», «Нашрияҳои Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар дар тӯли 24 - соли Истиқлолият», намоиш ва фурӯши китоб, рӯзнома ва маҷаллаҳои кӯдакона, вохӯриҳои судманд бо адибон, олимон, рассомон, варзишгарон, инчунин намоиши машқҳои варзишӣ ва порчаҳо аз намоишномаҳои ҷолибу шавқовари Театри давлатии ҷумҳуриявии лӯхтак ва Сирки давлатӣ доир мегардад.

Бо фаро расидани фурсати муносиб ҳунармандони наврас дар роҳрави сахни ҷойҳои баргузории Фестивал бо карнаю сурнай ва мактаббачагон бо гулу гулдаста, байрақчаҳо ва бо қироати пораҳои шеърӣ дар ситоиши китоб ва дигар арзишҳои миллӣ бо кафкӯбиҳои пурмавҷ меҳмононро истиқбол мегиранд.

Матни «Соҳибкитобо» бар лаҳни ровии заки Абдурашид Хӯҷамқулов паҳш карда мешавад.

Меҳмонон ва хонандагон ба толори идона ороёфта ворид мешаванд, «Гимни Фестивал» баланд садо медиҳад ва парда кушода шуда, композитсияи адабӣ-бадеӣ таҳти унвони «Гирехкушо» оғоз мегардад.

Пас аз анҷоми композитсияи адабӣ-бадеӣ таҳти унвони «Гирехкушо» барои ошноӣ пайдо кардан бо дастовардҳои илмию фарҳангии кишвар бо навбат ба сахна Вазири фарҳанги ҷумҳурӣ муҳтарам Шамсиддин Орумбекзода, Вазири маориф ва илми Тоҷикистон Нуриддин Саидов, Раиси Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон Меҳмон Баҳтӣ даъват карда мешаванд.

Сипас яке аз хонандагони фаъоли китобхона суҳанронӣ намуда, рақси ҷолиберо пешкаш менамояд.

Пас аз рақс ба сахна шоирон Тӯраҳон Аҳмадхонов ва Шаҳрияи Аҳтамзод меоянд, ҳарду аз айёми кӯдакиҳояшон ва ё хотираҳо қисса мекунанд.

Баъд аз баромади Тӯраҳон Аҳмадхонов ва Шаҳрияи Аҳтамзод хонандаи Муассисаи давлатии «Мактаб-интернати миёнаи махсуси санъати ҷумҳуриявӣ ба номи Миратулло Атоев», ки зодаи Тавилдараи бостонӣ мебошад, суҳанронӣ намуда, баъдтар фалак месарояд.

Сипас 4 – нафар падидаҳои наврас бо навбат суруд мехонанд.

Дар охир 5 – нафар хонандагони фаъоли Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар дар васфи Ватан, Модар, Китоб, Об, Ҳисор шеърҳо қироат менамоянд.

Бо ҳамин рӯзи аввали фестивал анҷом меёбад.

КОМПОЗИТСИЯИ АДАБӢ - БАДЕӢ «ГИРЕҲКУШО»

Шоҳ беқаророна ин тарафу он тараф қадам мезанад. Араки пешонаашро пок мекунад. Гоҳ ба тахт менишинаду гоҳ бармехезад ва ниҳоят бетоқат шуда, садо баланд мекунад:

-Вазир!

(Вазир гунаҳкорона, дастҳо пеши бар вориди сахна мешавад).

-Ассалому алайкум шоҳи олам, султони боқарам.

Шоҳ:

-Воалайкум ассалом. Хуб, чӣ хабари хуш овардӣ? Он равшаниро дарёфт кардед?

Вазир:

- Султони боқарам. Имрӯз ҳам сад аскар ба дарё даромаданд, аммо муъчизаро дарёфт карда натавонистанд, якто намонда дар об ғарқ шуданд.

(Шоҳ ин суҳанро шунида бо қаҳр аз ҷой меҳезад ва ба вазир рӯ меорад).

- Эй гӯлу гаранг. Сарвати ин дарборро солиёни дароз истифода мебарӣ, вале аз дастат хок намеояд. Ягон корро буд карда наметавонӣ. Ба ту як шабонарӯзи дигар вақт медиҳам, агар ҳалли ин муаммо ро наёбӣ, ту ҳам ба ҷаҳаннам меравӣ. Бирав! То ҳалли ин муаммо, ба чашмам нанамо.

(Вазир даст пеши бар аз назди шоҳ мебарояд ва ҷониби хонааш роҳ мегирад. Дар ғӯшае зани вазир бо духтараши машғули ҷойнушианд. Вазир маъюс ба наздашон ҳозир мешавад. Онҳо аз ҷой меҳезанд).

-Биёед, аз боло гузаред.

(Вазир гузашта мешинад. Духтараши ба ӯ ҷой дароз мекунад).

- Ғамгин менамояд, мусибате шудааст ё ягон ҷоятон дард мекунад?

-Падар, рангу рӯятон зард шудааст. Маълум, ки мушкилие доред.

Охир «Мушкиле нест, ки осон нашавад»- гуфтаанд. Шояд ёрӣ дода тавонем.

Вазир:

- Эҳ, духтари зебои падар. Ин мушкилӣ на аз он мушкилиҳост, ки осон шавад.

Духтар:

- Наход он қадар гарон аст, хоҳиш мекунам, дарди дилатонро бигӯед. Ҳал нашавад ҳам ақаллан каме сабук мешавед.

Зан:

- Маҳинбону дуруст мегӯяд. Заҳри одамо одам мегирад, гуфтаанд. Ёрӣ дода натавонем ҳам, тасалло дода метавонем.

- Эҳ занак. Шабе барои истироҳат ба соҳили дарёи пурталотуме рафтем. Ногоҳ аз миёни дарё рӯшание падидор шуд. Чашми шоҳ ба он рӯшноӣ афтоду корро бало зад. «Он рӯшноиро муайян кунед» - гуфта аскарони зиёдеро ба дарё андохт. Қариб сесад нафар қурбон шуд. То пагоҳ вақт дорем, агар сирри он рӯшноиро наёбем, ҳамаамон қатл мешавем.

Духтар:

- Зиқ нашавед, Шумо қурбон намешавед падарҷон, ман дар ин кор ба шумо ёрӣ мерасонам. Шоҳ аз серкорӣ ин вазифаро ба зиммаи Шумо гузоштааст, чунки марди хирадманд мебошад, аз ин рӯ, бештар ба Шумо таъя дорад.

Савод сарват меорад, бесаводӣ бошад сарватро нобуд мекунад. Падарҷон он рӯшноiero, ки шумо дидед, дар қаъри дарё не, балки дар шохи баланди дарахти назди соҳил аст. Дар шохи он дарахт чароғ аст. Хулоса, рӯшноiero аз дарахт ҷӯед, на аз об.

Падарҷон, зуд ин корро кунед, набошад боз даҳҳо аскарӣ бегуноҳ қурбон мешаванд.

Вазир:

- Духтарам, ту инро аз кучо медонӣ?

(Духтар аз ҷой меҳезаду аз даруни сандуқ чизи латтапечро мебарорад ва онро мекушояд.)

Духтар:

- Ҳалли ин муаммо дар ин китоб сабт шудааст, падарҷон.

Вазир:

- Ташаккур духтарам. Илоҳо барака ёбӣ. Кош ин китоб маро ва он аскарони бегуноҳро аз марг ва ҷаҳолати Шоҳ эмин дорад.

(Вазир субҳи барвақт ба назди шоҳ не, ба соҳили дарё меравад. Аскаре ба дарахт баромада шабчароги булӯринеро, ки хеле аҷоиб буд, гирифта мефарояд. Ҳамроҳи вазир ба дарбор меоянд. Шоҳ ҷамоно беқарор. Ду канизак ўро шамол медиҳанд. Дар тақ- тақ мешавад).

Шоҳ:

- Дароед.

Вазир ҳамроҳи аскар, ки шамъ дар бағал дошт, ворида қаср мешаванд.

- Ассалому алайкум, шоҳам.

Шоҳ:

- Воалайкум. Чӣ пайғоми неқ дорӣ? Ё ба марг таслим мешавӣ?

Вазир:

-Султони боқарам, он муъҷизаро ёфтем.

Шоҳ:

- Кучост он муъҷиза?

Аскар боадабона шамъро ба шоҳ дароз мекунад.

Шоҳ:

-Худоё, ин чӣ муъҷиза, даруни он оби пурталотум ин шамъчаи хурд чӣ тавр истодааст. Чаро ин оби пурталотум онро аз ҷой ҷунбонда наметавонистааст?

Ба ин ҷавони ғаюру диловар, ба ин ҷавони шиновар дусад тангаи подшоҳӣ, ҳамчунин ҷомаю саллаи зарбофт ҳада кунед.

Вазир:

-Ба ҷашм шоҳам.

Аскар:

- Шоҳи бузургвор. Ҷомаю салларо ба ман не, ба вазиратон инъом кунед. Аз ӯ миннатпазир бошед, вагарна кӣ медонад боз чӣ қадар аскари бегуноҳ дар об ғарқ мегашт.

Шох:

- Аскар рост мегӯяд вазир? Магар ин шамъро аз дарё наёфтед?

Вазир:

- Бале шоҳам. Ин шамъ дар дарё не, балки дар шоҳи баланди дарахти назди соҳил будааст. Шуълааш бошад, шомгоҳон ба об меафтидааст.

Шох:

- Инро ба ту кӣ гуфт? Кист он шахси оқилу доно, ҷойи туро бо ӯ иваз кунам? Тезтар гӯй вагарна сар аз танат чудо месозам.

Вазир:

- Шоҳам, ин сирро ба ман духтари ягонаам Маҳинбону гуфт. Ӯ китобе доштааст. Дар хусуси ин шамъ қиссае дар он дарҷ гашта.

Шох:

- Вазир, номи шоҳӣ аз ман, боигарӣ аз ту. Зуд рафта духтаратро ба ин ҷо биёр! Ӯро ба ин аскарӣ диловар никоҳ мекунем. Ту писар надорӣ ин аскар ба ҷойи писар хизмататро мекунад!

(Вазир, ки худ барои духтари ҳозирчавобу соҳибҷамолаш домоди мувофиқро интизор буд, бе дудилагӣ розӣ шуд ва рафта духтарашро ба дарбор овард).

- Ассалому алайкум шоҳи олам.

Шох:

- Воалайкум ассалом, духтарам. Ман бо ақлу заковати ту қоиладарам.

Духтар:

- Ман бошам аз ин гавҳари нодиру муқаддас миннатдорам. Аз ин чоркунҷае, ки сирри заминро осмон, давои дарди инсон, баҳору ҳазон арзону гаронро дар синааш нигоҳ дошта метавонад ва одамро тарбият месозад.

Шох:

- Офарин. Ана ин калиди китобхонаи дарбор. Аз ин рӯз эътиборан ту ва ин аскарӣ диловар хазинадори он маҳзан мегардед.

Ман бошам боигарии боқимондаи дарборро танҳо ба хариди китобҳои нодир сарф менамоям, ба хариди китоб!!!

Бачаҳои азиз! Шумо ҳам китобро азиз доред. Китоб шуморо аз қазо раҳо накунад ҳам аз бало раҳо месозад.

(Онҳо мераванд ровиҳо ба саҳна ворид мешаванд)

Ровии 1:

Роҳбару омӯзгори мо, китоб,
Файз андар рӯзгори мо, китоб.
Аз китоб ояд ба дил нуру сафо,
Шамъ андар шомии тори мо, китоб.

Ровии 2:

Аҳли илму аҳли фарҳангу адаб,
Мекунад аз ҷон нисори мо, китоб.
Чӣ ба пирӣ, чӣ ҷавонӣ, наврасӣ,
Зеб дорад дар канори мо, китоб.

Ровии 1:

Шукр, ки пас аз як соли тӯлонӣ боз ба дидори ҳам расидем.

Ровии 2:

Шукр, ки тавассути ин ганҷинаи бебаҳо, модар, омӯзгор, анису ғамбарор оби чашмасор ва шамъи шаби тораш меномем худро, гузашта ва ояндаи худро медонему меомӯзем.

Ровии 1:

Дар ин рӯзи офтобии баҳор, дар ин рӯзи муборак оғоз меёбад Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон», ки дар саросари кишвар онро бесаброна интизорӣ доштанд.

Ровии 2:

Ба хоҳири ин ҷашни фархунда, ки дар саросари кишвар, дар тӯли як ҳафта дар сатҳи баланди фарҳангӣ доир мегардад, садои дафу чанг танинандоз аст.

Ровии 1:

Ин ҷашни фархунда дар тӯли як ҳафта аҳли илму адабро бо ҳам меораду беҳтарин дастовезҳои эҷодии эшон муаррифӣ карда мешавад.

Ровии 2:

Ҳеҷ кас чун кӯдак ҳакамони нуктасанҷ нест. Беҳтарин шеър, беҳтарин китоб, беҳтарин адибро муйаян карда метавонанд.

Ровии 1:

Воқеан, дуруст қайд кардед, Муҳаббат. Баҳои хунареманд, шоир, олим, рассому раққосро танҳо халқ дода метавонад ва унвони аз ҳама олии барои чунин ашхос ин роҳ ёфтан ба дили дидаи мардум аст.

Ровии 2:

Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ

Ровии 1:

Ҳаким Фирдавсӣ
Ҷалолидини Румӣ

Ровии 2:

Абдурахмони Ҷомӣ

Ровии 1:

Ва шумори бешумори дигар суҳанварони мумтоз, ки аз худ мероси гаронбаҳо ба мо мерос гузоштаанд, на танҳо исмашон бо ҳарфҳои заррин сабт шудааст, инчунин бо беҳтарин офаридаҳои хеш ҷойгузини дилу дида буданду ҳастанд ва хоҳанд монд.

Ровии 2:

Нусратулло, ин кори хайр, таҳияву нашри асарҳои муассиру хонданро адибони барҷаста имрӯз ҳам идома дода истодаанду тавассути офаридаҳои хеш дар баланд бардоштани завоқи мо, дар тарбияи насли наврас нақши барҷастае гузоштаву мегузоранд.

Ровии 1:

Мо истифода аз ин фурсати муносиб шумо азизони дилро бо огози Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон» самимона шодбош намуда, барои ошноӣ пайдо кардан бо дастовардҳои илмию фарҳангии кишвар дар тӯли солҳои Истиқлолият ба сахна **Вазири**

фарҳанги ҷумҳурии муҳтарам Шамсиддин Орумбекзодаро даъват менамоем. Марҳамат устоди арҷманд.

Ровии 2:

Барои табрик ба сахна **Вазири маориф ва илми Тоҷикистон Нуриддин Саидовро** даъват менамоем. Марҳамат устоди арҷманд.

Ровии 1:

Барои табрикоат ва додани маълумот оиди китобҳои тозанаشر ба сахна **Раиси Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон Меҳмон Бахтиро** даъват менамоем. Марҳамат устоди арҷманд.

(Пас аз суханронии эшон ровиён боз ба сахна меоянд)

Ровии 2:

-Ташаккури зиёд барои суханони гарму самимӣ. Мо низ дар навбати худ шуморо бо ин ҷашни фархунда самимона шодбош намуда, дар қорҳои ояндаатон муваффақиятҳои калони беназирро орзу менамоем.

Ровии 1:

Шумо ҳамсолони азиз ва қулли меҳмонони ин ҷашни зебо, иди фархунда - **Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон»** - ро муборакбод намуда, дастагули омодакардаи ҳамсолони хешро ба хоҳири болидагии хоҳири Шумо манзур менамоем.

Ровии 2:

Ватан, бар сангу хоки ту бимирам,
Туй модар, зи ту ман панд гирам,
Барои мушти хоку қатраобат,
Агар лозим шавад, қон месупорам!

«Ватан» шеъри Бозор Собир, оҳанги Қурбоналӣ Абдуллоев, Садриддини Баҳриддин аз Гимназияи Абурайҳони Берунӣ месарояд.

Пазиро бошед.

Ровии 1:

-Бигузор....

(Ногоҳ аз ду тарафи сахна шаи нафар кӯдакони синни хурди мактабӣ намудор мешаванду сухани ровиёро мебуранд).

- Ассалому алайкум.

Ровии 2:

-Воалайкум ассалом. Хуш омадед ба ин базмгоҳи мо.

Ровии 1:

-Муҳаббат, гумонам ин бачаҳо роҳи толорро наёфта ин ҷо омадаанд. Биёед роҳро ба онҳо нишон диҳем.

Нафари дигар:

-Ташвиш накашед. Роҳро медонем, вале алам дорем.

Ровии 2:

-Чӣ алам будааст. Ку бифаҳмем.

-Порсол чунон тайёри дидем, чунон тайёри дидем, ки мондан гиред, вале ба мо навбат нарасид.

Нафари дигар:

-Рост мегуед дугонаҷон. Имсол ҳам хапу дам шинем, навбат ба мо намерасад. То кӯдак гирия накунад, модараш шир намедихад. Баромад мекунем вассалом.

Ровии 1:

-Чӣ кор мекунем Муҳаббат? Нақша чӣ мешавад?

Ровии 2:

-Дигар ҳеҷ кор аз дастамон намеояд. Кӯдак шоҳро бо якравӣ аз тахт фурувардааст. Магар ману туро розӣ карда наметавонад. Илова бар ин дили онҳо мисли об софу мисли гул нозук аст, мабодо наранчанд.

Ровии 1:

-Бигзор гуфти ту шавад. Марҳамат бачаҳо мо ва тамоми иштирокчиён шуморо гӯш мекунем.

(Онҳо худро муаррифӣ карда, шеър қироат менамоянд).

МАРО БОҒЧА БУРДА МОН

Очаҷони меҳрубон,
Ман дигар шудам калон,
Маро акнун боғча бар,
Мисли Ҷонону Хубон.
Онҳо хонанд «Алифбо»,
Аз ҳама хубу доно.
Ҷонон донад афсона,
Хубон хонад тарона.
То кай ман танҳо, оча,
Шинам ҳамроҳи зоча?
Рақамҳоро надонам,
Навиштан ҳам натонам.
Очаҷони меҳрубон,
Маро боғча бурда мон!

Муродалӣ Собир,. Маро боғча бурда мон [Матн]: Маҷмӯаи шеърҳо // Замзамаи баҳор.- Душанбе : Адиб, 2014.- С.50.

Латофат Кенчаева

САҶОИ ОБ

Бод ларзон,
Саба рақсон.
Ғунча хандон,
Абр гирён-
Аз саҷои оби тоза,
Аз навои оби тоза.
Боғ рангин,
Роғ рангин,
Рӯйи лола
Доғ рангин-

Аз сафои оби тоза ,
Аз навои оби тоза.
Қўй мушкин,
Қўй мушкин,
Дасту рӯву
Мӯй мушкин-
Аз сафои оби тоза,
Аз навои оби тоза .
Ашки борон,
Чашмасорон,
Рӯдбори
рӯзгорон-
Аз сафои оби тоза,
Аз навои оби тоза.

**Кенчаева, Латофат. Сафои оби тоза [Матн]: Маҷмӯаи шеърҳо
барои кӯдакони синни хурд ва миёнаи мактабӣ // Шеър.-
Душанбе: Истиқбол, 2010.-С.6.**

Қўра Ҳошимӣ

МОДАРАМ

Аз ҳама нозанин,
Аз ҳама меҳрубон,
Аз ҳама, аз ҳама
Беҳтарин дар ҷаҳон!

Модарам! Модарам!
Соябони сарам!

Бо ту дар зиндагӣ
Хушдилам, хушдилам,
Бо ту осон бувад
Мушкилам, мушкилам!

Модарам! Модарам!
Соябони сарам!

Бо ту пайвастаам
Ончунон! Ончунон!-
Сар ба сар, мӯ ба мӯ,
Дил ба дил, чон ба чон!

Модарам! Модарам!
Соябони сарам!

Ҳошимӣ, Ҷӯра. Модарам [Матн]: Мачмӯи шеърҳо барои кӯдакони синни хурд ва миёнаи мактабӣ // Баччаҳову кӯчаҳо.- Душанбе: Адиб.-2008.-С.204 .

Маҳбуба Неъматзода

ХОН КИТОБ

Гӯш бидеҳ дугона,
Гӯям ба ту тарона.
Хоҳӣ, сад ғазал гӯям,
Саду як матал гӯям.
Қисса гӯям беҳисоб,
Ҳамаи ин аз китоб.
Китоб баҳо надорад,
Ғам аз дилҳо барорад.
Як китоби пурмаъно,
Беҳ аз як доман тилло.
Китоб хонӣ, доной,
Аз ҳама қасс болоӣ.
Дугона, ту ҳам биштоб,
Бекор нашин, хон китоб.

Неъматзода, Маҳбуба. Хон китоб [Матн]: Шеърҳо барои хурдтаракон ва хонандагони синфҳои 1-4 // Духтараки бозингар.-Душанбе: Адиб, 2014.-С.54.

ПАГОҲ РАВАМ БА МАКТАБ

Шашсолаам, калонам,
Навишта метавонам:
«Модар» навиштам дирӯз,
«Падар» навиштам имрӯз.
Акои ман Умедчон
Хонад дар шаҳри калон.
Гӯяд маро ҳар замон:
-Мақун шитоб, Амончон!
То ту ба мактаб равӣ,
Аз пайи матлаб равӣ.
Монда як соли дигар.
-Як сол бошад чӣ қадар?
Бо панҷаҳои дастам.
Шумурда ман нишастам.
Гар ҳаст даҳ рӯзу шаб,
Пагоҳ равам ба мактаб!

Мирализода, Саидкул. Пагоҳ равам ба мактаб [Матн]:
Шеърҳо барои бачаҳо // Пагоҳ равам ба мактаб.- Душанбе:
Адиб, 2014.-С.16.

Наримон Бақозода

ХУДРО КУНОӢ ОДАТ

Ҳар рӯз бо қироат
Худро кунонӣ одат,
Осон ба калла ояд
Дониш зи ҳар китобат.

Дониш-калиди тилло,
То мушкилат кушояд,
Дар чорсӯи дунё
Роҳи ҳақат намояд.

Бақозода, Наримон. Худро кунонӣ одат [Матн]: Шеърҳо барои кӯдакон ва бачагони синни мактабӣ // Озода шав.- Душанбе: Маориф ва фарҳанг, 2005.-С.8.

*(Бачаҳо қироат карда аз саҳна мераванд.
Ровиён ба саҳна меоянд).*

Ровии 2:

-Қироат ачиб буд, ҳамин тавр не Нусратулло

Ровии 1:

-Бале хеле Олӣ. Ин лаҳза бо каломӣ эҳтиром...

(духтарчаи атласпӯше вориди саҳна шуда боз суханони ровиёро мебурад).

Духтарак:

-Бо каломӣ эҳтиром Каминаро ба саҳна даъват кунед. Банда ҳам ҳунари хуб дорад, вале соли гузашта номераи ман дар паси парда монд. Не гӯед ҳам мерақсам ҳа гӯед ҳам. Ҳамсолони азиз, маро тарафдорӣ кунед.

(Ҳама қарсақ зада ўро чонибдорӣ мекунанд).

Ровии 2:

-Ба инаш чӣ мегӯед. Аз нақша тамоман берун шудем. Вақтамон ҳам хеле кам аст.

Ровии 1:

-Биёед якҷоя рақси ўро ҳам тамошо карда сипас сенарияи таҳиякардаи хешро оғоз мекунем.

Духтарак:

-Ташаккури зиёд. Ба ҳунарам ба фикрам, ки шубҳа доред. Ончунон мерақсам, ки ба маҳоратам на танҳо шумо, балки Зебо Аминзода ангушти ҳайрат мегазад.

(Пас аз рақс ровиён боз ба сахна меоянд).

Ровии 2:

-Маъзарат мехоҳем аз шумо меҳмонони азиз. Ин ҳама бо айби корманди китобхона Тахминабону руҳ додааст. Ё вазифаи дарбониро як тараф монда, худ ба толор омада, бахузур нишастааст.

Ровии 1:

-Бале. Дар урфият мегӯянд, ки даратро руст кун, ҳамсоятро дузд нагӯ.

Ровии 2:

-Ин бемасъулиятӣ бечазо наместонад. Аз директори фестивал хуб гап мешунавем.

(Ногаҳон адибон Тӯрахон Аҳмадхонов ва Шаҳрияи Аҳтамзод вориди сахна мешаванд).

-Ассалому алайкум бачаҳо

Ровии 1:

-Воалайкум ассалом устод.

Ровии 2:

-Марҳамат карда ба толор гузаред. Мо шуморо саҳт интизор будем.

Ровии 1:

-Тибқи барнома Шумо имрӯз баромад ҳам доред, устодони гиромӣ.

Тӯрахон Аҳмадхонов:

-Шаҳрия ин бачаҳо рост мегуфта бошанд. Ба ваъдаашон бовар карда ба толор гузашта навбат поем ё....

Шаҳрия Аҳтамзод:

-Не Тӯрахон. Ҳаргиз не. Мисли порсола менишине му аз толор баромада меравем. Суханони мо, табрику таҳнияти мо то соли 2016 дар диламон мемонад. Бошад, ки Худои меҳрубон то соли оянда моро дар паноҳаш нигоҳ дораду ба дидори дӯстон ва наврасон расонад, вагарна.

Тӯрахон Аҳмадхонов:

-Худо ниғаҳ дораде. Дилатонро танг нагиред Шаҳрия. Хуллас интизор нашуда баромад мекунем. ҳамин тавр?

Шаҳрия Аҳтамзод:

-Бале.

(Ҳарду аз айёми қўдакиҳошон ва ё хотираҳо қисса мекунанд)

Ровии 2:

-Устодони азиз гарчанде ба нақшаи мо каме тағйирот ворид кардед, вале баромадатон хеле олӣ буд. Чапакҳои бардавоми иштирочиён аз ин шаҳодат медиҳад.

Ровии 1:

-Бигзор то соли 2016 не, то соли 3016 сиҳату саломат бимонеду аз атри суханони ноби шумо ташнагони шеър баҳравар бишаванд.

Ровии 2:

-Ба шумо барору бурдборӣ меҷоҳем. Марҳамат карда ба толор гузаред ва аз барномаи бачаҳо лаззат бубаред.

(Аз як тарафи саҳна писарбачае дутор дар даст вориди саҳна мешавад).

- Ассалому алайкум апа. Инҷо Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар?

Ровии 1:

-Бале инҷо Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар. Шумо даъватӣ ҳастед?

Писарбача:

- Соли гузашта даъватӣ будам навбат надодед. Аз шаҳри Душанбе мебудам майлаш, аз Тавилдараи бостонӣ омада будам.

Ровии 2:

-Худоё тавба. Шумо ҳозир аз Тавилдара омадед?

Писарбача:

-Не навбат, ки надодед дигар ба Тавилдара нарафтам ба Муассисаи давлатии «Мактаб-интернати миёнаи махсуси санъати ҷумҳуриявӣ ба номи Миратулло Атоев» шомил шудам.

Як соли дароз машқ кардам. То номераамро ичро накунам, аз сахна берун намешавам. Ҳамсолони азиз ваъда медиҳам, ки овозам писандатон меояд.

Ровии 1:

-Худоё имрӯз чи рӯз шуд. Аз нақша тамоман баромадем. Аз директори фестивал Курбон Авғонов ва коргардон Тошов Маҳмадулло хуб гап мефаҳмем.

Ровии 2:

- Додарчон, тезтар сурудатро хону ба толор гузар.

Ровии 1:

-Тахмина шумо дар кучоед охир. Чӣ гап аст? Агар як каси дигар беиҷозат ба сахна барояд, аз худатон гила кунед.

Ровии 2:

Меҳмонони арчманд ва ҳамсолони гиромӣ. Фикр мекунам, ки ин додари азиз дар оянда яке аз ҳунармандони асил мешавад, барои аз барномаи таҳияшуда баромадан аз шумо узр меҷӯем. Инак барномаи таҳиякардаи хешро манзури шумо менамоем. Лаззат хоҳед бурд.

Боз панҷ нафар ба сахна ворид мешаванд ва ба ровиён салом мегӯянд.

Ровии 1:

-Ҳеҷ чизро намефаҳмам. Инҳо боз кӣ бошанд?

Ровии 2:

-Салом бачаҳо. Шумо кӣ ҳастед? Аз кучо? Худатонро муаррифӣ кунед, чӣ.

Яке аз бачаҳо:

-Мо хонандагони Муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии № 71 ноҳияи Шоҳмансур

Ровии 1:

-Мақсади ба ин ҷо омаданатон чист?

Нафари аввал:

-Эҳ апаҷон, апаҷон аламҳоямон зиёд.

Нафари дуюм:

-Илтимос аламата кӯтоҳ карда гуй, вагарна ба мо навбат намешавад.

Писари аввал:

Мо хонандагони синфи 7-уми Муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №71 ноҳияи Шохмансур мебошем. Донишамонро суст гуфта соли гузашта моро ба фестивал наоварданд. Аламамон кард. Кӯшиши зиёд карда ба сафи хубхонҳо ҷой гирифтем. Агар порсол 11 баҳои 3 ва 3 баҳои 4 гирифта бошем, имсол 13 баҳои 4 ва як баҳои 3 дорем. Ноумед нашуда баромад кунем, Худо хоҳад то фестивали оянда аълохон мешавем.

Ровии 1:

Ба инаш чӣ мегӯед.

Ровии 2:

Чи гӯям Нусратулло. Охир онҳо, бо умед омаданд. Не гӯем намешавад. Медонам, ки аз директори фестивал саҳт гап мешунавем. Гирифтани Диплом ё Ифтихорнома бошад орзу ҳам намекунем, вале хоҳиши бачагонро ба ҷо овардан лозим. Онҳоро ҳавасманд кардан даркор. Охир мақсад аз баргузорию Фестивал кашфи падидаҳои наврас аст. Бинед, ки аз таъсири фестивали китоб бачаҳои сустхонҳо аълохон шудаанд.

Ровии 1:

-Бигзор гуфти ту шавад.

Ровии 2:

-Сари калобаам гум шуд. Дигар аз ҷи оғоз карданро намедонам.

Ровии 1:

-Муҳаббат, биёед коргардонро ҷеғ мезанем. Шояд ӯ маслиҳати хубе медиҳад.

Ровии 2:

Акаи Маҳмадулло як бор ба назди мо биёед. Хоҳиш мекунем.

Коргадон Тошев М.

-Ҳа бачаҳо. Худатонро ба даст гиред. Ин хел мешавад. Зик нашавед. Дар паси саҳнаи мо як гурӯҳ бачаҳои дигарро, ки

хохиши дар фестивали мо баромад карданро доранд бо азоб нигоҳ доштаем.

-Биёед ба онҳо ҳам иҷозати ба сахна баромадан диҳем.

Ровии 1:

-Директори фестивал ба ин чӣ мегӯяд ака.

Коргардон Тошев М.

-Нусратулло шумо имрӯз ўро шинохта бошед, ман қариб 10 сол боз ўро мешиносам, чанд сол боз коргардонии фестивалро бар уҳда дорам. Воқеан он кас саҳтгиранд, вале кӯдаконро дӯст медоранд. Ҳеҷ гоҳ онҳоро ҳафа намекунанд ва намегузорад, ки касе дили онҳоро ранҷонад.

Ровии 2:

-Хулоса ба ҳавасмандони боқимонда ҳам иҷозати баромад кардан диҳем ҳамин тавр?

Коргардон Тошев М:

-Бале барои сенарияи ҳудамон ҳам вақт мешавад.

(Бачаҳо дар ситоиши Ватан, Модар, Китоб, Об, Ҳисор шеърҳо қироат менамоянд).

Мирзо Турсунзода

СИЛСИЛАИ КҶҶҶИ ҲИСОР

Дидаӣ манзараи силсилаи куҳи Ҳисор,
Нукрагун шаршараи силсилаи куҳи Ҳисор,
Рӯдҳои дараи силсилаи куҳи Ҳисор,
Акси оҳубараи силсилаи куҳи Ҳисор.

Нест ин силсила монанд ба куҳи дигаре,
Дорад ин кӯҳ ба худ хос шукӯҳи дигаре,
Кӯҳҳо саф зада ҳастанд ба ҳам дӯш ба дӯш,
Як гурӯҳ аз пасу аз пеш гурӯҳи дигаре.

Бағали куҳи Ҳисор аст пур аз чашмаву рӯд,
Гулмаҳӣ диққати сайёд кунад ҷалб ба худ,
Абрӯ мисли шутур гардани худ карда дароз,
Об нӯшад зи рӯди чамани сабзу кабуд.

Бағали куҳи Ҳисор аст тамошоғаҳи мо,
Манзилу маҳфили мо, бистари мо, ҷоғаҳи мо,
Чашмаҳояш дами ҷӯшидану фаввора задан
Гашта монанд ба оҳанги дили оғаҳи мо.

Куҳҳо, ки ба замин пой фурӯ сохтаанд,
Қуллаҳо раҳна ба сакфи фалак андохтаанд.
Мисли байроқи зафар, машъали тобони ҳаёт,
Офтоби саҳариро ба сар афрохтаанд.

Гар ниҳӣ по ба заминаш, кафи по нарм шавад,
Ҷисму ҷони ману ту аз нафасаш гарм шавад,
Қатраи шабнами наврехта дар чехраи гул,
Ҷилвагар чун арақи гунаи пуршарм шавад.

Симу зар, сурмаву симоб диҳад куҳи Ҳисор,
Ташнагонро шабу рӯз об диҳад куҳи Ҳисор,
Чорзону зад дар майкада чун пири муғон,
Ҷоми саршори майи ноб диҳад куҳи Ҳисор.

Ман, ки дар домани ин силсила тавлид шудам,
Қатраи ашки азову фараҳи ид шудам,
Чун расидам ба сари қуллаи куҳи Ватанам,
Ҳофизи ин Ватани пайрави хуршед шудам.

Турсунзода, Мирзо. Силсилаи куҳи Ҳисор [Матн]: Шеър // Мунтахаби осор.- Душанбе: Маориф ва фарҳанг, 2011.-С.52.

ВАСЛИ ВАТАН

Самои софи пурситора хоҳам,
Дили гарме чу оташпора хоҳам.
Ғазал абрешимӣ гӯям Ватанро,
Сутунашро зи санги хора хоҳам.
Зи хуршеди Ватан анвор чидам,
Шабашро хандаи маҳпора хоҳам.
Ба мисли рӯи модар ман ҳамеша,
Ба рухсори Ватан наззора хоҳам.
Парастувона бинмоям тавофаш,
Зи даргоҳи азизаш чора хоҳам.
Барои мардуми фарзонаи хеш,
Ватандорӣ дар ин сайёра хоҳам.
Ватан, эй ҳадяи Парвардигорам,
Вафову васли ту ҳамвора хоҳам.

Аҳтамзод, Шаҳрия. **Васли Ватан [Матн]: Шеър // Ватан, Истиклол, Ваҳдат.-Душанбе: Адабиёти бачагона, 2013.-С.**

Лоик Шерали

ВОЛОТАР АЗ ҲАМА

Як дами чон костани модарон,
Беҳ зи ҳама муъҷизаи пайғамбарон.

Як ниғаҳи шуълавари модарон,
Беҳ зи ҳама анҷумани ахтарон.

Як сухани бонамаки модарон,
Беҳ зи ҳама ҳикмати донишварон.

Як асари маслиҳати модарон,
Беҳ зи ҳама довари доварон.

Як ҳунари ҳамдамии модарон,
Беҳ зи ҳама ҷодуи санъатгарон.

Як нафаси сӯхтани модарон,
Беҳ зи ҳама сӯзи дили шоирон .

Як табусӯзи чигари модарон,
Беҳ зи чигардории сарлашкарон.

Як мадади фотиҳаи модарон,
Беҳ зи мададгории соҳибсарон.

Як қадами беалами модарон,
Беҳ зи ҳама шаш ҷиҳати бекарон.

Пас, ба қадамҳои шумо, модарон,
Хок шаванд аз ҳама волотарон.

Пас, ба қадамҳои шумо, модарон,
Қавну макон бод фидо, модарон!

**Шералӣ, Лоик. Волотар аз ҳама [Матн]: Шеър // Модарнома.-
Душанбе: Адабиёти бачагона, 2014.-С.58.**

Муҳиддин Фархат

ОБИ ДУШАНБЕ

Мавҷаш ба шӯҳӣ дил мерабояд,
Бодаш ба ҳар дам ҷон мефизояд,
Аз ҳар садояш гул мекушояд,
Шодӣ ба шодӣ зам менамояд

Оби Душанбе,
Оби Душанбе!

Хусни чаманро дар сина дорад,
Бар рӯйи сахро ойна дорад,
Табъи хуш имрӯз аз дина дорад,
Бар нафъи мардум ганчина дорад

Оби Душанбе,
Оби Душанбе!

Ҳар кас, ки аз он боре бинӯшад,
Бар ҷойи дигар ҳаргиз нақӯшад,
Чун чашмаи нав, чобук бичӯшад,
Дар хастии ӯ умре хурӯшад

Оби Душанбе,
Оби Душанбе!

**Фарҳат, Муҳиддин. Оби Душанбе [Матн]: Шеър// Рамзи
зиндагӣ.-Душанбе, Ирфон, 1985.С.86.**

Алӣ Бобочон

ИДИ МАЪРИФАТ

Дар чорбоғи шаҳри мо
Тафсид бозори китоб.
Аз ҳар тараф, аз ҳар кучо
Омад харидори китоб.

Меҳмон шуданд аҳли қалам
Дар ҷашни мактаббачагон.
Хонанд шеърӯ қиссаҳо
Аз буду нобуди замон.

Аз соядасти ҳар адиб
Афзуд қадри ҳар китоб.
Пурнур шуд рухсори мо,
Монанди рӯи офтоб.

Гуфтем:- Таҳсин бар шумо,
Эҷодкорони китоб!
Аз файзи илҳоми шумо
Ҳастем умре баҳраёб.

Шуд чорбоғи шаҳри мо
Ҳамчун фазои дӯстӣ.
Гардид бозори китоб
Иди бақои дӯстӣ.

Бобочон, Алӣ. Иди маърифат [Матн]: Шеър // Пайғоми парасту.-Душанбе: Адиб, 2003.-С.15.

(Пас аз баромади бачаҳо ровиён ба сахна мебароянд)

Ровии 1:

- Ташаккури зиёд бачаҳои азиз, боварӣ дорем, ки шумо дар оянда хонандагони фаъоли китобхона мешавед.

Ровии 2:

-Ҳозирини муҳтарам. Ҳар кореро оғозеву анҷоме ҳаст. Барномаи омодакардаи мо низ ҳусни анҷом мегирад.

Ровии 1:

-Агар тавонистем соате хотири шуморо болида дорем, сарфарозем.

Ровии 2:

-Бори дигар шуморо бо ин чашни фархунда шодбош гуфта, танҳо барои як рӯз, танҳо барои имрӯз бо шумо Худо хофизӣ менамоем.

Ровии 1:

-Дар тӯли ҳафт рӯзи дигар дар ин даргоҳи муқаддас, чун дигар шахру ноҳияҳои ҷумҳурии намоишҳои идона чараён мегирад. Биёед тамошо кунед, лазат баред ва бахти худ, ҳунари худро бисанҷед.

Бо китоб бошед ва умри китобро бубинед, меҳмонони азиз!

СЕНАРИИ

чамъбасти Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон» 9-уми апрели соли 2015, соати 10⁰⁰

Саҳн ва толори Муассисаи давлатии «Филармонияи давлатии Тоҷикистон ба номи Акашариф Ҷӯраев», (ҷойҳои баргузории Фестивал дар вилоят ва шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ) роҳрави васеъ ва озода қабои идона гирифта, дар гирду атрофи он шиору овезаҳо дар ситоиши «Китоб», «Китобхона», «Истиқлолият», «Ваҳдат», «Наврӯз», «Ватан», «Сулҳ», «Илму дониш», «Соли байналмилалӣ оби тоза», «Соли оила», «70-солагии Рӯзи Ғалаба», «700 - солагии зодрӯзи Мир Сайид Али Ҳамадонӣ», «3000-солагии Ҳисор» ва лавҳаҳо аз лаҳзаҳои хотирмони вохӯриҳои кӯдакону наврасон бо Сарвари давлат, адибону олимони ва шахсиятҳои фарзонаи кишвар, намоиш ва расмҳо аз лаҳзаҳои баргузории чорабиниҳои ҷолиб дар китобхонаҳо овехта мешаванд.

Ҳамчунин намоиши дастрасии кӯдакону наврасон, намоишҳои китоб, фуруши китобу рӯзнома ва маҷаллаҳои тозанашир замони истиқлол ташкил карда мешавад.

Дар гӯшаҳои макони баргузории фестивал вохӯриҳои судманд бо адибону олимони, рассомон, варзишгарон доир мегарданд.

Қироати порчаҳои шеърӣ дар васфи Наврӯз, Модар, Ватан, Истиқлолият, Сулҳ, Дӯстӣ ва гуфтаҳои адибону олимони дар васфи китоб ва бехтарин номараҳои консертӣ бо иштироки ҳунармандони наврас аз шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ манзур мегардад, инчунин порчаҳо аз намоишномаҳои ҷолибу шавқовари Театри давлатии ҷумҳуриявии лӯхтак, Сирки давлатӣ таҳия ва пешкаш карда мешаванд.

Аз ҳар ду тарафи роҳрав шогирдони наврас, шайпурнавозон, нақоразанҳо ва парчамбардорон бо либосҳои расмӣ, либосҳои

Ахтарон ворисони Сомониён, саф мекашанд. Бо мисраъҳои шеърӣ шиорҳои тарбиявӣ, ватандӯстӣ садо медиҳанд.

Зери садои форуму марғуладори Абдурашид Хӯҷамқулов бар лаҳни «Соҳибкитобо» (фиттаи шеъри мазкурро аз КДБҶ ба номи Мирсаид Миршакар дастрас карда метавонед), меҳмонон воридаи толор мегарданд. Гимни фестивал садо медиҳад.

Видеофилм таҳти унвони «Як ҳафтаи фараҳбаш» оғоз мегардад.

Пас аз тамошои видеофилми идона як гурӯҳ хонандагон дар ситоиши китобу китобхона пораҳои шеър қироат менамоянд.

Барои суҳанронӣ ва супоридани тухфаҳои хотиравӣ ба иштирокчиёни ҷаҳол, намояндагони Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии ҚТ, Вазорати фарҳанг, Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон, муассисаҳои давлатӣ ва ғайридавлатӣ даъват карда мешаванд.

Баъд аз анҷоми тухфасупорӣ иштирокчиёни Фестивал саф кашида, Гимни фестивал садо медиҳад. Бо ҳамин тантанаи Фестивал анҷом мепазирад.

СИТОИШИ КИТОБ ДАР ҚИРОАТИ ЯК ГУРӢХ ХОНАНДАГОН

Хонандаи 1:

Нақши китоб ва китобхонаҳо барои тарбияи наслҳои имрӯзу оянда хеле муҳим аст. Китобхонаи ҷузъи муҳими тарбияи насли наврасро бояд ишғол кунад. Миллати мо бо китоб ва китобхона, заковат ва маърифатнокии худ дар ҷаҳони мутамаддин мақоми шоиста касб кардааст.

Эмомалӣ Раҳмон

Хонандаи 2:

Китобхона хазинаест ба ҳама дастрас. Аз ин хазина ҳар чӣ бештар мардум истифода баранд, ҳамон қадар маърифату ақлу заковаташон афзун мегардад.

Бурҳониддин Қаримзода

Хонандаи 3:

Саҳифаҳои китоб дар маҷмӯи кули нигоштаҳои инсонҳо барои он азибу муътабаранд, ки рӯзгор чун табиби ҳозиқ дар аврақи ташхиси пурқардаи хеш, дарду дармони ваъзи рӯҳии равонии ҷомеаро дар тӯли асрҳо дар онҳо сабт кардааст.

Садриддин Ҳасанзода

Хонандаи 4:

Таърихи китобхонаи кишвари мо аз таърихи китобхонаи дигар кишварҳо қадимтар аст, ки имрӯз аз назари китобдорӣ авҷу камолот ёфтаанд.

Сафар Сулаймонӣ

Хонандаи 5:

Китоб муъҷизаест, ки инсониятро ба дараҷаҳои баландтарини илмиву техникаи мерасонад, туфайли кашфиётҳо фарҳанг ва маърифати инсоният рушд меёбанд.

Қурбоналӣ Бӯриев

Хонандаи 6:

Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон» дар тақвияти дониши хонандагон ва инкишофи ҷаҳонбинии онҳо нақши муассир мегузорад.

Ҷӯра Ҳошимӣ

Хонандаи 7:

Осори Мирсаид Миршакар на танҳо рӯҳи кӯдакон, балки рӯҳи мо калонсолонро ҳам болида медорад.

Мухсина Аслиева

Хонандаи 8:

Аз худ намудани библиография ин аз худ намудани иттилоот аст ва аз худ намудани иттилоот аз худ намудани ҷаҳон.

Гадобек Маҳмудов

Хонандаи 9:

Китоб чун падидаи устувори фарҳангӣ ва умдатарин нуруи тамаддуни башарӣ барои нигоҳ доштани аз як насл ба насли дигар интиқол додани хотираи таърихӣ нақши бузург дорад.

Шариф Комилзода

Хонандаи 10:

Дӯстории меҳану миллат дар он собит мегардад, ки арзишҳои илмиву фарҳангии умумибашарӣ, дастовардҳои техникиву замонавӣ ва кашфиёту бозёфтҳои навтаринро биомӯзем ва онро дар амал татбиқ намоем.

Бозорбой Холов

Хонандаи 11:

Мухимтарин дастоварди истиқлолияти Тоҷикистон дар соҳаи китобдорӣ ин ташаккули сиёсати давлатии китобдорӣ устувор бар мабной ҳуввияти миллий ва арзишҳои меъёрҳои умумибашарӣ мебошад.

Сафар Шосаидов

Хонандаи 12:

Ҳеҷ зарру зевар ва дорой ба арзиши як китоб баробар нест.

Қурбон Авғонов

СУХАНРОНИҲОИРОВИЁН ДАР АНҶОМИ ФЕСТИВАЛ

Ровии 1:

-Бале, ҳақ ба ҷониби онҳое, ки ин ганчинаи нодирро ситоиш кардаву ситоиш мекунад.

Ровии 2:

-Воқеан ҳамин китоб аст, ки гузаштаро бо оянда мепайвандад, таъриху тамаддуни миллатро дар худ нигоҳ медорад ва мову шуморо боз ҳам наздиктар мекунад.

Ровии 1:

-Моро меомӯзонад, тарбият мекунад ва дар кушодани гиреҳи мушкilot ба мо ёрӣ мерасонад.

Ровии 2:

-Дар тӯли як ҳафта, аниқтараш аз 2-юм то 9-уми апрел имсол ҳам чун солҳои қаблӣ Иди Китоб-Фестивали ҷумҳуриявӣ «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон» дар саросари кишвар бо як шукӯҳу шаҳомати хоса таҷлил гардид.

Ровии 1:

-Ҳама ғаъл буданд, вале чун мақсад аз баргузории фестивал дарёфти чехраҳои нав падидаҳои нав, китобҳои нав ва навқаламону ихтироъкорон буд, беҳтаринҳоро номнавис кардем.

Ровии 2:

-Хушачинӣ кардем аз ҳар гӯша. Беҳтарин номераҳо, беҳтарин хонандаҳоро аз саросари ҷумҳурӣ ба ин ҷо даъват намудем.

Ровии 1:

-Онҳоеро даъват кардем, ки воқеан беҳтарин буданд ва ба ояндаи дурахшонанон умеду барорист.

Ровии 2:

Ҳамнишине беҳ аз китоб махоҳ,
Ки мусоҳиб бувад гаҳу бегаҳ,
Роҳатафзои ҷону роҳати дил,
Ҳарчи дилхоҳи туст аз ӯ хосил,

Инчунин ҳамдами латиф кӣ дид?
Ки на ранче диҳад на ранчонид.

Ровии 1:

Акнун, навбат ба кироати шеър аз эҷодиёти адибони классiku муосир дар ситоиши Ватан, модар ва сулҳ дар иҷрои хонандагони Гимназияи Абурайхони Берунӣ Санораи Шарифбек ва Суруши Шарифбек.

Ровии 2:

-Аллакай он қатраҳои хурд, ки дар ин саҳнаи ҳунар чанд сол пеш падида омада буданд, қисми зиёдашон ба дарё мубаддал гаштаанд.

Ровии 1:

- Нусратуллои Маҳмадулло
- Малика Раҳмонова
- Мастура Ғуломова
- Ҷонибеки Шараф
- Шукронаи Қурбон
- Алиҷон Тошев
- Маҳмудов Ҳусейн
- Шаҳнозаи Буризод ва ғайраҳо

Ровии 2:

-Ва даҳҳои дигарро метавон ном бурд, ки дар фестивалҳои қаблӣ иштироки ғаёлона доштанду имрӯз дар соҳаҳои гуногун қору ғаёолият доранд.

Ровии 1:

Мутмаинем ин кӯдакону наврасони ғаёоли имрӯза ҳам дар оянда шахсиятҳои маъруфи кишвар мешаванду миллати тоҷик ба онҳо ифтихор менамояд.

Ровии 2:

Пеш аз оне, ки беҳтаринҳо қадрдонӣ шаванд, ба минбар бо қамолӣ эҳтиром Вазири фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Шамсиддин Орумбекзода даъват қарда мешаванд, то атрофии дирӯзу имрӯзи ин чашни фарҳунда иброни андеша

намоянд ва тухфаҳои Вазорати фарҳангро ба беҳтаринҳо тақдим намоянд.

Сухани Вазири фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон Шамсиддин Орумбекзода.

Ровии 1:

Ташаккури зиёд ба вазири муҳтарам. Мо низ ба нияту орзуҳои шумо шарик гашта, умед бар он мебандем, ки шумораи хонандагони фаъол, навқаламону ихтироъкорон, варзишгарону рассомон, навозандагону мутрибон ва ровиёни барҷастае аз миёни ин гунҷаҳои хандон ба воя бирасанду дар рушду нумуи кишвар ҳиссагузор бошанд.

Ровии 2:

Додару хоҳарони азиз, меҳмонони арҷманд! Зери кафкӯбиҳои пурмавҷи шумо, раиси Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон, барандаи Ҷоизаи давлатии ба номи Абуабдулоҳи Рӯдакӣ, устод Меҳмон Бахтиро рӯи сахна меҳонем.

Сухани раиси Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон Меҳмон Бахтӣ.

Ровии 1:

Ташаккури зиёд устои азиз. Мо низ дар навбати худ шуморо бо иди китоб табрику шодбош намуда, бароятон сиҳатмандии комил ва илҳами саршорро таманно менамоем.

Ровии 2:

Ин навбат сухани табрикотиро ба Вазири маориф ва илми Тоҷикистон муҳтарам Нуриддин Саидов медиҳем, то андеша ва табрикоти хешро иброз намоянд.

Сухани вазири маориф ва илми Тоҷикистон Нуриддин Саидов.

Ровии 1:

Ташаккур устод. Мо низ аз номи тамоми иштирокчиёни фестивал ба Шумо ваъда медиҳем, ки бештару хубтар дониш омӯхта дар пешравии кишвари азизамон сахмгузор бошем ва Шуморо бо иди китоб табрику шодбош намуда, бароятон сиҳатмандии комил ва илҳами саршорро таманно менамоем.

Ровии 2:

Тавре, ки зикр доштем имрӯз, барои иштирокчиёни фаъол муассисаҳои давлатӣ ва ғайридавлатӣ тухфаҳо супориданианд. Бо камоли эҳтиром эшонро ба сахна даъват менамоем, то бо навбат дар ҳавасмандии кӯдакону наврасон сахмгузор бошанд.

Ровии 1:

Ташаккури зиёд устодони азиз. Мо низ дар навбати худ шуморо бо иди китоб табрику шодбош намуда, бароятон сихатмандии комил ва умри китобро таманно менамоем.

Ровии 2:

-Сарбаландӣ.

Ровии 1:

-Хонаободӣ

Ровии 2:

-Сихатмандӣ.

Ровии 1:

-Пирӯзиву шарафмандии Шумо азизон орзуи ҳамешагии мост.

Ровии 2:

-То соли оянда шуморо ба паноҳи Яздони пок месупорем.

Ровии 1 ва 2:

Боз омадан зи рафтани хуршед дур нест,
Гар зиндагист дида ба дидор мерасад.

НАМУНАИ СУҲБАТ ВА НАМОИШИ КИТОБ ДАР МАВЗӢҲОИ МУХТАЛИФ

Об - сарвати бебаҳои табиат (Суҳбат роҷеъ ба Соли байналмилалӣ оби тоза эълон намудани соли 2003)

Толори китобхона. Намоиши китоб таҳти унвони «Оби тоза – сарвати миллии мо». Барои нишасти хонандагоне, ки ба китобхона даъват шудаанд, ҷой омода карда шудааст.

Китобдор суҳбатро оғоз менамояд.

*Ман оби равон ҳастам,
Ман роҳати ҷон ҳастам.
Аз қух, ки ман оям,
Рақсидаву ғалтида,
Ғалтидаву ғалтида
То пеши шумо оям,
Хандидаву хандида.*

Аз «Суруди об»

Об яке аз неъматҳои табиат аст. Ба он доир гуфтору нигоштаҳои бисёре ҳастанд. Мардуми гуногун бахшида ба об шеърӯ суруд ва осори дигари бадеӣю илмӣю зиёдеро офаридаанд. Чунин парвариши об аз қадимулайём шурӯъ шуда, дар замони мо низ идома меёбад. Пайдоиши ин гуна эҳтиром маълум. Охир бе об ободонӣ нест, пас бе ин об зиндагонӣ ҳам буда наметавонад.

Афсӯс, ки захираҳои обҳои нӯшокӣ сол ба сол коҳиш меёбад. Дар Тоҷикистони азизи мо низ дар баъзе маҳалҳо аҳоли бо оби тоза таъмин нест. Тибқи баъзе маълумотҳо ҳоло ҳам 15%-и аҳолии ҷумҳурӣ обҳои чашмасоронро истифода мекунанд, ки аксар ба талаботи гигиенӣ посухгӯ нестанд.

Чо-чо зарбаҳои ба табиат расонидаи инсоният мушкилиҳои истифодаи обро афзоиш медиҳад. Хушкидани баҳри Арал, обхезиҳои солҳои охир дар Аврупо ва дигар манотиқи дунё одамонро огоҳ мекунад, ки муносибати хешро ба табиат, аз ҷумла ба оби тоза беҳтар намоянд.

Маҳз бо ҳамин мақсад иҷлосияи 54-уми СММ пешниҳоди Сарвари давлати Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмонро дар бобати «Соли байналмилалӣ оби тоза» эълон намудани соли 2003 пазируфт.

Дар мубориза барои тозагии об ҳиссаи китобдорони Тоҷикистон, ба вижа китобхонаҳои бачагонаю мактабӣ хеле арзанда хоҳад буд. Охир хонандагони китобхонаҳо ҳам об менӯшанд, бо ободонии деҳу шаҳрҳо машғуланд, киштизорҳою боғҳоро обёрӣ мекунанд. Пас таблиғи тарғиби масоили оби тоза барояшон хеле муҳим аст. Бахшида ба «Соли байналмилалӣ оби тоза» имкони гузаронидани чораҷӯиҳои гуногун ҳаст.

ЯК ҚАТРА ОФТОБ

(Сухбат ва баландхонӣ барои талабагони синфҳои 1-4)

Пеш аз огози баландхонӣ ба шумо ё мураббии дигар лозим аст, ки дар бораи аҳамияти об, ҳифзи он ва қазияи дигари ба «Соли байналмилалӣ оби тоза» марбута сухбат намоед. Оҳиста-оҳиста таваҷҷуҳи шунавандагонро ба осори адибони тоҷик ҷалб карда, баъди ин ба асари Ғаффор Мирзо¹ «Як қатра офтоб»¹ таваққуф бикунед.

Ин асари Ғаффор Мирзо ханӯз дар соли 1965 ба таъб расида буд. Китоб аз дуvozдах боб иборат аст. Қаҳрамони асар Пундонаест бо номи Хубон. Шоир хонандагони худро бо ӯ дар боби 1 шинос мекунад:

1. Мирзо, Ғаффор. Як қатра офтоб [Шеър] - Душанбе: Маориф, 1965.- 45 с.

Пундона хусни том дошт,
Пундона Хубон ном дошт.
Фарбеҳакак, пурмағзакак,
Ќоматиббити нағзакак,
Чун қатрае аз Офтоб
Дар хоби роҳат буд хоб.

Шумо дар бораи бобҳои 2 - 4 маълумот дода, баландхониро аз боби 5 «Фаввораи шира» оғоз намоеду бо хондани боби 8 онро анҷом бахшед. Агар баландхонӣ хуш пазируфта шавад, рӯзи дигар ба ҳамин шунавандаҳо бобҳои 9-12-и китобро низ хонда диҳед. Яъне баландхонӣ дар ду навбат идома ёбад.

ОБИ ТОЗА - САРВАТИ МИЛЛИИ МО

Нақшаи намоиши адабиёт

1. БА ПЕШВОЗИ ФОРУМИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ

*Вақти он расидааст, ки таваҷҷуҳи
ҷомеаи ҷаҳон ба проблемаҳои оби тоза
ва масъалаҳои вобаста ба он ҷалб карда
шавад. Тоҷикистон бо ин мақсад пешни-
ҳод менамояд, ки соли 2003-соли байнал-
миллалии оби тоза эълон карда шавад.*

Эмомалӣ Раҳмон

Аҳмадов Р.Ба Файзобод оби ҳаёт меояд [Матн] // Садои мардум.- 2002.-7 сент.

Исоев А. Ҳафтчашма даҳ ҳазор касро шодоб кард [Матн] // Садои мардум.-2002.- 27 ноябр.

Низомномаи озмуни ҷумҳуриявии мактаббачагон аз фанни таълимии «Экология» [Матн] //Омӯзгор.- 2003.-14март.

Об – манбаи ҳаёт: Феҳристи адабиёт / Мураттибон Ш.Комилзода, М.Акобирова; Зери назари Н.Салимов. – Душанбе: ЭР-граф, 2013. – 576 с.

Оби тоза –боигарии миллии мост[Матн]: Озмуни Вазорати ҳифзи табиати Тоҷикистон // Садои мардум.-2002.-10 январ.

Тайёрӣ ба Форум [Матн] // Чумхурият.- 2003.-8 феврал.

Шартҳои озмуни кушод барои таҳияи нишонаи рамзи анҷумани байналмилалӣ дар Душанбе бахшида ба проблемаи оби тоза [Матн] // Садои мардум.- 2003.-4 январ., Омӯзгор.-2003.-24 январ.

Шарифов, Г.Тоҷикистони сероб ва ташвиши об [Матн] // Садои мардум.- 2002.-20 апр.

2. ОБҲОИ ТОҶИКИСТОН

Эй обишор!

Оинаи бегубори ман,

Ёди замони кӯдакии беқарори ман

Аз рӯзҳои рафта туи ёдгори ман.

Муъмин Қаноат

Аҳмадҷонов, М. Интесификасияи зироати обӣ [Матн]: Дар мисоли колхозҳои водии Вахш.-Душанбе: Ирфон, 1967.-39 с.

Очилов, Ҳ.Ғ., Домышлинец, Г.А. Проблемаҳои обёри ва баъзе роҳҳои мубориза бо эрозияи хок [Матн]. -Ленинобод, 1971.-28 с.

Подземные воды Таджикистана и вопросы мелиорации [Текст]: Сборник статей.- Душанбе: Дониш, 1967.-279с.

Раҳимов, М.Обҳои дохилӣ ва захираҳои оби Тоҷикистон [Матн] // Маърифат.- 1993.- №5-6. С.37-41.

Панкратов, П.А. Обҳои зеризаминӣ [Матн] // Энциклопедияи советии тоҷик. Ҷ.5.- Душанбе, 1984.- С.281.

Размолодин, П.В. Захираҳои оби РСС Тоҷикистон, истифодаи оқилона ва муҳофизати онҳо [Матн].- Душанбе: Ирфон, 1983.- 17 с.

Чуршина, Н.М. Душанбинский артезианский бассейн и его минеральные и термальные воды [Текст].- Душанбе: Дониш, 1972.-209 с.

Бадахшон маҳзани оби зулол [Матн] // Садои мардум.- 2003.- 13 фев.

Солехов, Н. Системаҳои обрасонии оби нӯшокӣ хусусӣ намешавад [Матн] // Садои мардум.- 2002.-26 янв.

Холзода, Н. Бозори об дар Осиёи Миёна [Матн] // Садои мардум.- 2003.-7фев.

Норзода Ё. Муъҷизаи табиат [Матн] // Омӯзгор.- 2003.-21 фев.

3. ОБУ ОБОДОНӢ

*Гарчи назарногир ӯст,
Ба хоксорон пир ӯст.
Аммо азиз аст ончунон,
Ки одамон танҳо бо нон.
Ӯро баробар мекунад,
Нонро дар ӯ тар мекунад.
Номи хушаи Об аст, Об,
Ҳар қатрааш қатре савоб*

Ғаффор Мирзо

Парпиев, С.М. Обу ободӣ [Матн].- Душанбе: Ирфон, 1966.-60 с.

Сайдалиев, Б.Суруди зиндагӣ [Матн].- Душанбе: Ирфон, 1983.-40 с.

Акобиоров, Ю., Пашенко, Л. Қиссаи об [Матн] // Тоҷикистони советӣ.-1974.-6-7сент.

Расулӣ, Х.Чаро об дар кӯзаву мо ташналабонем [Матн] // Садои мардум.-2002.-17янв.

Шакармамадов, О. Парастии об [Матн] //Илм ва ҳаёт.-2002.-№1-3.С.5-6.

Хайдаров, З. Ҳифзи табиат, об ва ободонӣ [Матн] // Омӯзгор.-2002.16 авг.

Айнӣ, С. Канали Тӯксанкориз. Ахтари инқилоб. [Матн]: Осори баргузида. –Душанбе: Ирфон, 1974. С.157-159.

Аҳамияти об [Матн] // Зангӯла.-2003.-№1.

Ризвонов, М. Пирсола обёри мешавад [Матн] // Садои мардум.-2002.-14 март.

Ҳалимов, А. Об бошад ҳаёт ҳаст [Матн] // Омӯзгор.-2003.-14 фев.

4. ҚАЗИЯИ ОБИ ТОЗА

Эй обишор, навҳагар аз баҳри чистӣ?

Чин бар ҷабин фиканда зи андӯҳи кистӣ

Дардат чи дард буд,ки дишаб тамоми шаб,

Сарро ба санг мезадио мегиристӣ?

Зуфархон Ҷавҳарӣ

Холиқов, А.Х.Талафи об дар системаи обёрӣ ва тарзи муайянкунии он [Матн]. -Душанбе: Ирфон, 1971.-76 с.

Шарабаев, В.А., Ашӯров С.Обуздание селевых потоков [Текст].-Душанбе: Ирфон, 1972.-67с.

Идизода, М. Оби хӯрдамон пур аз кирму регу лою хас! [Матн] // Тоҷикистон.-2002.-25 июл.

Наимов, С. Обро ифлос накунед! [Матн] // Тоҷикистон.-2002.-19 дек.

Олимон ва проблемаи оби тоза [Матн] //Садои мардум.-2003.-11янв.

Расад рӯзе, ки мо лабташна мирем [Матн] // Садои мардум.-2002.-3 окт.

Саидов, М. Қимати оби тоза тухфа [Матн]// Анушервон.-2003.-14 фев.

Зиё, Т. Дар «соли оби тоза» бе нашъаву «доза» [Матн] // Гулчин.-2003.-№1.-С.5.

Оби тоза менӯшем? [Матн] // Тоҷикистон.- 2002.-19 дек.

Суннатӣ, С.Дарахтзор обро тоза мекунад [Матн] //Садои мардум.-2002 .-4 июл.

Ҳасанзода, С. Хайрият об аз поён намеояд [Матн] : Мақола // Ҷумҳурият.-2012.- 12 ноябр.

АДАБИЁТИ ИЛОВАГӢ

Об - сарчашмаи ҳаёт

Соли 2004

Аброров, Ҳ. Дарёи Зарафшон [Матн] :Ба пешвози Соли байналмиллалӣ оби тоза// Тоҷикистон. – 2004.-№ 1-3.С 16-17.

Оби Зулоли кишвар. [Матн]: Об-манбаи ҳаёт //Минбари халқ.- 2004 .-сентябр-№80-81- С.4.

Иноят, Насриддин. Искандарқӯл [Матн] //Адабиёт ва Санъат. – 2004.-сентябр- №39 – С.11.

АМИТ Ховар. «Сиёма»- Оби тозаи садди табиӣ [Матн] // Ҷумҳурият.-2004.- август-№ 89.

Даҳсолаи байналхалқии амалиёти «Об барои ҳаёт» [Матн] :Муҳити зист ва олами муосир //Ҷумҳурият. – 2004.- август. - №94. –С. 3

Об- муқаддасоти олами ҳаётӣ [Матн] //Ҷумҳурият.- 2004.- №67 – 17июн С.3.

Самарқандӣ, Ҷӯё. Таърихи башар реша дар об дорад [Матн]: Даҳсолаи амалиёти об барои ҳаёт. //Минбари халқ.- 2004.- 21фев.-С.1.

Ҳотами, Ҳомид. «Об асоси зиндагист» [Матн]: 2003- соли Оби тоза //Гуфтӯгу «Заминаи маҷаллаи» Фирӯза. №3- 2003.

Барномаи оби Б А Т Р «Бонки Аврупои Тачдид ва Рушд 3,5 миллион доллар барои шабакаи обтаъминкунии Хучанд ҷудо кард» [Матн] // Нерӯи сухан.- 2004- апрел- №16.- С.2.

АМИТ Ховар. Чарбони об дар Душанбе [Матн]: «Ба истиқболи 80- солагии пойтахт» // Минбари халқ.-2004.- апрел.- №29.-С. 2.

Раҳим, А. Об – ҳаёти оламу одам [Матн] // Ҷумҳурият.- 2004.- 24фев.С3.

Ализода, Ҳ. «Оё баробархукукиро дуруст мефаҳмем?» [Матн] //Минбари халқ.- 2004.- 3 март. -С 2.

Кабилов, Ш. «Авасто андар ситоиши об» [Матн] // Ҷавонони Тоҷикистон. - 2004. - май- № 21- 22.-С 11.

Назаров, Э. Об-муъҷизаи бебаҳои табиат [Матн] // Ҷавонони Тоҷикистон.- 2004.- май.-№21 -22.-С. 11.

Ғафурӣ, Искондорӣ. Қадами қатъӣ [Матн]: Ҳукумати ҷумҳурии Барномаи рушди иқтисодии мамлакат то соли 2015-ро қабул намуд // Минбари халқ.- 2004.- 28апрел.-С.2.

Вода- ключ к устойчивому развитию [Текст]: Международная конференция по пресной воде // Наврузи Ватан.-2002.- июн. С. 8-9.

Назирова, А. Об- сарчашмаи ҳаёт [Матн] // Наврӯзи Ватан.- 2002.- июн. С3.

Об- сарвати бебаҳои кишвар [Матн] // Ҷавонони Тоҷикистон. - 2004.- 4 фев.

Мӯсов, М. Об – сарчашмаи ҳаёт [Матн] // Ҷавонони Тоҷикистон. - 2004.- 29янв. -С. 1.

Тоҳилов, С. Ба муҳити зист беаҳмият набошем! [Матн]: Даҳсолаи байналхалқии амалиёти «Об барои ҳаёт» // Ҷумҳурият. – 2004.- 29 янв.- С. 2.

Қошонов, С. Ҷанбаҳои асосӣ ва ҳадафҳои ташаббуси Президент [Матн]: Даҳсолаи байналхалқии «Об барои ҳаёт»// Ҷумҳурият. – 2004.- 31янв. -С.2.

Раҳимов, А. Муносибати ғамхорона мебояд [Матн]: Об манбаи ҳаёт. // Ҷумҳурият.- 2004.- 31 янв.

Қошонов, С. Нури хираде, ки шуд ҷаҳонгир [Матн]: Бо қарори Ассамблеяи Генералии СММ солҳои 2005- 2015 – Даҳсолаи байналхалқии амалиёти « Об барои ҳаёт» эълон гардид. // Минбари халқ. – 2004.- 10 янв. С 2.

Анварул, Х., Қоудхури., муовини котиб. генер. Созмони мил. мут – д.

Бо ташаббуси Президенти Тоҷикистон Э.Ш. Раҳмонов Ассамблеяи генералии СММ солҳои 2005- 2015-ро Даҳсолаи Байналхалқии амалиёти «Об барои ҳаёт» эълон намуд [Матн] // Минбари халқ.- 2004.- 10 янв.-С. 1.

Суннатӣ, С. «Хонаи об» [Матн]: Сол чамъбааст шуд, кор давом дорад // Минбари халқ.- 2004.- 14. январ.- С. 2.

Тошматов, А. Зебоиофар [Матн]: Дарсҳои нафосат дар бораи об// Омӯзгор.- 2004. - 13фев. - С. 4.

Об дар Авесто [Матн]: Даҳсолаи байналхалқии амалиёти «Об барои ҳаёт» // Ҷумҳурият.- 2004.-10 фев. - С. 2.

Соли 2005

Саидов, Х., Аминҷонов, А. Мавқеи Об дар «Авесто» [Матн]: Бахшида ба соли тамаддуни Ориён // Садои Мардум.- 2005.- 20 янв. -С. 3.

«Об ва фарҳанг» [Матн] Достони об ё обнома китоби нави А. Набиев // Адабиёт ва санъат. – 2005.- 13 янв. С. 2.

Дадабоев, Т. Обанбор фақат анбори об нест [Матн] // Минбари Халқ. – 2005. № 16. – 25 фев. С. 2.

Назрулло, Ҳ. «Оби Зулал» [Матн]: Содироти об- заминаи нави рушди иқтисодии кишвар. // Садои Мардум. – 2005. – 24фев. –С. 7.

Мирзоев, Ф. Сарвати бебаҳои табиат [Матн]: Дар бораи оби тоза сухан меравад, дар мавзӯи об саволу ҷавоб тартиб дода шудааст// Омӯзгор.- 2005.-№6.-4 фев. С.5.

Асозода, С. Дар фикри амалиёти «Об- барои ҳаёт» [Матн] // Ҷумҳурият.- 2005.- 8фев.С.4.

Мирзо, Ҷ. Таъмини об- кори савоб [Матн] // Анбоз.- 2005.- № 2.- С.3.

Ҳомид, Ҳ. Беҳдошти об ва ташаббус [Матн]: Ривочи мақсадҳои рушди ҳазорсола. // Анӯшервон.- 2005.-1фев. С. 9.

Бе обӣ- дар азоби [Матн]: Ё назаре ба вазъи таъминии об дар макотиби ҷумҳурият. // Анбоз. – 2005. - № 3.- С. 2.

По материалам ООН. Вода – это жизнь [Текст]: 22 марта – всемирный день водных ресурсов // Ҳуқуқи инсон. – 2005.- № 8. – март. – С. 2- 3.

Шарифов, А. Ташаббусе дар ҳошияи таърих [Матн] 22 март-рӯзи оби ширин // Минбари халқ. – 2005.- №21.- 19 март. С. 2.

Олимов, А. Об ҳисобу китоб дорад [Матн] // Минбари халқ.- 2005.- №73.- 24.- 30 март.- С. 2.

Лақаев, Ҷ. Душанбе бо оби тоза таъмин мешавад [Матн] // Ҷумҳурият.

30.04. 2005 №49.- С.4.

Ҳомид, Ҳ. Сарчашмаи хушбахтиҳои олам [Матн]: Даҳсолаи байналхалқии амалиёти «Об барои ҳаёт» // Ҷумҳурият. 26 апрели 2005.- № 47.- С.2.

Обҳои Тоҷикистонро машҳур гардонем [Матн]: // Ҷумҳурият. - 2005. - №59. - 28май.- С. 2.

Бакоев, Ш. Об-оинаи зиндагӣ ё худ маърифати экологии аҳолиро чӣ тавр бояд баланд бардошт? [Матн] // Чархи гардун. 6.05.2005.- №18.- С.6.

Шарифӣ, Қ. Осӣи Марказӣ об [Матн] // Ҷумҳурият.- 2005.- №60.- 31май.- С.2.

Ҷумъа, Қувват. Достони об [Матн] //Садои мардум.- 2005.- №66.- 31май.- С.4.

Муҳаммадов, Г. Об атои илоҳист,аммо бепул нест [Матн] // Минбари халқ.- 2005.- №39.- 21май.- С.3.

Ҳотам, Рабиев. Файзи канали калони Ҳисор [Матн]: Даҳсолаи байналмилалӣ амалиёти «Об- барои ҳаёт» // Ҷумҳурият. - 2005.- №64.- 9 июн.- С.2.

Фарҳод, А. Даҳсолаи амалиёти «Об барои ҳаёт- 2005- 2010» [Матн]: Аз Душанбе оғоз ёфт шуд. // Ҷавонони Тоҷикистон.- 2005.- №21.- 3 июн.- С.1.

Ашуров, А. Об аз тилло ҳам қимат аст [Матн] //Минбари халқ. - 2005.- №65.- 17 август.- С.3.

Пӯлодов, Я., Тоҳиров, С. « Об дар Қуръони мачид» [Матн] // Паёми Душанбе.- 2005.- №36.- 7октябр.- С.3.

Хасанов, Ҳ. Об асоси пайдоиш пайдории олам ва зебоиҳои ҳаёти одамист [Матн]: 10- солаи амалиёти «Об барои ҳаёт» // Садои мардум.- 2005.- №110.- 11. октябр.- С.3.

Пӯлодов, Я. «Об дар Қуръони маҷид» [Матн] // Паёми Душанбе.- 2005.- №36.- 7октябр.- С. 3.

Раҳимов, И. Бунёдкорӣ зиндагиро зебо мегардонад [Матн]: Мусоҳиба бо муовини авали вазири милиоратсия ва хоҷагии оби Ҷумҳурии Тоҷикистон Нурулло Ашӯров // Ҷумҳурият.- 2005.- №124.- 29 ноябр.- С.1

Соли 2006

Козлов, В. Конфронси милли баҳшида ба 10- солаи байналхалқии амалиёти «Об барои ҳаёт» [Матн] // Паёми Душанбе. - 2006.- №86.- 28дек.- С.1.

Рекордҳои ҷаҳонии об [Матн] // Минбари халқ.- 2006.- 13декабр.- С.4.

Мурод, У. Истифодабарандагони об соҳиби қонун шуданд [Матн] // Ҷумҳурият. - 2006.- №35.- 11ноябр.- С.1.

Амонуллоев, Ҳ. Об- неъматӣ бебаҳо / Даҳсолаи «Об- барои ҳаёт» [Матн]: Ҳар чое,ки ман ҳастам, ҳаёт ҳаст. Рӯзи об ба ҳамаи мавҷудоти олам. // Омӯзгор.- 2006.- №38.- 22сентябр.- С.13.

Солиев, Ҳ. «Оби Сарез ба Кувейт меравад?» // Минбари халқ.- 2006.- №71.- 20 сентябр.- С. 2.

Расули, А. Обро бо рӯшноӣ кун қиёс [Матн] // Адабиёт ва санъат. - 2006.- №36.- 7сентябр.- С.14.

Додо, Л. Оби Сарез ба Кувейт меравад [Матн]: Карта среднеазиатских государств М.1- 20 000 000 // Минбари халқ.- 2006.- №35.- 19июл.- С.2.

Нурмадов, А. Хосиятҳои об / Даҳсолаи «Об- барои ҳаёт» [Матн] // Омӯзгор.- 2006.- №29.- 21июл.- С.14.

Джонон, Икромӣ. Вода- реагент и растворитель [Текст] // Вечерный Душанбе.- 2006.- №13.- 31март.- С.12.

Право на воду / 22 марта – Всемирный день Водны ресурсов [Текст] // Ҳуқуқи инсон.- 2006.- №11.- март.- С.4.

Эй обшорон, оинаи поки рӯзгор! [Матн] // Адабиёт ва санъат.- 2006.- №6.- 9 феврал.- С.1.

Мӯминов, Ф. Комиссияи нав оид ба ҳифзи захираҳои об [Матн] // Садои мардум.- 2006.- №7.- 17 янв.С.2.

Соли 2007

Давлатзода, Д. Соли нав Душанбегихо оби тоза менушанд [Матн] // Минбари халқ.- 31.11.07.

Суннатӣ, С. Камшавии пирахҳо бар зарари мост [Матн] // Минбари халқ.- 27.11.07.

Аъзам, Мӯсоев. Пирахҳои ноором [Матн] // Садои мардум.- 11.10.2007.

Сайдалиев, С. Ҷангҳои обӣ бузург аст? [Матн]: Роҷеъ ба роҳҳои пешгирии қатъ гардидани оби нушокӣ, ки метавонад ҷангу ҷидолро навид созад // Нигоҳ.- 4.10.2007.- С.6.

Муниси, Масъуд. Дар Хоруғ оби ҳар даво менӯшанд [Матн]: Роҷеъ ба масоили обҳои ифлос ва ороидаву зарари он // Нигоҳ.- 2007.- 4октябр.

Амит, Ховар. Захираҳои оби Сирдарёро чӣ тавр бояд истифода кард? [Матн] // Ҷумҳурият.- 2007.- №1.- 6 март.-С.4.

Озмуни асарҳои беҳтарин дар мавзӯи об [Матн] // Ҷумҳурият.- 2007.- №17. – 10 феврал.- С. 4.

Оби нӯшокӣ дуруст ё нӯшидани [Матн] // Минбари халқ.- 11.07.07.- №52.

Соли 2008

Шариф, Тиллоев. «Тозагии соҳил- 2008» натиҷаи хуб дорад [Матн]: Дахсолаи байналмиллалии амалиёти «Об барои ҳаёт» Ҷумҳурият.- 27 декабр.- 2008.- №150.- С.1.

Боздиди Эмомалӣ Раҳмон аз Файзобод ва Роғун [Матн]: Сохтмони нерӯгоҳи барқӣ обии Роғун // Ҷумҳурият. – 2008. – 3 июн.

Людмила, Дубиника. Бунёди байналмиллалии начоти арал 15- сола мешавад [Матн] // Минбари халқ. – 2008. – 6 феврал.

Шарифи, Ҳамдампури. Мо дар консорсиуми Роғун ҳам ба сифати саҳмгузор ва ҳам маблағгузор: Нурсултон Назарбоев [Матн] // Тоҷикистон. – 2008. – 15 май.

Рачабалӣ, Аҳмадов. Номбардорони Роғун: Бунёди нерӯгоҳи барқии обии Роғун истиқлолияти пурраи энергетикӣ кишвар [Матн] // Адабиёт ва санъат . – 2008. – 15 май.

Мамадазимов, Абдуғани. Последний шанс (что означает Роғун для развития таджикского государства?) [Текст] // ASIA PLUS. – 2008. – 4 июн.

Ҳамидова, Парвина. Р. Альжанов: «Проблема Сангтуды – в отсутствии ориентирования» [Текст] // ASIA PLUS. – 2008. – 21 май.

Худоёр, Рачабалӣ. Аз таърихи Сангтуда [Матн] // Минбари халқ.- 2008.- 21 май.

Мамадшо, Илолов. Илмро амал мебояд [Матн]: Рафъи оқибатҳои бӯхронӣ энергетикӣ // Ҷумҳурият. – 2008. – 15 май.

Заминае барои пешгирии офатҳои табиӣ дар кишвар [Матн]: Конфронси байналмилалӣ оид ба хохиши офатҳои мабиӣ марбут ба об // Ҷумҳурият. – 2008. – 29 май.

Соли 2009

Саидалӣ, Тоҳиров. Тамоми ҳастиро сарчашма об аст. [Матн] // Садои мардум. – 2009. - №98. – 22 август.

Хайринисои, Расулӣ. Пойтахт: мархабо оби тоза [Матн] // Ҷумҳурият. – 13 январ.- 2009. - №5. – С.1.

Мушкилоти Сарез ҷаҳониёро ба ҳам меоварад [Матн] // Ҷумҳурият. – 2009. - №109. – 18 август.

Сафват, Бурҳонов. Об дар кӯзаю мо ташналабон [Матн] // Минбари халқ. – 2009. - №24. – 18 июн.

Ашӯрзод, А. Аз Дашти Соярӯ ба Вешаб об омад [Матн] // Минбари халқ. – 2009. - №16. – 23 апрел.

Соли 2010

Додо, Лутфишоҳ. Чашмаҳои шифобахши Бадахшон – табобатгоҳ ё ғаммом? [Матн] // Ҷумҳурият. – 2010. - №150. – 16 дек.

Неъматулло, Солеҳов. Таъмини оби нӯшокӣ ва амнияти озукавории кишвар аз масъалаҳои асосии иҷлосия буд [Матн] // Садои мардум. – 2010. - №117. – 19 окт.

Сайфиддин, С. Гиёҳе, ки бадбӯиро аз байн мебарад [Матн]: Гиёҳи обтозакунак // Ҷавонони Тоҷикистон. – 2010. - №42. – 20 окт.

Бадриддин, Холиқов. Оби зулоли «Файзобод» [Матн]: Оид ба обҳои шифобахш // Омӯзгор. – 2010. - №44. – 15 окт.

Эмомалӣ, Раҳмон. Дар масъалаи истифодаи захираҳои об муносибати одилонро пеша бояд қард [Матн]: Суханронӣ дар Нью – Йорк // Садои мардум. – 2010.- №107. – 24 сент.

Сафарзод, Т. Нигоҳи нек ба оянда [Матн]: 65 фоизи об нӯшокии минтақа аз кишварамон сарчашма мегирад // Садои мардум. – 2010. - №103. – 14 сент.

Замиров, Ф. Богатство ХХІ века [Текст]: Вода для жизни // Народная газета. – 2010. - №32. – 11 август.

Асомуддин, Азизов. Президент Эмомалӣ Раҳмон ва масъалаҳои глобалии об [Матн] // Ҷумҳурият. – 2010. - №102. – 17 август.

Муҳаммадтоҳир, Акрамов. Об ҳасту ҳаёт ҳаст [Матн] // Ҷавонони Тоҷикистон. – 2010 . - №29. – 21 июл.

Салимов, Т. Об – ченаки иқтисодӣ [Матн] Конфронси «Об барои ҳаёт // Нигоҳ. – 2010. - №17. – 14 июл.

Кароматуллоҳи, Аҳмад. «Барои истифодаи об иҷозати мамолики поёноб зарурат надорад» [Матн] // Паёми Душанбе.- 2010.- №56.- 15 июл.

Солехиён, А. Об кишварҳо ва халқҳоро мутаҳид месозад [Матн]: Об барои ҳаёт // Ҷумҳурият. – 2010. - №84- 85. – 6 июл.

Олег, Соболев. Арал усох, каковы нерснективы? [Текст]: Вода для жизни // Народная газета. – 2010. - №26. – 30 июня.

Назаралӣ, Пирназаров. Баҳои об байни Тоҷикистон ва Ёзбекистон [Матн] // Дунё. – 2010. - №25. – 17 июн.

Мархабо, Зунунова. Благосостоение народов чесно связано с водными ресурсами [Текст] // Паёми Душанбе. – 2010. - №49. – 16 июн.

Аминийён, С. Як литр об – 90 доллар [Матн] Оё медонед? // Ҷавонони тоҷикистон. – 2010. - №24. – 16 июн.

Конфронс чамбааст гардид, амалиёт идома дорад [Матн] Об – барои ҳаёт // Минбари халқ. – 2010. - №23. – 17 июн.

Тоҷикистон – ташаббускори Дахсолаи «Об – барои ҳаёт» [Матн]: Суханронии Президент дар конфронси байналмиллалӣ // Омӯзгор. – 2010. - № 26. – 11 июн.

Эълומияи Душанбе дар бораи об [Матн]: Натиҷаҳои конфронси байналмиллалӣ // Садои мардум. – 2010. - №67. – 12 июн.

Тоҷикистон – ташаббускори истифодаи сарфакоронаи об дар сатҳи глобалӣ [Матн]: Об барои ҳаёт // Садои мардум. – 2010. - №65. – 8 июн.

Сайфуллоҳ, Маҳкамов. Манбаи ҳаёт [Матн]: Об – барои ҳаёт // Паёми Душанбе. - №48. – 11 июн.

Марзия, Саидова. Монеасозӣ роҳи ҳалли масъала нест, созиш бояд кард [Матн]: Об барои ҳаёт // Паёми Душанбе. – 2010. - №47. – 9 июн.

Саидахмади, Акрампур. Ҳавзаи дарёҳо дар аксияи « Ҳоҷагии сохилҳо» тоза гардиданд [Матн] // Паёми Душанбе. – 2010. - №46. – 4 июн.

Ҷаҳон дар остонаи ҷанги об [Матн] // Дунё. – 2010. - №23. – 3 июн.

Тоштемиров, М. Эмомалӣ Раҳмон пешниҳод кард, ки 2012 год миждународным годом водной дипломатии [Матн] // Курьер – Таджикистана. – 2010. - №23. – 9 июня.

Неъматулло, Худойбахшов. Тоҷикистон дар ҳалли мушкилоти об мавқеи калидӣ дорад [Матн] // Ҷумҳурият. – 2010. - №69. – 70. – 5 июн.

Ҳусейн, Аброров. Баъзе мушкилоти Искандаркӯл [Матн] // Ҷумҳурият. – 2010. - №71. – 8 июн.

Мирзои, Фирӯз. Дастрасии аҳоли ба оби тоза ду баробар афзуд [Матн] // Ҷумҳурият. – 2010. - №69. – 70. – 5 июн.

Абдуғаффори, Камол. Об бояд омили иттиҳод бошад, на маншаи ихтилоф [Матн] // Ҷумҳурият. – 2010. - №71. – 8 июн.

Салимҷони, Пирназар. Ҳафтаи сарнавиштсоз [Матн]: Конфронси «Об барои ҳаёт» // Тоҷикистон. – 2010. - №23. – 10 июн.

Азим, Ҳисориев. Чӣ тавр вазъи мелиоративии заминҳоро беҳ гардонем? [Матн]: Амалиёти об барои ҳаёт // Минбари халқ. – 2010. - №21. – 3 июн.

Мирзои, Фирӯз. Тоҷикистон: чамъбасти панҷ соли амалиёт [Матн]: Соли 2005 – 2015 амалиёти об барои ҳаёт // Ҷумҳурият. – 2010. - №68. – 1 июн.

Солеҳиён, А. Оё Арши илоҳӣ бар об қарор дорад? [Матн] // Ҷумҳурият. – 2010. - №68. – 1 июн.

Атоев, К. Оби Сиёмаро ба пойтахт оварем [Матн] // Ҷумҳурият. – 2010. - №66 – 67. – 29 май.

Саломат, Ятимова. Ба қадри об бояд расид [Матн] // Омӯзгор. – 2010. - №24. – 28 май.

Дар пеш – ҷанғҳо барои об [Матн]: Дар кишварҳои араб нафт ҳаст, аммо об нест // Дунё. – 2010. - №21. – 20 май.

Самандари, Искандар. Об – манбаи ҳаёт [Матн] // Омӯзгор. – 2010. - №17. – 23 апр. – С.6.

Фарзонаи, Мирзо. Оби ошомиданӣ: кардаҳо ва нокардаҳо [Матн] // Ҷумҳурият. – 2010. - №46. – 13 апрел.

Саидалӣ Тоҳиров, Камол Атоев. Об, обанборҳо ва нерӯ [Матн] // Ҷумҳурият. – 2010. - №35(21696). – 16 май.

Саидалӣ, Тоҳиров. Об мӯъҷиза [Матн] Об барои ҳаёт // Садои мардум. – 2010. - №22. – 23. – 23 фев.

Муллозухур, Тохири. Вода – это золото [Текст] // Кур. Тадикистана. – 2010. - №7. – 17 фев.

Петрова, Г. В мире воды не без проблем [Текст] // Народная газета. – 2010. - №7. – 17 феврал.

Соли 2011

Сайфиддин, С. Зоркӯл ифтихори Бадахшон аст [Матн]: Муъҷизаҳои табиат // Минбари халқ. 2011. - №42. – 27окт.

Давлат,Т. Нишоти одамӣ аз об бошад... [Матн]: Масъалаи таъминоти об // Садои мардум. – 2011. - №141. – 28 ноя.

Осимӣ, С. Дар васфи об [Матн]: Назм // Минбари халқ. – 2011. - №44. – 10 ноя.

Чаро оби укёнуси Атлантика аз ҳама шӯр аст? [Матн] // Зангӯла. – 2011. - №5.

Тоҳиров, С. Бӯҳрони об ва ташвиши экологӣ [Матн]: Амалиёти об барои ҳаёт // Садои мардум. – 2011. - №71. – 72. – 11 июн.

Каримзода, Б. Об ободӣ ва обрӯст [Матн]: Амалиёти «Об – барои ҳаёт» // Садои мардум. – 2011. - №59. – 14 май.

Амударё, Дарёҳои кишвар [Матн] // Парвин. – 2011. - №9.

Моҳираи, Ҳусайн. Об ҳаст, ободӣ ҳаст! [Матн]: Оид ба об // Гулчин. – 2011. - №4.

Худойкулов, М. Тоҷикистон таҷрибаи Финляндию бояд омӯзад [Матн]: Оид ба об // Ҷав. Тоҷикистон. – 2011. - №17. – 28 апр.

Каримзода, Б. Оби тоза оё ба ҳама дастрас аст? [Матн] // Садои мардум. – 2011. - №44. – 5 апр.

Величайшие реки мира [Текст] // Курьер Таджикистана. – 2011. - №10. – 9 марта.

Об – сарчашмаи зебоӣ [Матн]: Чӣ қадар об барои солимии инсон зарур аст? // Оила. – 2011. - №17. – май.

Наргиси, Муродалӣ. Дар бораи об чӣ медонед? [Матн]: Об элементи асосии организми инсон аст // Ҷавонони Тоҷикистон. – 2011. - №15 – 16. – 21 апр.

Гармчашма [Матн]: Макони чойгиршавӣ ВМКБ ноҳ. Ишкошим // Баҳори аҷам. – 2010. - №25. – 7 сент.

Искандаркӯл [Матн]: Таърихи чандинҳазорсола дорад // Баҳори аҷам. – 2010. - №20. – 21. – 26 июл.

Воды в Центральной Азии достаточно, надо лишь грамотно ею управлять [Текст] // Нар. Газета. – 2011. - №9. – 2 марта.

Бобоев, Аъзам. Асрори кӯли Қайнар [Матн]: Ривояте ҳаст, ки гуё ин кӯл бо номи Искандари Зулқарнай иртибот дорад // Ҷав. Тоҷ. – 2011. - №8. – 24 фев.

Суннатӣ, С. Чехия дар таъмини аҳоли бо об намуна аст [Матн] // Ҷав. Тоҷикистон. – 2011. - №6. – 10 фев.

Соли 2012

Душанбе мизбони анҷумани ҷаҳонии об мешавад [Матн] // Вахдат. – 2012. - №24. – 24 декабр.

Кобулиев, З. Масъалаҳои об – мушкилоти рӯзмара [Матн] // Мароми пойтахт. – 2012. - №28. – 25 июл.

Суннатӣ, С. Об: кай, барои чӣ ва қадар бояд нӯшид? [Матн] // Минбари халқ. – 2012. - №35. – 30 август.

Саидзода, А. Узбекистон дар истифодаи об исрофкорӣ мекунад! [Матн] // Ҷумҳурият. – 2012. - №130. – 6 октябр.

Хоҷаева, Ф. Оби тоза: асоси ҳаёти солим [Матн] // Қонун ва ҷомеа. – 2012. - №34. – 23 авг.

Дарё ва кӯлҳо сарвати миллии кишваранд. [Матн] // Тоҷикистон. – 2012. - №1 – 2.

Одинаев, С. Об манбаи ҳаёт аст [Матн] // Омӯзгор. – 2012. - №1. – 6 янв.

Соли 2013

Давлатхое, ки ба оби ошомидани эътиёҷ доранд [Матн]: Об-манбаи ҳаёт // Парвин. – 2013. - №10. – 11.

Ба ифтихори Даҳсолаи байналхалқии амалиёти «Об-барои ҳаёт» [Матн]: Об манбаи ҳаёт аст // Анбоз. – 2013. - №16.

Байналмилалӣ сатҳи оӣ оид ба ҳамкорӣ дар соли об [Матн ва расм]: Оё манбаи зиндагӣ // Баҳори Аҷам. – 2013. – 28 август.

Абдунабӣ, А. Искандаркӯл [Матн ва расм] // Ҷавонони Тоҷикистон. – 2013. – 29 ноябр.

Об - мӯъҷизаи табиат [Матн]: Об сарчашмаи ҳаёт аст // Анбоз. – 2013. - №20.

Суннатӣ, С. Манбаи оби дарёҳои сайёра [Матн ва расм]: Об-сарчашмаи ҳаёт // Ҷавонони Тоҷикистон. – 2013. – 5 дек.

Валиев, А. Тоҷикистон – сарчашмаи оби тоза [Матн] // Ваъдат. – 2013. – ноябр.

Тоҷикистон – диёри обҳои Зулол [Матн ва расм]: Об сарвати бебаҳо // Ҷумҳурият. – 2013. – 19 окт.

Ғиёсова, Г. Шукри обу хоки Тоҷикистон [Матн ва расм]: Об манбаи ҳаёт // Паёми Душанбе. – 2013. – 13 сен.

Назаров, Э. Оби чонбахш [Матн ва расм]: Об манбаи ҳаёт // Паёми Душанбе. – 2013. – 18 сент.

Каримзода, Б. Об сарвати миллии Тоҷикистон [Матн] // Садои мардум. – 2013. – 6 июн.

Муҳиддинов, С. Ҳамкориҳои созанда дар масоили об [Матн ва расм] // Ҷумҳурият. – 2013. – 27 апрел.

Аброров, Ҳ. Зарафшон – дарёи зарафшон аст [Матн ва расм]: Баҳшида ба соли ҳамкорӣ дар соҳаи об // Баҳори Аҷам. – 2013. – 10 июн.

Шарифова, З. Об- сарвати миллат [Матн] // Омӯзгор. – 2013. – 31 май.

Каримзода, Б. Об – сарвати миллии Тоҷикистон [Матн] // Садои мардум. – 2013. - №67. – 6 июн.

Турсунзода, М. Оби Душанбе [Матн]: Шеър // Паёми Душанбе. – 2013. - №6. – 23 янв.

Суннатӣ, С. Об набояд воситаи низоъ бошад [Матн ва расм]: Конфронси байналмилалӣ оид ба ҳамкорӣ дар соҳаи об. // Ҷав. Тоҷ. – 2013. – 22 авг.

Суннатӣ, С. Исрофи об гуноҳ аст [Матн] // Паёми Душанбе. – 2013. - №4. – 16 янв.

Бурхонидини, К. Об ҳаёт аст [Матн] //Садои мардум. – 2013. – 28 май.

Олимҷон, А. Обамонро бояд истифода барем [Матн]: Соли 2013 – соли байналмилалӣ ҳамкорӣ дар соҳаи об // Ҷав. Тоҷ. – 2013. - №2. – 10 янв.

Фирӯз, М. Об бояд муттаҳидсоз бошад, на тафриқаандоз [Матн]: Соли 2013 – соли ҳамкориҳо дар соҳаи об // Ҷумҳурият. – 2013. - №18. – 7 фев.

Соли 2014

Ҳотами, Ҳомид. Мушкилоти об ва масоили экологӣ [Матн ва расм]: Об – барои ҳаёт // Омӯзгор. – 2014. – 25 июл.

Юнусов, А. Зарбумасалҳо дар бораи об [Матн ва расм] // Паёми Душанбе. – 2014. – 18 июн.

Ибодуллозодаи, И. Диёри обҳо [Матн ва расм]: Об манбаи ҳаёт // Ҷумҳурият. – 2014. – 14 май.

Рачабов, Р. Об-обрӯи Тоҷикистон [Матн ва расм]: 22 март – Рӯзи умумиҷаҳони об // Ҷавонони Тоҷикистон. – 2014. – 20 март.

Мустафоқулов, Ш. Пажӯҳандаи об [Матн ва расм]: 22 март – Рӯзи байналмилалӣ об // Ҷумҳурият. – 2014. – 21 март.

Шарифов, Ҷ. Об набояд беҳуда сарф шавад [Матн ва расм]: Об манбаи ҳаёт // Ҷумҳурият. – 2014. – 3 апрел.

Саидҳомидов, С. Фонди нав барои сариштаи об [Матн]: Бахшида ба Даҳсолаи байналмилалӣ амалиёти «Об-барои ҳаёт» Ҷумҳурият. – 2014. – 25 апрел.

5. ИНЪИКОСИ ОБ ДАР ОСОРИ АДИБОН

Рабиев, А. Обхез [Матн]: Ҳикояҳо.-Душанбе: Ирфон, 1978.-96 с.

Хочаев, М. Об- рӯшноӣ [Матн]: Повест.- Душанбе: Ирфон, 1978.-96 с.

Шукӯҳӣ, А. Об аз кучо меояд? [Матн] Повест.- Душанбе: Ирфон, 1969.-68 с.

Айнӣ, С. Обёрӣ [Матн] //Ахтари инқилоб. -Душанбе: Ирфон, 1974.-С.144-150.

Мирзо, Ғ. Об [Матн]: Шеър.- Душанбе: Маориф,1965.-С.31.

Осимӣ, С. Обу ободӣ. [Матн]: Шеър // Омӯзгор.- 2002.-19 апр.

Ҳадиса. Аё, дарё. [Матн]: Шеър // Арғувон. - Душанбе: Адиб, 1991.-С.119.

МАВОД БАРОИ КОНФРОНСИ ХОНАНДАГОН

Вайроншавии вазъи экологии сайёраамон инсонияти бохираду хушёрро ба ташвиш овардааст. Имрӯз матбуоти даврӣ, садою симо, олимон, ходимони намоёни давлатию ҷамъиятӣ ба ин масъалаи ҷиддӣ таваҷҷӯҳ зоҳир менамоянд. Онҳо дар навбати аввал бо исрор меғоянд, ки тозагии об ҳифз гардад. Воқеан оби тоза на фақат барои нӯшидан, балки дар ҳама ҷо лозим аст. Ақидаи хонандагони китобхонаи шумо дар ин бора чӣ гуна аст?

Агар меҳоҳед посухи ин суол мушаххас бигардад, конфронси хонандагон гузаронед. Мавзӯ, суолҳою адабиёти барои ин чораҷӯӣ зарурӣ тавсия мешаванд.

ОБ - МАНБАИ ҲАЁТ

Суолҳо барои муҳокима:

- 1.Обу ободонӣ.
- 2.Обҳои Тоҷикистон.
- 3.Обтаъминкунӣ дар шаҳру деҳот.
- 4.Қазияи оби тоза.
- 5.Оби тоза сарват аст.

АДАБИЁТ

Епихин, В.К., Кашкин, В.В. Баҳисобгирии оби зироат дар хоҷагӣ [Матн].- Душанбе: Ирфон, 1968.-108 с.

Размолодин, П.В. Захираҳои оби РСС Тоҷикистон, истифодаи оқилона ва муҳофизати онҳо [Матн].-Душанбе: Ирфон, 1983.- 17 с.

Бадахшон маҳзани оби зулол [Матн] // Садои мардум.- 2003.- 13 фев.

Икромӣ, Ҷ. Об [Матн] // Энсиклопедияи советии тоҷик. Ҷ.5.- Душанбе, 1984.-С.264-265.

Муҳаббатов, Х. Мушкилоти обҳои Тоҷикистон аз нигоҳи имрӯзу фардо [Матн] //Садои мардум. -2002.-27 июл.

Рахимов, М. Обҳои дохилӣ ва захираҳои оби Тоҷикистон [Матн] // Маърифат.- 1993.-№5-6.-С.37-41.

Муҳиддинов, Т. Оби мусавфӣ боигарии миллии мост [Матн] // Паёми Душанбе.- 2003.-28 фев.

Тоҳиров, С., Бобоев, Ҳ. Мушкилоти нарасидани об – доғи сайёра [Матн] // Садои мардум .-2003.-20 фев.

Хренов, Ю. Об ин ҳаёт аст [Матн] // Тоҷикистони Советӣ.- 1977.-15 май.

Ҷумъаев, Ш. Неъматӣ бебаҳо [Матн] // Омӯзгор .-2003.-21 фев.

ОИЛА - ШАҲСУТУНИ ТАРБИЯ

(Сухбат роҷеъ ба Оила шахсутуни тарбия аст)

Толори Китобхона. Намоиши китобӣ таҳти номи

«Оила ғаҳвораи инсон»

Хонандагоне, ки ба китобхона даъват шудаанд, воридаи толор мешаванд.

Китобдор сухбатро оғоз менамояд:

Таълиму тарбия дар пайвастагии се омили муҳими ҳаёт: оила, мактаб ва ҷомеа рушд меёбад. Ин се ниҳоди неруманд дар он сурат дар таълиму тарбияи кӯдак ба комёбӣ ноил мегарданд, агар ҳамбаставу ҳаммаром бошанд. Оила дар ҳама давраи замон мукаддас ва рукни ибтидоиву асосии давлат ҳисобида мешавад. Оила нахустин пойдевори иморати мухташамони давлатдорист ва ҳарчанд, ки пойдевори иморат мустаҳкам бошад, он ҳамон қадар пойдору бошуқу мегардад. Оила ва ҳаёти оилавӣ барои ҳар яки мо мазмунӣ махсус дорад. Ҳар яки мо дар оила тарбия гирифта, бо меъёрҳои маънавӣ обутабу ҳурдаем. Оё мо чӣ будани оиларо ба ҳубӣ дар кардаем? Оила чист? Калимаи «оила» арабӣ буда, маъноӣ шакли умумӣ доштани одамон ва ҳешу табор будани онҳоро дорад. Оила дар луғатҳо чун хонавода, аҳли хона, зану фарзанд, сулола маънидод шудааст. Аъзоҳои оила ҳамсарон, падару модарони онҳо ва фарзандону наберагон ба ҳисоб мераванд. Оила узви кӯчаки ҷомеа ба шумор меравад, ки аз ҳама бештар ба инкишофи кӯдак таъсири калон мерасонад. Оила ғахвори инсон, макони нахустини сабзишу парвариши фарзанд аст ва ниғаҳбонии ин ғахвора, қабл аз ҳама, бар дӯши модар воғузур шудааст. Маҳз модар метавонад, заминаи асосие барои устувории оила бошад ва аз овони тифлӣ наҷибтарин ҳислатҳои инсониро дар замири фарзандаш бипарварад. Падар аст, ки ба фарзанд номи наку меғузорад, тарбия мекунад ва бо умед калон мекунад. дар ин маврид Тошхӯча Асирӣ мефармояд:

*Намак дар комҳо ширинтар аз шаҳду шакар гардад,
Чигарҳо хун шавад, то як писар мисли падар гардад.
Падар аз шавқи дил дар кӯдакӣ дастӣ писар гирад,
Ба уммеде, ки дар пирӣ писар дастӣ падар гирад.
Сафедори баланд як навадаву сад барги тар дорад,
Писар дар қӯи шиқ афтад, чӣ парвои падар дорад,
Агар фарзанди қобил рафта аз ҳолаш хабар гирад
Вале фарзанди ноқобил гиребони падар гирад.*

Кӯдакон асосан дар оила тарбия гирифта, ба воя мерасанд ва ахлоқи ҳамида, рафтори неки инсониро пеш аз ҳама аз волидайн ва аҳли оилаи хеш меомӯзанд. Сухани хуб дар оила, махсусан зодмандон, воситаи асосии ёрирасони тарбия мебошад.

Агар фарзанд дар муҳити орому солим тарбия ёбад, дар ҳаёти ояндааш дар ҷомеа мавқешро пайдо мекунад. Кӯдак аз нуктаи назари педагогӣ ва равоншиносӣ ба варақи тозае шабоҳат дорад, ки аз ҳама навиштаҷотҳо пок аст. Пайдо кардани истеъдод, маҳорат, малака ва дарёфти шахсияти кӯдак ба тарбияву муносибати падару модар вобаста аст. Яке аз омилҳои асосии тарбияи фарзанд дар оила ин муҳаббати самимӣ байни падару модар мебошад. Фарзанд меваи умри инсон аст. Хушбахттарин оила оилаи фарзанддор аст. Фарзанд умеду қуввату дилу дидаи падару модар аст, писандтарин кас, беҳтарин неъмат дунё мебошад. Тавре Абдурахмони Ҷомӣ мефармояд:

*Ҳеҷ неъмат беҳтар аз фарзанд нест,
Ҷуз ба ҷон фарзандро пайванд нест.
Ҳосил аз фарзанд гардад коми мард,
Зинда аз фарзанд монад номи мард.*

Нақши оила дар ташаккули шахсият бағоят муҳим буда, он қодир аст дар таҳкиму субот ва пешравии ҷомеа низ саҳми бориз дошта бошад. Ташаккул ва рушди институти оила дар ҷомеа таърихи куҳан дошта, дар тамаддуни инсонӣ он ҳамчун ниҳоди таъминкунандаи афзоиши аҳоли, устуворгардонии ҳамгироии иҷтимоӣ, василаи муошират ва муносибати иҷтимоӣ ва фазоест, ки арзишҳои умумиинсонӣ, аз қабili муҳаббат, ҳамдигарфаҳмӣ, садоқат, ҳамзистӣ, таҳаммулпазирӣ ва ғайраҳо дар он ташаккул ёфта, рушд кардаанд. Ин аст, ки дар кишвари мо аз ҷониби роҳбарияти давлату Ҳукумат ба ин масъала

таваҷҷуҳи доимӣ зоҳир мешавад. Тасдиқи ин гуфтаҳо «Соли оила» эълон шудани соли 2015 аз ҷониби Сарвари давлат мебошад, ки ин нуқта дар Паёми имсола садо дод.

Пораеро аз китоби Дилафрӯзи Қурбонӣ. Розҳои оиладорӣ пешкаши Шумо менамоем, шумо бошед пурра онро мутолиа намоед. Содаю равон, оммафаҳм ва хеле ҷолиб аст ин китоб.

Дилафрӯзи Қурбонӣ. Розҳои оиладорӣ [Матн].- Душанбе: Адиб, 2014.- 128 с.

Оила барои инсон хеле муҳим аст. Ҳар чӣ қадар инсонро ҷоҳу мартабааш баланд бошад ҳам, агар оилаи солимӯ хонаводаи меҳрубон надошта бошад, аз муҳити гарми оилавӣ маҳрум бошад, дар зиндагӣ охир ба шикаст рӯ ба рӯ мегардад, муваффаку комёб намешавад. Инсон дар муҳити гарми хонаводагӣ баҳра мегирад, рушд мекунад ва ба авҷи камолоти маънавӣ мерасад. Аз ин рӯ, бунёди оилаи солим ва намунавӣ орзуи ҳар як инсон аст.

Барои огоҳии бештар ёфтани ҷавонон дар бораи интиҳоби ҳамсари шоиста албатта маводи зиёде ҷоп шудааст. Бандаи камтарин бо истифода аз маълумоте, ки аз китобҳои хондаам, мақолоту матлабҳои интернетӣ дастрас кардаам ва ҳамчунин бевосита аз таҷрибаҳои зиндагии шахсии ҳудаму атрофиён китоби “Розҳои оиладорӣ”-ро ҷоп овардам, то дастуре бошад барои насли ҷавон, роҳнамо ва маслиҳатгари беминнате бошад барояшон дар баҳри ғурбатҳои зиндагӣ. Китоб аз 13 бахш иборат аст, ки аз интиҳоби ҳамсар сар карда, то мавзӯи талоқро дар бар мегирад.

“... Дар айёми тифлӣ моро волидайн, наздикон шӯҳикунон меғуфтанд: тезтар калон шав, то ормони дил бишканем, тӯятро бихӯрем, дар хурсандият шарик шавем. Аммо айёми кӯдакӣ дар шарму ҳаё ғутида, меғуфтем: Не, ман калон шавам, шӯ намекунам, ё не, ман калон шавам меҳонам, зан намегирам. Боз ҳам калонтарон меғуфтанд: Ҳоло калон шав, баъд зора мекуни, ки духтари фалониро ба ман гирифта дихед, ё фалон хостгорро ҷавоби рад надихед. Ва хандаву қоҳ-қоҳ заданҳояшон то дер гоҳ дар ғӯшҳоямон садо меод ва чанд муддат мекушидем давра бари калонтарон наравем, то мабодо аз он шӯҳиҳои нофориам карда, моро дар обу арақи шарм нағутонанд. Вобаста ба чинси тифлон шӯҳиҳо низ тағйир мекарданд. Писарро меғуфтанд, зан гиру духтарро ташвиқ мекарданд, ки зудтар калон шуда, бо як «оброи муҳаммадӣ» шавҳар кун! Албатта суҳанони эшон саропо шӯҳӣ буд, аммо дар он синну соли кам мо ба ин чизҳо сарфаҳм намерафтем ва меғуфтем тамоми акнун моро ҳам аз хона бадар мекунанд ва аз оғӯши гарми волидон маҳрум мешавем. Чун мегуфтем, ки касе шавҳар мекард, аз хонаи падар берун мешуд ва ё зан мегирифт, дигар он писари эркатулфори хонадон набуд. Ба ӯ ҳамчун марди хона, масъули хона менигаристанд. Ба духтар низ ҳамин гуна ғарон буд. Вақте дар хонаи дугонаҳоям ё ҳамсояҳоямон келин мефуруварданд, ҳама охи сабук мекашиданд, ки ана, як дасти кӯмаки дигар

ҳам пайдо шуд. Хусусан дугонаҳоям аз хурсандӣ ҷойи нишаст намеефтанд: келин дорем, чӣ ғам дорем?

Аз ин мо хулоса мекардем, ки бо издивоҷ кардан, худро ба як дарёи бетаги ранҷу азоб, заҳмату машаққат, дарду фироқ мепартоем. Яъне, мо аз кӯдакӣ дар зехнамон издивоҷро як чизи нохушоянд ва дарди сар мепиндоштем. Фикр мекардем, бо издивоҷ кардан, рӯйи ҳамаи шириниҳои ҳаёт хати батлон мекашем. Беҳабар аз он ки агар издивоҷ, бобарору комёб бошад, яке аз омилҳои пешрафти ҳаёти инсон мегардад.

Бо вучуди ҳама «намеҳоҳам»-ҳо, вақте инсон бузург мешавад, хоставу нохоста рӯйи мавзӯи издивоҷ тамаркуз мекунад. Чунки ғаризаи инсонии мо ингуна сохта шудааст, ки пас аз ба балоғат расидан, ниёз ба як ҳамнафасе, рафиқи роҳе пайдо мекунем. Шахсеро дар паҳлӯямон меҳоҳем, ки бо ними нигоҳ моро дарк кунад, дар ғаму шодиямон ҳамроҳ бошад, такягоҳамон бошад, ба ҳарфи диламон гӯш карда, хостаҳоямонро то ҳадди тавону имкон бароварда созад. Аз ин рӯ, нохудоғоҳ ба масоили издивоҷ рӯбарӯ мешавем, ки дар хурдӣ онро инкор мекардем, албатта аз рӯйи нофаҳмию беҳабарӣ. Вале акнун ба ин масъала нигоҳи дигаре дорем. Яъне, меҳоҳем. Меҳоҳем, ки издивоҷ кунем.

Ҳар як нафар орзу дорад, ки издивоҷи муваффақ ва зиндагии шоиставу ширин дошта бошад. Издивоҷ як хостаи табиӣ буда, аз неъматҳои бузурги илоҳӣ ба ҳисоб меравад. Заношӯӣ чун риштаи осмонист, ки дилҳоро ба ҳам пайванд ва фикру андешаи парокандаву гуногунро ба як мақсади асосӣ, яъне, оила равона месозад. Дар издивоҷ ду шахси дар гузашта аз ҳам бегона бо ҳам наздику қарин ва ҳамдаму ҳамнафас мегарданд. Ҳатто, ин наздикӣ дар баъзе ҳолатҳо ба дараҷае мерасад, ки зану шавҳар худро нимаи ҳамдигар мешуморанд. Ҳаётро бе ҳам тасаввур карда наметавонанд.

Издивоҷ ва зиндагии якҷоя ба тайёрии ҳамаҷониба ва маълумоти кофӣ ниёз дорад. Ҳар чӣ қадар ин омодагиву

иттилоот камтар бошад, ҳамон андоза мушкilotу масъалаҳои ин зиндагӣ ҳам зиёдтар мешаванд.

Оиладорӣ кори осон нест, балки рамзҳои дорад, ки ҳар кас ба онҳо шинос бошад, метавонад ҳамсарашро мутобиқи орзуҳои роҳнамоӣ намуда, ӯро ба як ҷуфти дилхоҳу идеалӣ, ҳатто, ба як ғаришта табдил диҳад.

Барои зиндагии ҳубу шоиста доштан, лозим аст, ахлоқу одоби ҳамсарро пурра омӯхта, аз тамоми орзуву омор ва хостаҳои нафсонии ӯ огоҳ шавад ва аз рӯи ин хостаҳо барномаи оиларо роҳандозӣ кунад. Ба воситаи ахлоқу рафтори писандидаи худ чунон дар назди ҳамсараш обрӯву нуфӯз пайдо кунаду дилашро ба даст оварад, ки ӯ ба хонаву зиндагиаш дилгарм шуда, аз рӯи ишқу муҳаббат зиндагӣ кунад...»

Дар бобҳои «Эътимоду бовар», «Қадршиносӣ», «Парҳез аз айбҷӯӣ», «Ҳамбистарӣ», «Фарзанддорӣ», «Талоқ» ва ғайраи китоб масъалаҳои нозуку ҳалталаби оиладориро ба таври возеҳу равшан зикр карда, ба муҳотаб роҳнамоию машваратҳои ғоидабахшро дар ихтиёр гузоштаам.

БУЗУРГОН ДАР СИТОИШИ ОИЛА

Вақте ки зану шавҳар пас аз ихтилофу чанчоли бардавом ба рӯи ҳам механданд, оила бобақо хоҳад монд.

И. Говориян

Кулли комёбиҳои ҳар оила аз дараҷаи тарбияи фарзанд вобаста аст.

Л.Н.Толстой

Дар оила чун дар давлатдорӣ нуктаи аз ҳама хавфнок беҳокимиятист.

И. Шевелев

Оила ҳамеша асоси ҷомеа буд, ҳаст ва мемонад.

О. Балзак

Бузургтарин шохқории табиат офариниши оила аст.

Ҷ.Сантаяна

Оила барпо кардан маҳв ва маҳкум кардани танҳоист.

А. Марков

Оила биноест, ки онро мунтазам таъмиру такмил бояд бахшид.

А. Маруа

Майзадагии падар ё модар яке аз сабабҳои асосии фурӯрезии бунёди оила аст.

Гиппократ

Нахуствазифаи оила тарбияи шоистаи фарзандон аст. Мақтаби асосии тарбия муносибати байниҳамдигарии зану мард, падару модар мебошад.

В.А. Сухомлинский

Гарави хушбахтии оилавӣ дар хайрхоҳӣ, ошкорбаёнӣ ва муҳаббати байниҳамдигарист.

Эмил Золя

Оила хурдтарин бахши ҷамъият аст, ки бузургтарин масоили ҷамъиятро ҳаллу ҷасл мекунад.

Ф. Адлер

Нахустин собитгари муҳаббати зану мард маҳз оила барпо кардани эшон аст.

Ф. Гегел

Дар созмондихии намоиши китоб таҳти унвони «Оила гаҳвораи инсон» бахшида ба «Соли оила» эълон шудани соли 2015 чунин адабиётро истифода баред:

Назришоев, Н. Оила - шаҳсутуни тарбия аст [Матн]: Тарбия // Баҳори Аҷам. - 10 июн. -С. 5.

Оила-гаҳвораи инсон [Матн]: Сухбат бо раиси Кумитаи кор бо занон ва оилаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Сумангул Тағоева // Бонувони Тоҷикистон. - 2013.- май.-С. 8-10.

Ҳасанзода, С. Гар ҳоли нек хоҳӣ.. [Матн]:Мучассамаи нодир /Мақола, Адиб, 2014.-С.40-52.

Бобоев, А. Тарбия аз оила сар мешавад [Матн]: Дар зимни чигунагии татбиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд» // Ваҳдат. -2015. - январ.-С.5.

Муродӣ, А. Масъулият дар тарбияи фарзанд [Матн]: Соли 2015- Соли оила // Омӯзгор. - 2015. - 30 янв. -С. 15.

Хидирова, М. Хонавода мабдаи ташаккули инсон[Матн]: Соли 2015- Соли оила // Ҷумҳурият. - 2015. - 4 феврал. - С. 1.

ФАРЗАНДИ НАҒЗ - БОҒИ ПАДАР

(Сухбат барои хонандагони синни миёна ва калони мактабӣ)

Толори Китобхона. Намоиши китобӣ таҳти номи «Фарзанди нағз - боғи падар». Барои нишасти хонандагони ба китобхона даъватшуда ҷой омода карда шудааст.

Китобдор сухбатро оғоз менамояд:

Ба манзуру тавачҷуҳи аҳли ҷомеа ба таълиму тарбияи фарзанд Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд» рӯйи қор омада, аз ҷониби Ҳукумати мамлакат ба тасвиб расид.

Бисёр нависандагону шоирон дар бораи шарафмандӣ ва одамият асарҳои ҷолиб ва шеърҳои пурмазмуну дилангез офаридаанд. Масалан, Аҳмади Дониш дар асараш «Наводир-ул-вақоеъ» дар боби инсон чунин зикр кардааст: «Инсон шарифтарин махлуқот аст. Зоти инсон аз ақли шарифа ва нафси касифа мураккаб аст».

Қасидаи «Одамият чист?»-и Тошхӯҷаи Асирий ёдоварӣ аз ин аст:

Одамият чист? - Худо дур аз шарр доштан. Хайрҳои халқ будан, нафъи безар доштан. Дар ин қасида устод хислатҳои муқаддаси инсонӣ, чун шарафмандӣ, хайрхоҳиву безарарию таъкид менамояд.

Нахустин тасаввуроти кӯдак дар бораи неку бад аз муносибати падару модар сар мешавад.

Чунончӣ, суханони Сухомлинский дар бораи кӯдак «Нахустин чизе, ки кӯдак дарки оламу аз он сар мекунад, табассуми навозишқоронаи модар, аллаи маҳин, ғамхору меҳрубон ва дастони пурҳарорати модар аст», ба ин далели возеҳ аст.

Аз ин рӯ, падару модар баробари бо меҳру шафқат ба воя расонидани кӯдак бояд нақшаҳои худро хеле зебо иҷро кунанд.

Дар назди падару модар вазифаи вазнинтаре ҳаст. Падару модар бояд фикру талаботи фарзандро, ки дар баробари инкишофи ҷисмонии ӯ тағйир меёбад, ба инобат гирифта, вобаста ба ин бо фарзанди худ муносибати дуруст кунанд.

Махсусан, нақши оилаи устувор ҳамчун ҷузъи асосии ҷамъият дар тарбияи фарзанд басо муҳим мебошад. Падару модарон, ки сутуни хонавода ва ё оиларо ташкил медиҳанд, бояд ба таълим ва тарбияи фарзандон диққати доимӣ ва ҷиддӣ зоҳир намоянд. Онҳо бояд як нуқтаро ба инобат гиранд, ки фарзанди солеҳ ва бомаърифат давоми умри падару модар мебошад ва ба ин хотир ҳангоми таълиму тарбия ҳеҷ чизро набояд аз онҳо дарег доранд ва барои ба камолот расидани онҳо сармояи хешро дар парваришу омӯзиши фарзандонашон сарф намоянд.

Фарзанд меваи умри одамизод мебошад. То замоне ки ҷон дар бадани инсон аст, набояд ӯ аз тарбияи фарзанд канораҷӯӣ намояд.

**Падар агар шахсути зиндагонист,
Вале модар ба дунё ҷовидонист.
Падар гар беназир аз рӯи ҳиммат,
Вале модар бувад ҷун ганҷи қимат.**

Дар маҷмӯаи Садриддин Ҳасанзода «Мучассамаи нодир» очеркҳои зиёд аз бобати таълиму тарбияи фарзанд, оиладорӣ гирд оварда шудаанд, ки хеле муъҷазу сода ва муассиранд. Дар зер пораҳо аз ин китобро пешниҳоди Шумо мегардонем:

-Дар ҳоле, ки нифоқи байни гурӯҳу ҷараёнҳои тундрави исломӣ, таълимоти бархе аз нафарони ғаразхоҳ латма ба амнияти кишвар мезанад, задухӯрдҳо ва кинаву адоват ба вучуд меоранду расму оинҳои бо ҳуруфот олуда боиси қашшокии шаҳрвандон мегардад, давлат танҳо муваззаф аст пеши роҳи ин бесару сомониرو бигирад ва албатта кори аз ин муҳимтаре нест!

Инчо гап дар бобати тарбия, ташаккули инсони комил меравад, ки ояндаи халқу миллат ба он вобастагӣ дорад. Оре, дар сархати кули эъҷозҳо, парвозҳо, корномаҳо, ободихо инсони бошууру созанда, бонангу номус, фарзонаву раиятпарвар ва озодаву шоиста меистад. Ва бурду бохт, таназзулу ташаккули минбаъдаи мо ба насли саодатёр, наврасони меҳнатқарину меҳанпарасти имрӯза вобаста аст. Пас парвариши ин насл аз ҷониби се ниҳод: волидон, мактаб, ҷомеа чӣ гуна ҷараён мегиранд? Ин аст маҳаки асосии лоиҳа. Табиист, ки баъди ҳар даргириҳои шахрвандӣ, тағйири сохтори ҷомеа бесарусомониҳо, низоъҳои гӯшношуниди тӯлони ҷараён мегирад ва боиси ҳаробии иқтисоди мамлакат, коҳишёбии рӯҳиву равонии шахрвандон, махсусан насли наврасу ҷавони он мегардад. Боиси таассуф аст, ки тайи чанд сол пеш дар кишвари мо чунин ҳодисаи нангин рӯи кор омад. Бо айби мо калонсолон имрӯз фарзандон ҷафои рӯҳӣ мекашанд.

Ба андешаи ман беҳбудсозии шароити боғҳои фароғатӣ - истироҳати кӯдакону наврасон дар саҳни ҳавлиҳои бисёррашон кайҳо аз ёди масъулони шахрдорӣ рафтааст. Ҷои ҳавзҳои оббозӣ, тӯббозӣ, ҷархофалакхоро танӯрҳои пурдуду мошинҳои хориҷӣ ишғол намудаанд. Гӯё ҳамаи масъулини шахру навоҳӣ, волидон бачагии хешро фаромӯш намудаанд, меҳоханд, ки кӯдакон низ баробари эшон сахарӣ ба масчиду корхонаҳо бираванд.

Мавлоно Муҳаммади Рибҳомӣ дар «Риёз-ул-носеҳин»(Боғи насиҳатгӯён) мегӯяд, ки муҳимтарин ҳаққи фарзандон бар волидайн он, ки бояд падару модари ўро аз ҷое ақд (никоҳ) кунад, ки мардум фарзанди ўро ҷиҳати насаб ва зиндагонии вай сарзаниш карда натавонанд, ўро ба таоми ҳалол парварад, аз ҳафтсолагӣ ба намоз фармояд, ўро ба илм машғул кунад ва аз нангу аз ҷаҳолату залолат (гумроҳӣ) бираҳонад, ки растағории дунёву охират ба илм аст. Агар

(илм) муяссар нашавад, ўро ба пеша (хунар)-е фириштад, амон (халос) аст аз факр (камбағалӣ).

Агар волидон ба устои кӯдак аз аҳли хайру салоҳ бошанд, осори ин хулқи ҳамидаи онҳо дар кӯдак зоҳир меёбанду онҳо дар корҳои неку шоиста ба савоб шарик мешаванд. Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ дар «Захират –ул – мулук» фармудааст: «Эй азиз бидон, ки фарзанд амонати Ҳақ аст, назди модару падар ва мутолабашон ҳуқуқи ин амонат дар маҷмаи қиёмат хоҳад буд»...Ҳазрати Муҳаммад(с) дар хусуси масъул будани инсонҳо ҳадисе дорад: «Мард барои оилаи худ ҷӯпонест ва барои қавми худ масъулият дорад. Зан дар хона ҷӯпон (посбон) аст ва барои қавми худ масъулият дорад. Хидматгор ба молу сарвати хӯҷаини худ ҷӯпон аст ва барои қавми худ масъулият дорад. Пас ҳар кадоми шумо ҷӯпоне мебошед, барои қавми худ масъулият доред».

Абӯхурайра ривоят мекунад, ки шахсе пеши Расул алайҳисалом омада гуфт:- Эй пайғамбари Худо ба кӣ неки кунам?

Пайғамбар (с) ба ӯ ҷавоб доданд:- ба падару модарат неки кун.

Мард гуфт:- ман падару модар надорам.

Расулиллоҳ (с) гуфтанд: -ба фарзандони худ неки кун! Чунон ки волидонро бар ту ҳақ аст, ҳамчунон фарзандонро бар ту ҳақ аст.

Соҳиби «Равзаи ҳулд» мавлоно Маҷдуддини Хофӣ мегӯяд, ки рӯзе дар шаҳри Язд вазъ мегуфтам ва дар ҳаққи падару модар сухан мерафт. Пире бархосту гирён шуд ва гуфт:- мавлоно, ҷӣ мефармой дар ҳаққи фарзанде, ки риши падар бигираду ҷӯб дар сари падар бизанад?

Гуфтам:- Аз падар ҷӣ омӯхтааст?

Гуфт:- Хар ба кироя додан.

Гуфтам:-чурм (гуноҳ) аввал аз тарафи падар аст. Агар ўро дар хурдї ба мактаб мефиристодї то илму адабї шариат меомўхт ва сўхбат бо солеҳон медошт, ба падари ин беҳурмати намекард ва таъзими падар вочиб медошт. Аммо аз кўдакї думби хар гирифтани одат карда буд ва чўб задан хў карда. Лочарам (ноилоҷ) риши падар, ки гирифтааст пиндоштааст, ки думби хар мегирад ва чўбе, ки бар сари падар задааст, пиндоштааст, ки ба сари хар мезанад.

Подшоҳе бо маслиҳати хирадмандон ба писар, баробари дигар касбҳо, қолинбофиро омўзонд. Чун рўзе душман ба марзу буми кишвар раҳна зад, баробари дигар ғаниматҳо мардумони зиёдро ба ғуломї бурд, ки миёни асирон Шахзода ҳам буд. Ўро сарватманде ба ғуломи харида бурд. Чун огоҳї ёфт, ки хунари бофандагї дорад, ба таҳхонае шинонд, акнун қолинҳои рангобаранг мебофту ў онҳоро мефурўхт. Қолинҳояш бозоргир ва шўхраи офоқ гаштанд. Шахзода ба хотери расидани маҳсули дасташ ба наздикон дар кунчаки қолинҳо мўҳри падарашро мебофт, тасвир мекард. Бозаргонони кишвараш баъди солҳои зиёд чунин як қолинро ба ў тўхфа оварданд. Чуқур зеҳн монду мўҳрашро шинохт, бозаргонро ҷеғ зад, макони молро пурсид ва дарёфт, ки писараш дар кишвари хеле дур аст. Хулоса, азми он диёр намуд ва ўро аз асорат озод намуд. Гузаштагони мо гуфтаанд:- Ба як ҷавон чил хунаро кам аст.

Дар созмондихии намоиши китоб тахти унвони «Фарзанди нағз - боғи падар» чунин адабиётро истифода баред:

Осори классикон

Абдулфараҷӣ, И. Ҳикоеҳои Иброҳими Мавсимӣ ва фарзанди ў Исҳоқ [Матн].- Душанбе: Адиб, 1988.-192 с.

Андарзи «Шоҳнома» [Матн]: Ба истиқболи ҳазорумин солрӯзи «Шоҳнома»- и бузург. - Душанбе: Адиб, 1994.-112с.

Андарзномаи Мавлоно Чалолиддини Румӣ [Матн].- Душанбе: Маориф ва фарҳанг, 2007.-168с.

Аттор, Ф. Панднома. Футувватнома [Матн].- Душанбе: Маориф ва фарҳанг, 2008.-256 с.

Ахлоқи Муҳсинӣ. Саргузашти Ҳотам. Тӯтинома [Матн]. - Душанбе: Сарредаксияи илмӣи Энциклопедияи Миллии Тоҷик, 2009.- 404 с.

Баравнӣ, С. Насри ахлоқи адабиёти форсу тоҷик дар асрҳои X-XIII [Матн]. -Душанбе: Маориф ва фарҳанг, 2003.-130 с.

Ганҷавӣ, Н. Ҳазору як андарз [Матн]. - Душанбе: Маориф ва фарҳанг, 2007.-188 с.

Ганҷавӣ, Н. Гуланбини хирад [Матн]. - Душанбе: Адиб,1996.- 176 с.

Ғаззоли, М. Насиҳат-ул-мулук [Матн].- Душанбе: Ирфон, 1993.-144 с.

Ғаззоли, М. Кимиёи саодат [Матн]. - Душанбе: ЭР-граф, 2008.-672 с. (ибора аз 2-ҷилд)

Деҳлавӣ, А. Андарзу ҳикматҳо [Матн]. - Душанбе, 1975.-90 с.

Кайковус, У. Насиҳатнома [Матн]. - Душанбе: Ирфон, 1998.- 144 с.

Кайковус, У. Қобуснома [Матн]: Насиҳатнома барои фарзанд.-Душанбе: Маориф ва фарҳанг, 2007.-200 с.

Кимиёи хирад. - Душанбе: Маориф ва фарҳанг, 2009.-208с.

Кошифӣ, Ҳ. Футувватномаи султонӣ. Ахлоқи Муҳсинӣ. Рисолаи Ҳотамия [Матн]. - Душанбе: Адиб,1991.-320 с.

Пандномаи Анӯшервон [Матн].- Душанбе: Маориф ва фарҳанг, 2008.-112с.

Панҷсад ҳадис [Матн]: Пандҳои Паёмбари ислом Муҳаммад алайҳиссалом. -Душанбе: Фарҳанг,1991.-63 с.

Румӣ, Ҷ. Маснавии маънавӣ [Матн].- Душанбе: Ирфон, 2007.- 240 с.

Рӯдакӣ, А. Пандҳо [Матн].-Душанбе: Истиқбол, 2008.-9 с.

Сабақи Рӯдакӣ [Матн].-Душанбе: Ирфон, 1984.-304 с.

Ҳамадонӣ, Мир Сайид. Рисолаи футувват [Матн]. - Душанбе, 1995.-56 с.

Ҷомӣ, А. Баҳористон [Матн]. - Душанбе: Маориф ва фарҳанг, 2008.-204 с.

Шерозӣ, С. Бӯстон [Матн]. - Душанбе: Маориф ва фарҳанг, 2008.- 292 с.

Шерозӣ, С. Гулистон [Матн].- Душанбе: Маориф ва фарҳанг, 2008.-232 с.

Шерозӣ, Ҳ. Насиҳат гӯш кун, чоно [Матн]. - Душанбе: Маориф ва фарҳанг, 2008.-196 с.

Шерозӣ, А. Ахлоқи паёмбар [Матн].-Техрон, 1992.-17 с.

Осори адибони муосир

Абдуллозода, Р. Панди оқилӣ [Матн].- Душанбе: Маориф, 1982.-40 с.

Абдуллозода, Р. Футувватнома [Матн].- Душанбе: Адиб, 1993.-160 с.

Абулвайси А. Дили сарҷӯ [Матн]: Фикрҳои ахлоқию фалсафӣ.- Душанбе: Адиб,1996.-368 с.

Айнӣ, С.Таҳсиб-ус- сибён [Матн].-Душанбе: Маориф,1994.-45 с.

Аминзода, С. Гулбонги хирад [Матн].- Душанбе: Маориф ва фарҳанг, 2009.-284 с.

Боҳирӣ, Н. Дониш талабу бузургӣ омӯз [Матн].- Душанбе: Адиб,1988.-80 с.

Гулзори панд [Матн]: Мураттиб Ҳочӣ Набӣ Ҳакимзодаи Арчинакӣ.-Душанбе: Адиб, 2006.-64 с.

Зубайдов, У. Тафриқа неруи пешбари раванди таълим [Матн].- Душанбе: Сарпараст, 2003.-1992 с.

Иброҳим, А.Тарбияи фарзандон [Матн]. - Душанбе: Адиб, 2010.-28 с.

Инкишоф, парвариш ва тарбияи кӯдакони то 3-сола [Матн]. - Душанбе: Маориф ва фарҳанг, 2005.-28 с.

Истаравшанӣ, Ҳочӣ Умархӯча. Достони панди пири хирад [Матн]. - Душанбе, 2005.- 256 с.

Лутфуллоев, М. ва диг. Таълим дар синфи 1 [Матн]. - Душанбе: Маориф, 1992.-256 с.

Нуров, А.Кори якҷояи оила ва мактаб дар тарбияи ахлоқи мактаббачагони хурдсол [Матн]. - Душанбе: Маориф, 1989.-72 с.

Одобнома [Матн]: Китоби дарсӣ барои синфҳои 3-4.- Душанбе: Маориф, 1996.-96 с.

Панду ҳикматҳо [Матн].- Сталинобод: Нашриёти давлатии Тоҷикистон, 1961.-348 с.

Пурсишнома [Матн]: Ташаккули кӯдаки синну соли тифлӣ.- Душанбе, 2001.-24 с. Бо ёрии Юнисеф.

Раҷаб, Н. Хонае, ки сӯяш мешитобам [Матн].- Душанбе: Адиб, 1993.-224 с.

Холназари Ш. Панди падар [Матн].- Душанбе: Симурғ, 1995.-163 с.

Ҳасанзода, Садриддин. Гар ҳоли нек хоҳӣ... [Матн] : Мақола дар боби оила, тарбияи фарзанд.- Душанбе: Адиб, 2013.- 60 с.

«НАМЕМИРАД КАСЕ, КИ НЕКНОМ АСТ»

(суҳбат роҷеъ ба Чанги Бузурги Ватанӣ, қаҳрамонию
диловарии мардуми Иттиҳоди Шӯравӣ)

Толори Китобхона. Намоиши китобӣ таҳти номи «Ҳеҷ кас
ва ҳеҷ чиз фаромӯш намешавад».

Хонандагоне, ки ба китобхона даъват шудаанд, ворида
толор мешаванд.

Китобдор суҳбатро оғоз менамояд:

...Баҳри олам сулҳ даркор аст, сулҳ,
Насли одамро ниғаҳдор аст сулҳ.
Чун шифои ҷони бемор аст сулҳ,
Модаронро баҳти бедор аст, сулҳ.

Хуш ба завқи баланди офаридгории он нафаре, ки чунин
мисраъҳои муассирро ба чавҳари маънӣ кашидааст. Воқеан
ҷое, ки сулҳ ҳукмфармо нест, хандаю шодӣ, тую сур, сарсабзию
шукуфой, бунёдкорию созандагӣ ҳеҷ гоҳ буда наметавонад.
Шифои ҷони бемор, ба аҳли олам даркор, барои модар баҳти
бедор ва насли одамро ниғаҳдор ҳамин сулҳ аст, ки ҳазорон
шукр дар кишвари ҳамешабахори мо, дар Тоҷикистони
соҳибистиклоли мо ҳукмфармост. Вале, замоне, ҳафт даҳсола
пеш аниқтараш – соли 1941 ба ҳоки Иттиҳоди Шӯравӣ, ки
Тоҷикистони мо низ як шоҳи он маҳсуб меёфт, Германияи
фашистӣ бе эълони ҷанг зада даромада буд. Хурду бузурги
ин иттиҳоди пурқудрат мардона ба дифои он бархостанд.
Хун мерехт, сари ҳар лаҳза ҷони худро аз даст медоданд, вале
номус, меҳру муҳаббат нисбат ба обу ҳоки Ватан зиндаҳоро
ҷониби лонаи душман равона мекард. Панҷ сол идома кард ин
ҷанги хонумонсӯз ва оқибат бар ғоидаи Армияи пуриқтидори
иттиҳоди Шӯравӣ ва шикасти армияи немис хотима ёфт.

Хотима ёфт, дар ҳоле, ки чони зиёда аз бист миллион мардуми иттиҳоди Шӯравӣ баҳри ҳимояи Ватани ҷонон қурбон гашт, ки дар шумори он ҷонҳои ҷавон, ширин ва аз зиндагӣ сер нагашта ҷони нафарони зиёди ҷавонмардони тоҷик низ бо хатҳои заррин дар китоби таърих сабт аст. ...Нафаре, ки баробари ҷавонони чордах ҷумҳурии бародари дигар қаҳрамонию диловарӣ нишон дода аз худ номи неку гузоштанд. Тӯйҷӣ Эрҷигитов, Исмоил Ҳамзаалиев, Сафар Амиршоев ва садҳо ҷавонони матиниродаи дигари тоҷик он гуна қаҳрамонӣҳое нишон доданд, ки солҳои сол онҳоро зиндаву ҷовид нигоҳ медорад.

Дар шумори ибораҳои муқобилмаъноӣ неку бад, сиёҳу сафед, ширину талх, ғаму шодӣ, гарму сард ва ғайра таъбирҳои ҷанг ва сулҳ низ муқобили якдигар қарор доранд. Дар яке харобӣ, ноумедӣ, марг ниҳон асту дар дигаре рушнӣ, сафо, шодӣ ва ободӣ.

Инсоният дар тӯли қарнҳо борҳо бо ҷанг рӯ ба рӯ шудаву дар охир ба сулҳ қомебу шарафёб гаштааст. Ҳар як ҷанг дар саҳифаи таърих нақш дораду ҳар ғолибият низ. Ва хурсандибахш аст, ки паси ҳар абри сиёҳи ҷанг хуршеди сулҳ нурафшон мегардад.

Миллати тоҷик дар қатори дигар мардуми Иттиҳоди Шӯравӣ рӯзҳои мудҳиши Ҷанги Бузурги Ватаниро дар хотир дораду то кунун доғи он аз синаҳо зудуда нашудааст. Чӣ харобиҳо, чӣ ноқомӣҳоро ба сари инсон овард он ҷанги фашистони истилогар, вале ақли солим, ваҳдат, ҳудогоҳӣ, ҳудушносию сулҳ ғолиб омад ва инсонро ҷониби идомаи ҳаёт, ҷониби пирӯзӣ, бунёдкориву созандагӣ раҳнамун сохт.

Дар солҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ 50 миллион нафар қурбон, 1710 шаҳру навоҳӣ, 70 ҳазор деҳа сӯхтаву валангор, 25 миллион аҳоли беҳонаву ҷой, 31850 корхонаи саноатӣ, 65 ҳазор километр роҳи оҳан, 4100 истгоҳи роҳи оҳан, 98 ҳазор колхоз, 1876 совхоз, 84 ҳазор мактаб, техникум, донишқадаи олий, 40 ҳазор касалхона ва муассисаи тиббӣ ва 43 ҳазор китобхона бо

китобҳои нодири бешумор сӯхтаву нобуд гардиданд. Бо вучуди ин қадар шикаст, ин қадар талафоти зиёд Иттиҳоди Шӯравӣ ба лашкари пуриктидори душман ғолиб омад.¹

Чанг хотима ёфт, вале доғу дарди азизон, оташи фироқи шаҳидон пайкари модарону хоҳарон ва ҳамсаронро месӯхту ашкро ба рухсори یتимон қорӣ мекард. Барои ба зиндагӣ дилгарм намудани мардум ҳар чӣ бештар хурсандӣ, суҳбату вохӯриҳо, шабнишиниҳо лозим меомад. Кӯдаконро ба мактаб, ба китобу китобхона ҷалб кардан лозим буд, чунки аксарашон сарлучу пойлуч дар кӯчаҳо монда буданд. Дарди қалби миллат, сӯзиши қони миллат аввал синаи мардуми зиёро рахна месозад, - гуфтани халқ барҳақ аст. Ана дар ҳамон айёме, ки аз саросари Иттиҳоди Шӯравӣ бӯи дуд, бӯи хун меомад, ба сари нависандаи машҳури рус Лев Кассил фикри наҷибе пайдо шуд.

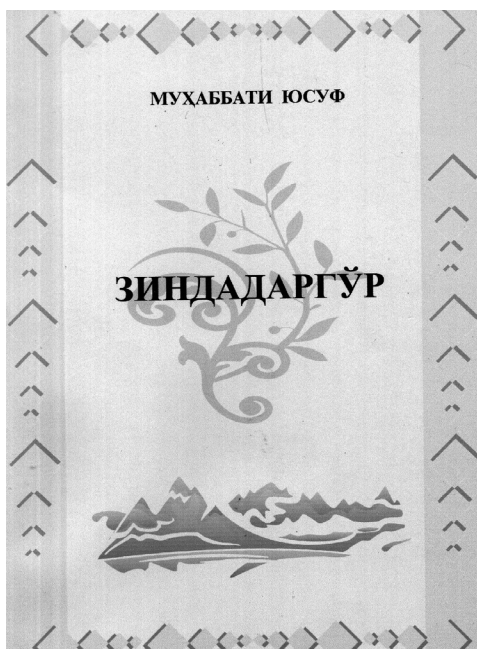
Фикре, ки робитаи кӯдаконро ба китобхона, ба мактаб қавӣ ва муҳаббати онҳоро ба китоб афзун созем. Бо ҳамин мақсад гурӯҳе аз кӯдакон ва як зумра ҳамқаламони хешро дар толори Иттифоқи нависандагони шӯравӣ ҷамъ оварда, чорабинии ҷолибу рангинеро бо номи «Ҳафтаи китоби кӯдак» доир намуд. Ҳафтаеро, ки сипас таҷлили он дар як сатҳи баланди фарҳангӣ ба ҳукми анъана даромаду ба ҳафтаи ошноӣ, ба ҳафтаи тарғиби адабиёти ҷумҳуриҳои бародар мубаддал гашт. Ҳамасола дар вақти таътили бачаҳо дар яке аз ҷумҳуриҳои бародар «Ҳафтаи адабиёти кӯдак» таҷлил мегашту дар он аз ҷумҳурии мо низ адибони бачаҳо ширкат варзида, аз дастовардҳои эҷодии худ ба ҳамқаламони бурунмарзӣ мужда мерасонданд. Хуллас, ҳафтае буд хотирнишин ва фараҳбахш.

Дар даврони ҷанг ва баъди ҷанг аз тарафи шоирону нависандагон ҷилд-ҷилд китобҳо ба таъб расиданд, ки ҳар яке атрофи ҷоннисорию диловарии ҷанговарон бо меҳр қисса

1.1.Тоҷикистон дар солҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ [Матн].- Душанбе: Ирфон, 2005.- С. 5.

карда, китоби Амонов Р. «Зиндагии саршори мардонагӣ», «Хотираҳои солҳои ҷанг», Цвигун С. К. «Фронти махфӣ», Ҳотамов Н. «Тоҷикистон дар солҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ» ва «Азнавбарқароркунии баъди ҷангӣ (солҳои 1941-1950)», Давлати Х. Саидахмади Ҳ. «Ҷанговарони ҷасур» ва садҳо китоби дигар, ки имрӯз дар тарбияи ватандӯстию ҳештаншиносии шумо бачаҳои азиз нақши муассир мегузоранд.

Имрӯз боз китоберо, ки ҳисса – ҳисса аз қиссаҳои он ҷанги хунин дар он дарҷ ёфтааст, ба шумо муаррифӣ менамоям. Шояд онро на ҳар яки шумо дастрас карда бошед. Ман каме дар бораи мӯҳтавои он ба шумо маълумот медиҳам, шумо бошед пурра онро мутолиа намоед. Содаю равон, оммафаҳм ва хеле ҷолиб аст ин китоб, ки номаш онро аллакай бозгӯ менамояд.

Мухаббати, Юсуф. Зиндадаргӯр [Матн].- Душанбе: Адабиёти бачагона, 2013.-120 с.

Зиндадаргӯр қиссаи мустанадест аз ҳаёти як ҷанговари ғаюр ва дар навбати дигар ноумеду азобдида. Муаллиф нависандаи ҷавону умедбахш Муҳаббати Юсуф, ки китоб ба қалами ӯ тааллуқ дорад, тавониста бо сабку услуби хос дарду алами қаҳрамонашро рӯи авроқи сафед биёрад. Зимни мутолиа беихиёр ашк мерезӣ ва лаънат меҳонӣ ҷангу ҷангҷӯро.

Таачҷубовараш он аст, ки ӯ аз қаҳрамонии қаҳрамонаш не, аз хоин ном гирифтани ӯ қисса кардааст, ки дар адабиёти тоҷик ба ин масъала камтар рӯ оварда шудааст. Ҳодисаи ба сари Мирзораҷаб омада бо хоҳиши ӯ не, балки маҷбурӣ ба миён омадааст. Ӯ дар ҳоле ба дасти душман мефитад, ки мадори дар пой истодан надоштааст ва миёни ҳамаҷуғро танҳо ӯ аз тирӣ душман эмин мондааст.

Пас аз он лаҳзаи дарднок, чун тӯб зери пойи душманон мондан, азобҳо, дарду фироқ барои ӯ, ки бо нияти пирӯзӣ ба майдони ҷанг рафта буд, оғоз мешавад.

Нависанда дар нақши Мирзораҷаби ормонӣ даҳхува садҳо ҷавонони ҳамтақдири ӯро, ки бо айби дигарон ғуломи истилогарони немис шуда буданд тасвир кардааст. Хонед, худ казоват менамояд. Пас аз хондани ин қиссаи аҷоиб, пурдард ва хондани ватанро зиёдтар дӯст медорад ва ҳар як хасу хушро ба садҳо хумми зар иваз намасозад. Чуноне қаҳрамони асосии қисса Мирзораҷаб ҳангоми дарбо алам ин мисраҳоро назди бародарони асиргаштааш хондаву пурсӯз гирифта буд:

*Ҳоки Ватан аз тахти Сулаймон хуштар,
Хори Ватан аз лолаву райҳон хуштар .
Юсуф, ки ба Миср подшоҳӣ мекард,
Эй кош, гадо будӣ ба Канъон хуштар.*

Дар созмондихии намоиши китоб тахти унвони “Қаҳрамонӣ асрҳо зинда мемонад” (баҳшида ба 70-солагии Ғалаба дар Ҷанги Бузурги Ватаний) чунин адабиётро истифода баред:

Раҳмонов, М. Ҳама барои фронт, ҳама барои ғалаба! [Матн]. -Душанбе: Ирфон, 1973.-112 с.

Сафаров, Р. Қаҳрамонони Вахш ва Днепр [Матн] . -Душанбе: Ирфон, 1985.-122 с.

Хотираҳои солҳои ҷанг [Матн] .-Душанбе: Ирфон, 1985.-144 с.

Ҳикояҳои замони ҷанг [Матн] .-Душанбе: Ирфон, 1985.-128 с.

Шарифов, Ҳ. Онҳо партизан буданд [Матн]. -Душанбе: Ирфон, 1985.-96 с.

Баҳодури тоҷик [Матн]: Шеърҳо ва очеркҳо аз қорнамои Тешабой Одилов.-Душанбе: Адиб, 1989.-128 с.

Бобохонов, М. Мардони майдон [Матн]. -Душанбе: Маориф, 1989.-72 с.

Исҳоков, Б. Далерон [Матн]: Маҷмӯаи очеркҳо. -Душанбе: Ирфон, 1991.-212 с.

Абдуллоев, Р. Меҳнаткашони Тоҷикистон дар солҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ [Матн] .-Душанбе: Ирфон, 1997.-96 с.

Амонов, Р. Зиндагии саршори мардонагӣ [Матн].-Душанбе: Ирфон, 2000.-144 с.

Қорнамоии ҷовидона [Матн]: Дастур барои китобдорон/ Таҳия ва вироиши Шариф Тошев.-Душанбе, 2000.-28 с.

Абдуллоев, Р. Тоҷикистон ба фронт [Матн].-Душанбе: Матбуот, 2001.-157 с.

Қаҳҳорӣ, А. Аҷаб дунёе [Матн ва расм]: Ба истикболи 60-соли Ғалаба // Истикбол.-2003.-№1-9.-3-24.

Сангинӣ, Қ. Ватаннома [Матн]: Достон. -Душанбе: Адиб, 2004.-282 с.

Авғонов Қ., Раҷабов, Ҷ. Нашри китоб дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (солҳои 1941-1945) [Матн]: Феҳристи адабиёт / Мухаррир А. Аҳмадхонов; Мух. библиогр. С.Ҳ.Шосаидов.- Душанбе: Эҷод, 2005.-96 с.

Тоҷикистон дар солҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ (1941-1945) [Матн]: Маводи методӣ библиографӣ барои китобдорони китобхонаҳои ҷумҳурӣ ба пешвози ҷашнгирии 60-солагии

Ғалаба/ Мураттибон Г.Шукурова, Ҷ.Валиев; Мухаррир Ҷ.Раҷабов.- Душанбе: Эҷод, 2005. -12 с.

Қаҳҳорӣ, А. Асарҳои мунтахаб [Матн]: Иборат аз 3 ҷилд.- Душанбе: Истиқбол, 2007. -Ҷилди 1. -295 с.

Китоби хотира [Матн].-Душанбе: Сарредаксияи илмӣи Энсиклопедияи Миллии Тоҷик, 2010. -334 с.

Халил Д., Ҳасан,С. Ҷангаоварони ҳасур [Матн]. -Душанбе: Истеъдод, 2010. -160 с.

Аминӣён, Х. Родмарди ду набард [Матн] // Паёми Душанбе. -2014. -10 феврал.

Имомов, Р. Марди мушкилнописанд [Матн] //Паёми Душанбе.- 2014. -12 март.

Бобоев, А. Диловаре аз Вахш [Матн ва расм] // Ваҳдат. -2014. -8 апрел.

Нуриддинов, А. Ҳеҷ кас ва ҳеҷ чиз фаромӯш намешавад [Матн] // Паёми Душанбе. -2014.- 6 май.

Мухаммадиева, Д. Сабақи зиндагӣ [Матн] //Минбари халқ.- 2014. -8 май.

Қозибеков, Ҷ. Ёди абармарди майдони набард [Матн] // Минбари халқ.-2014. -8 май.

Ҷумъа, Қ. Ранҷи ӯ ганҷ бахшид [Матн] //Минбари халқ. -2014. - 8 май.

Халил, Д.Ҷанговари далери Ватан [Матн] //Минбари халқ.- 2014. -8 май.

Ғуломов,С. Қаҳрамонон фаромӯшнопазиранд [Матн] // Паёми Душанбе. -2014. -8 май.

Валиев, Ҷ. Саҳми тоҷикон дар ғалаба бузург аст [Матн] // Ҷавонони Тоҷикистон. -2014. -8 май.

Шарифзода, К. Ё барои Ватан ҷангид [Матн ва расм] // Ҷавонони Тоҷикистон. -2014. -8 май.

БАРОИ ШУМО БАЧАҲО

(Сухбат роҷеъ ба рӯзнамаю маҷаллаҳои бачаҳо ва наврасон)

Толори Китобхона. Намоиши китобӣ таҳти номи «Барои шумо бачаҳо».

Барои нишастӣ хонандагони ба китобхона даъватшуда ҷой омода карда шудааст.

Китобдор сухбатро оғоз менамояд.

Иқтибос: *«Халқе, ки рӯзнама надорад, мисли одами безабон аст»*

Садриддин Айни

Ҳар як кӯдак аз хурдӣ орзуи ҳаёти хушбахтонаро дар дил мепарварад. Баҳри расидан ба орзуи худ марҳилаҳоеро низ тай мекунад: камолот, яъне таҳсил дар мактабу донишгоҳ; фаъолияти касбӣ, яъне илму ҳунари омӯхтаи худро дар коргоҳи муайяне истифода бурдан. Ин ҳама имкон медиҳад, ки шахсият ниёзҳои моддию маънавии худро қонеъ гардонад ва дар ҷомеа мақоми сазовор пайдо кунад. Барои ба куллаҳои мақсуд расидан берун аз боғчаю мактаб Шумо, бачаҳо, хондану аз худ намудани рӯзнамаю маҷалларо фаромӯш накардаед. Аз рӯи мушоҳидаҳои имрӯз дар ҷумҳурии нашрияҳои кӯдаконаи давлатӣ «Истиқбол», «Анбоз», «Чашма» ва замимаҳои он- маҷаллаи «Офтобак» ва рӯзнамаи «Зангӯла» қариб даҳ номгӯи дигар рӯзнамаю маҷаллаҳои мустақили кӯдакона арзи ҳастӣ мекунанд.

Бачаҳо, Шумо дар бораи ин нашрияҳо ягон маълумот доред? (Ҳа-Не).

Имрӯз мо ба Шумо дар бораи рӯзнамаи маҷаллаҳои дӯстдоштаатон маълумот медиҳем.

Барои рӯзнамаи бачаҳо ва наврасони Тоҷикистон «Анбоз» санаи 5 апрели соли 1932 таърихӣ мебошад, зеро дар ин рӯзи

муборак аввалин шумораи нашрияи мазкур ба чоп расидааст. Дар ин солҳо шумораи мактаббачагони ҷумҳурӣ 30000 нафарро ташкил меод. Рӯзнома дар кори саводнок кардани аҳоли саҳми муассир гузоштааст.

Дар солҳои 1941-1949 ходимони нашрия қалами худро ба яроқ ва олоти меҳнат табдил дода, дар афзудани иқтидори Ватан ва ҳимояи он камар бастанд. Баъди як соли ғалаба боз фаъолияти нашрия ба роҳ монда шуд. Рӯзнома дар давоми мавҷудияти худ мактаби журналистику эҷодии қаламкашони ҷумҳурӣ буд. Адаби наشري рӯзнома аз 2000 нусхаи рӯзҳои аввал ба 260000 расидааст, ки ин худ гувоҳи эътибору нуфузи он мебошад. Дар солҳои гуногун бо ибтикори муҳаррирони рӯзнома Ализода Ғ., Будкевич А., Асрорӣ В., Шарифов Б., Муҳаммадиева Қ., Обидӣ Ҳ., Наимӣ Қ., Маҳкамов Б., Болтаев Р., Раҳматов И., Ҳакимова М., Почочонов Н., Қаҳҳорӣ А., Баҳорӣ А., Сафиева Г., Нигорова Т., Султонӣ Т. мавзӯ ва мундариҷаи нашрия рангинтар гардида, мақому мартабаи волоро дарёфт кардааст. Хидмати ин ашхоси ватанпараст қобили қадру ситоиш аст. Даҳҳо шоирону нависандагони маъруфи ҷумҳурӣ низ аз мактаби эҷодии нашрия гузашта, ба қуллаи мурод расидаанд. Заҳмати шоирону нависандагон дар баланд бардоштани сатҳу сифати нашрия бузург аст. Маҳз бо пешниҳоди Нависандаи халқии Тоҷикистон Сотим Улуғзода номи аввалини рӯзнома мувофиқи талаби айём «Пионери Тоҷикистон» гузошта шуда буд. Баъди соҳибистиклолӣ низ бо таклифи устод рӯзнома номи «Анбоз»-ро гирифта, то имрӯз бо ҳамин ном фаъолият дорад.

Барои таблиғи тарғиб ва тарбияи мактаббачагони ҷумҳурӣ 12 март соли 1982 рӯзномаи «Анбоз» (Пионери Тоҷикистон) бо ордени «Нишони фахрӣ» мукофотонида шудааст. Дар замони Истиқлолият низ нуфузи нашрия коста нагардида, барои фаъолияти мунтазами он ҳукумати кишвар ва Вазорати фарҳанг ҳамаҷониба дастгирӣ менамоянд.

Бо ҳамин мақсади наҷиб нашрия ба чоп расида, ба дасти хонанда мерасад. Рубрика ва гӯшаҳои доимии рӯзнома, мисли «Меҳмони мо», «Ба мо менависанд», «Дар олами китоб», «Аз карда пушаймонам», «Аз эҷоди наврасони соҳибзавқ», «Хонед, аҷиб аст», «Шоирӣ дӯстдоштаи мо», «Панди ниёгон», «Навиди илм», «Китоб-манбаи дониш», «Тоҷикистон-ватанам», «Неъматӣ истиқлол», «Шеър ҳам бояд занад ғавворе» ... завқӣ зеҳнии наврасонро тақмил медиҳад. Феълан нависандагонӣ маҳбуӣ баҷаҳо Насим Раҷаб ва Ҷумъаи Мирзо дар идораи нашрия кор намуда, дар таҳрири навиштаи наврасон нақши намоён доранд. Имрӯз хонандагонӣ зиёде ба идораи нашрия ҳамкорӣ доранд. Алҳол Халифабобо Ҷумъазода сармуҳаррири рӯзномаи «Анбоз» мебошад.

Муассисаи давлатии маҷаллаи «Чашма» соли 1986 ташкил шуда, то имрӯз барои баланд бардоштани сатҳи маърифатнокӣ, донишомӯзӣ, ватандӯстӣ ва зебопарастии насли наврас хизмат мерасонад.

Баробари соҳибистиклол гардидани Ҷумҳурии Тоҷикистон Муассисаи давлатии маҷаллаи «Чашма» ба як қатор пешравиҳо ноил гардид. **Маҷаллаи «Чашма»** мавзӯю муҳтавои ҳудро дар ҳаёти имрӯза мутобиқ намуд, дар саҳифаҳои худ рубрикаҳои гуногун ташкил намуда, адади наشري ҳудро, ки камтар аз ҳазор нусха дар як моҳ буд, то ба 7000 расонид. Дар ин муддат бо дастгирии Президенти ҷумҳурӣ ва Вазорати фарҳанг Муассисаи давлатии маҷаллаи «Чашма» соҳиби 4-адад компютер ва принтер гардид. Он аз тарафи Вазорати фарҳанг пурра дастгирӣ ва маблағгузорӣ карда мешавад.

Маҷаллаи «Чашма» дар ин муддат ду замима ташкил намуд, ки писанди хонандагон гардида, имрӯз байни омма эътибори баланд доранд. Дар партави фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи омӯзиши забонҳои хориҷӣ **маҷаллаи «Оғтобак»** соли 2000-ум ташкил гардид, ки бо се забон: тоҷикӣ,

англисӣ ва русӣ нашр мешавад ва барои забономӯзии хурдсолон кӯмаки бендоза менамояд.

Замимаи дигари маҷаллаи «Чашма» **рӯзномаи «Зангӯла»** мебошад, ки ҳар моҳ ду маротиба нашр гардида, дастраси хонандагон мегардад. Аҳли эҷоди Муассисаи давлатии маҷаллаи «Чашма» пайваста барои боз ҳам пурмаъною пурмуҳтаво гардидани нашрияҳои худ кӯшиш менамоянд. Шоири маъруф Камол Насрулло сармуҳаррири маҷалларо ба зимма дорад.

Дар охир ҳаминро гуфтаниям, ки ин нашрияҳо барои баланд бардоштани сатҳи маърифатнокӣ, васеъ намудани ҷаҳонбинӣ ва дар рӯҳияи миллӣ, ватанпарастӣ ва зебопарастӣ тарбияи намудани Шумо, бачаҳои азиз, сахм мегузоранд.

«ХИРАД БЕҲТАР АЗ ЧАШМАИ БИНОЙ АСТ»

(Сухбат доир ба маҷаллаи «Истиқбол»)

Толори Китобхона.Намоиши китобӣ таҳти номи «Расида бар камолоту ҷавон аст».

Барои нишастии хонандагони ба китобхона даъватшуда ҷой омода карда шудааст.

Китобдор сухбатро оғоз менамояд.

Нури ирфони оинаи маҷаллаи «Истиқбол» (собик «Машғал») то имрӯз равшангари хонаву кошонаи тоҷик, фуруғбахши ҳазорон дилу дида аст. Ҳанӯз 61 сол пеш, дар яке аз рӯзҳои тирамоҳи зарнисор нахустшумораи он ба дасти ҷоп омада буд ва устод Садриддин Айнӣ дар номаи табрикоӣ бо боварӣ навишт: **«Ҷоп шудани маҷалла воқеаи таърихӣ аст. Умедворам, дар роҳи тарбия қардани пионерон ва мактаббачаҳо ба қомеъҳои қалон соҳиб мегардад».**

Бар боварии устод Садриддин Айнӣ «Машғал» (Истиқбол) аз ҳамон вақт инҷониб ба хонандагони сершумор хизмати содиқона ва бебадал мекунад. Имрӯз ҳам хиштҳои устувори маърифату адабро дар Кохи таълиму тарбияи наврасону ҷавонон мечинад, ки далолати фатҳи зинаҳои нав ба нави ӯст.

«Истиқбол» ҳамон «Машғал»- аст, ки ба дасти хурдсолону наврасони доништалаби тоҷик фурузон буд, ақлхоро ақл мефузуду фазлҷӯёнро хирад. Ҳар хоне, ҳар дили кӯчаке гарм аз нури «Машғал» буду фараҳманд аз раҳнамоияш!

Маҷалла муваззаф буд, дар тақдири насли ҷавони миллати тоҷик, ки ҳар яке чун навниҳоли сабзи Ватан баландтар қад мекашиду ба муҳаббати ҳаррӯзаи офтоби илм ва ҷашмаи дониш ниёзи бештаре дошт, нақши муҳиме гузорад.

Азмҳое дошт, то меваи ниҳоли тарбия бенуксон, ба нафъи мардум ва ҷамъият бошад. Бо шиори «Хирад беҳтар аз ҷашмаи биной аст» ҷӣ инсонҳои бузургу наҷиб дар ин даргоҳи маърифат қору ғайолият намуданд.

Аввалин сардабири маҷалла Шоири халқии Тоҷикистон Абдучаббор Қаҳҳорӣ тавонист беҳтарин намоёндагони адабу илмро дар як оила сарчамӯ орад. Муаллифони номвару шинохтаи тоҷик, шоиру нависандагони машҳур, академику олимони забардаст- Абдусалом Дехотӣ, Мирсаид Миршакар, Бокӣ Раҳимзода, Мухиддин Фарҳат, Абдумалик Баҳорӣ, Ҳабибулло Саидмуродов, Раҷаб Амонов, Убайд Раҷаб, Гулчеҳра Сулаймонӣ, Ақобир Шарифӣ, Болта Ортиқов, Мурод Боғиров, Мавҷуда Ҳақимова, Файзулло Ансорӣ, Бурҳон Фаррух ва бисёр азизони дигар, ки имрӯз дар ҳаёт нестанд, фуруғи хиради оинаи «Истиқбол»-ро барои наслҳои имрӯзу фардо поку мусаффо эҳтиёт карданд. Нависанда Пӯлод Толис, адиби маҳбуб Ақбар Қодирӣ, нависандаи боистеъдод Абдусалом Атобоев ба ҳайси котиби масъули маҷалла кор кардаву «Машғал»-ро фурузонтар доштанд. Ва ин фуруғи некӣ, дониш ва равшании фарҳангу адабро аз соли 1994 зери сарпарастии Вазорати фарҳанги Тоҷикистони соҳибистиклол «Истиқбол» ба мерос гирифт ба фардоён мебарад.

«Истиқбол» тавонист акнун на танҳо барои наврасон, балки барои ҷавонони кишвар низ як дӯсти беминнат ва раҳнамо, рафиқи ҳамрозу беҳтарин бошад.

Ягона маҷаллаи адабӣ-бадеӣ ва фарҳангӣ «Истиқбол»-ро имрӯз муштариёни сершумораш хуш истиқбол мекунанду саҳт дӯст медоранд. Онҳое, ки аз мактаби «Истиқбол» гузаштаанд, имрӯз дар ҷумҳурӣ шинохтаву фарзона ва соҳибикроманд. Яке аз куҳансолтарин узви ҳайати таҳрири маҷалла, академик Рауф Баротовро, ки дар қайди ҳаётанд, мардум хуб мешиносанду эҳтиром мегузоранд. «Истиқбол» бо ҷӣ армуғонҳои ҷашнӣ хотири хонандагонашро шод месозад?

Нахуст он, ки саҳифаҳои маҷалла аз 38-у 80-у 120-и дирӯз ба 160 varaқ зиёд шудааст. Баъдан тозатарин эҷоди адибону аҳли илм ва санъат, хунармандонро нашр намуда, истеъдоду маҳорат ва завқи баланди ҷавонони тоҷикро тавсия медиҳад.

Сипас мулоқоту шабнишиниҳо, фестивалу озмунҳои эҷодӣ баргузор намуда, наздиктар ба дили сухандӯстдору адабпарварон чой мегирад. Баҳри ин мақсуд кормандони имрӯзи «Истиқбол» - Юсуфҷон Аҳмадзода, Нозирҷон Боҳирӣ, Сайёд Ғаффор, рассом Абдусалом Абдуллоев, Ҷӯра Ҳошимӣ, Мавҷудаи Соҳибназар, Шахло Раззокова, Гулизор Маҳкамова, Комрони Раҳмонзод ва дигарон нек заҳмат мекашанд. Самари кор ба сифати олий омода ва нашр шудани маводи хонданиву қолиби саҳафоти «Назм»-у «Наср», «Гулбоғи эҷод», «Муқаддасоти мо», «Шариати ишқ», «Фурӯғи ҳунар», «Симо», «Садбайт», «Садафрез», «Сухандоварӣ», «Мероси ниёгон», «Шоҳасарҳои дунё», «Убайдулло», «Равзана», «Оинаи ибрат», «Меҳмонхонаи «Истиқбол» ва ғайра аст, ки онҳоро то ҳол шудани маҷалла хонандагонаш интизорӣ мекашанд. «Истиқбол» соли оянда ният дорад, моҳе ба таъдоди 5000 нусха интишор гардад. Муҳаббат ва дастгирии хонандаи сухандӯст гарави комгории ӯст. Бо «Истиқбол» бошед, Шуморо ҳамеша аз меҳр ва сухани ҷаззобу воло истиқбол хоҳад кард. Аз соли 1982 инҷониб сарвари «Машғал» ва аз соли 1994 «Истиқбол»-ро шоираи ширинбаён Латофат Кенчаева ба ӯҳда дорад.

«Истиқбол» ифодагари нишони худ, ки дар он рӯди кӯҳӣ ва парасту акс ёфтааст, содикона бори саводу низоми адаб ва ахлоқи солими ҷомеа мекашад, чун рӯди пурхурӯш садшикану пешрав аст, шодобсозӣ, зебой, баландпарвозӣ ва озодагӣ, раҳ ҷустан ба дилу дидаи мардум талошҳои ӯст.

(Сухбат рочей ба дирӯзу имрӯзи рӯзномаи «Чавонони Тоҷикистон»)

Толори Китобхона.Намоиши китобӣ таҳти номи «Расида бар камолоту ҷавон аст».

Барои нишастии хонандагони ба китобхона даъватшуда ҷой
омода карда шудааст.

Китобдор суҳбатро оғоз менамояд.

Бачаҳои азиз. Шумо ҳамагӯза тавассути рӯзномаву маҷаллаҳо аз тозатарин ахбор, навидҳои фарҳангӣ, варзишӣ, иқтисодию иҷтимоӣ ва сиёсии кишвар оғох мешавед. Вобаста ба рӯзгори бехтарин шахсиятҳо очерку мақола ва сӯҳбатҳоро мутолиа намуда, аз ғаёлияти эҷодии эшон воқиф мешавед. Дар дасти шумо он рӯзнома як чизи одӣ менамояд ва шояд андеша мекунад, ки банду баст ва ғаёлияташ хеле осон аст. Аммо ин тавр нест. Аз ҳама пешаи душвор ин пешаи рӯзноманигорист. Дарк кардану онро ба қалам додан аз рӯзноманигор маҳорати баландро талаб менамояд. Хеле зиёданд дар ҳоли имрӯз рӯзномаву маҷаллаҳои давлатию хусусӣ, ки дар шумори онҳо метавон номи мубораки рӯзномаи дӯстдошанӣ, ҳолибу рангин ва хонданӣ «Ҷавонони Тоҷикистон»-ро ном гирифт, ки солҳои аввали таъсисёбӣ «Комсомоли Тоҷикистон» ном дошт.

Панҷуми апрели соли 1930 ин рӯзнома ҳамчун минбари ҷавонон таъсис ёфта, барои ҷавонон ва мардуми маърифатпарвари тоҷик ҳамчун санаи фаромӯшношуданӣ дар саҳифаи таърихи миллат сабт гашт. Дар ҳалли масъалаҳои зиёд, аз ҷумла дар бартараф намудани камбудӣҳо, фош кардани торочгарону душманони синфӣ, хидояти ҷавонон ба кормоноҳои бузурги меҳнатӣ ва ободии Ватан саҳми назаррас гузошта, соли 1980 бо Укази Президиуми Совети Олии СССР бо ордени «Нишони фахрӣ» сарфароз гардидааст.

Вазифаи сармуҳаррири ин рӯзномаи бонуфӯзро бори нахуст
Ғуломризо Ализода бар дӯш гирифта, сипас ин кори душвору

пурмасъулиятро қаламкашони дигар аз қабили Муқим Абдурахмонов, Бахтиёр Муртазоев, Ато Ҳамдамов, Талъат Нигорӣ, Оқилхӯча Фахриев, Абдуфаттоҳ Воҳидов, Давлат Назрӣ ва Раҳим Сайдалиев бо муваффақият идома бахшиданд.

Айни ҳол аниқтараш аз соли 2010 то имрӯз сарвариини рӯзномаи дӯстдошаи ҷавононро рӯзноманигори ҷавон, навоар ва бомасъулият Самариддин Асозода бар дӯш доранд, ки пайваста барои қадру қиммати рӯзномаро дар назди мухлисон зиёд намудан пайваста ҷаҳд менамояд. Ва ҳамин тавр ҳам ҳаст. Айни замон ин рӯзнома ихлосмандони зиёд дораду тавассути маводҳои ҷолиби худ дар тарбияву ташаккули ҷавонон, дар баланд намудани савбаи онҳо ҳиссаи сазовор мегузорад.

Чун дар ин даргоҳ Мирзо Турсунзода, Сотим Улуғзода, Ҳазлиддин Муҳаммадиев, Лоик Шералӣ, Гулназар Келдӣ, Гулрухсор, Мутеуллои Наҷмиддин, Қароматуллоҳи Мирзо барин шахсияти маъруф қадам мондаву бо қалами буррои худ саҳфаҳои ин рӯзномаро зинат бахшида бо умедворӣ метавон гуфт, ки нуфузи он ҳеҷ гоҳ кам нахоҳад гашт.

Ҷавонон ва пируни дилҷавоне, ки имрӯз дари ин даргоҳи умедро бо меҳр мекушоянд дар боз ҳам таровати маънавӣ гирифтани минбари ҷавонон «Ҷавонони Тоҷикистон» ҳиссаи сазовор хоҳанд гузошт.

МЕҲР ЧЌШАД ДАР ДИЛИ МО АЗ ҲАВОИ ДЌСТЌ

(Сухбат барои хонандагони синни калони мактабї)

Толори Китобхона. Намоиши китобї тахти номи «Меҳ чўшад дар дили мо аз ҳавои дўстї». Барои нишасти хонандагони ба китобхона даъватшуда чой омода карда шудааст.

Китобдор сухбатро оғоз менамояд:

*Нони мо ширин ба коми мо зи хони дўстї,
Бонамак шуд ғуфтаи мо бо забони дўстї.
Зинда бодо дўстї дар Тоҷикистони азиз,
Зинда бодо дар ҷаҳони мо ҷаҳони дўстї.*

Ҳақназар Ғоиб

Зиндагї бидуни дўстї номумкин аст. Дар давраи наврасї ҳамаи мо вобаста ба табъу хоҳиши худ бо нафароне дўст мешавем. Дар ин мафҳуми орифона маънои хеле баланд нуҳуфтааст, ки ҳамаи моро бо қимати аслии дўст ошно месозад. Худованд ҳаёту инсонро офарид, бевосита дўстиро офарид, то ин ки бандагонаш душвориро бо ёрии дўстонаш паси сар намояд. Барои соҳиби дўст будан, инсон бояд дили софи пур аз муҳаббат дошта бошад. Бузургон ғуфтаанд, дўстонро бо нигоҳи дил шиносед. Бинобар ин бояд ба шахсе дўст шавї, ки хислатҳои некро доро бошад. Дўстї бо мардуми олам танҳо саодату хушбахтї меорад. Дўстї сарҳад надорад,- ғуфтаанд.

Шоири ширинсухан ва маърифатпарвар Бобо Ҳочї чунин мегӯяд:

*Дўстон, дар арзу тўли зиндагї,
Дар сахою ҷуд чун дарё шавед.
Бар ғаму таъвишу дарди якдигар,
Чорағар чун Бўалї Сино шавед.*

*Зери чархи иттифоқи дӯстӣ,
Одамон умре кунанд осуда хоб.
Дӯстӣ бар насли инсон лозим аст,
Чун ҳаво, чун зиндагӣ, чун офтоб.*

Пӯшида нест, ки дар ҳаёт ҳама чиз паси ҳам омада мераванд,
аммо дӯстӣ робитаест, ки мисли моҳу хуршед пояндаву абадист.

*Зиндагӣ бе дӯстон дар одамӣ арзанда нест,
Офтоби оламоро бар сарам зебанда нест.
Зеб дорад зиндагонӣ, дӯстон дорӣ агар,
Варна монӣ суратеро ҳасту аммо зинда нест.*

Дӯстро бо пулу мол харида намешавад. Дӯстие, ки бо молу
чиз омехтааст, бешак, харобӣ меорад. Дӯст бояд дар ҳимояи
дӯст тавоно бошад. Дӯст ғамро кам мекунад, аз ин рӯ осмони
дӯстӣ бояд ҳамеша соф бошад. Дӯстон дар оғӯши вафодорӣ
майлони мекунад. Дӯсти меҳрубонро умраш дароз бошад,
вагарна рӯзгори дӯст тира шавад.

Фикру ақидаҳои Ҳумоми Табретӣ андар боби дӯстӣ чунин
аст:

*Чист давлат? Суҳбати соҳибдилон дарёфтан,
Ё ҳузури дӯстони меҳрубон дарёфтан,
Сояҳои бед бар оби равон фасли баҳор,
Дар миёни бӯстон бо дӯстон дарёфтан.*

Ҳар кӣ бо касе дӯстӣ надорад, ӯ беақл аст ва ғунҷаи умраш
намешукуфад. Дӯстӣ машъалест, ки роҳи инсонро мунаввар
мекунад. Ҳаёти дӯстона дароз ва зиндагии бе дӯстӣ кӯтоҳ аст.

Дӯстон нонӣ, забонӣ ва ҷонӣ мешаванд. Дӯсти нонӣ аз
нону намаки ту меҳӯраду пас аз лаҳзае туро фаромӯш мекунад.
Барои ҳамин мақоли халқии «...Ба нонӣ нон бидех, аз дар

биронаш» шоҳиди ин гуфтаҳост. Дӯсти забонӣ ба ном дӯст аст. Дар шодию сурур ва ғаму андӯх дар бари дӯст намеистад. Дар ин бобат бузургон фармудаанд:

*Дӯст машмор он ки дар неъмат занад,
Лофи ёрию бародархондагӣ.
Дӯст он бошад, ки гирад дасти дӯст
Дар парешонҳолию дармондагӣ.*

Расули Акрам (с) дар ҳадисе фармудаанд: «Нисбат ба вақти шодӣ зиёдтар ҳамроҳи дӯстон дар вақти ғамгиниашон бошед».

Чунонки аз гуфтаҳои Расули Акрам (с) бармеояд, дӯсти ҳақиқӣ он аст, ки дар замони тангдастӣ ба имдодат мерасад. Вақте ки инсон дӯсти ҳақиқиро мебинад, дар дилаш қувват ва дар танаш ҷони тоза меамад, ғаму андӯҳашро фаромӯш мекунад. Дӯсти ҷонӣ онест, ки ҳамеша дар тамоми мушкилот дасти кӯмак дароз мекунад, ба ҳама корҳои хайру некат ёрӣ мерасонад. Дар ин бора Авҳадӣ фармудааст:

*Касеро дӯст шояд гуфту ҳамдам,
Ки бошад ҳамдам андар шодию ғам.*

Мунодии сулҳ ва ғазалсарои мумтоз Мирзо Турсунзода сарояндаи дӯстии халқҳост. Бо шеърҳои муаттар ва димоғпарвараш ба дили халқ маъво гирифтааст. Шоир дар манзумаҳои «Халқи далер», «Ба бародарони қазок», «Ду соҳил» ва ғайра меҳрубонӣ ва пайвастагии халқҳои бародарро тасвир намудааст. Таъбири сулҳу дӯстӣ, озоиш ва ҳамраҳии халқҳо дар эҷодиёти М. Турсунзода ҳамчун шиору даъват садо медиҳад. Сулҳ мегуфт, чун гули фасли баҳорон чехраи ӯ мешукуфт.

*То тавонӣ, дӯстонро гум макун,
Дӯстони меҳрубонро гум макун.*

*Дар ҷаҳон бе дӯст будан мушкил аст,
Мушикилосонқункасонро гум макун.
Дӯстро аз дӯст, ҷонам, фарқ кун,
Дӯсти пайванди ҷонро гум макун.
Чашмаи илҳоми мо халқ асту бас,
Халқи машҳури ҷаҳонро гум макун.
Зиннати боғ аз гули хандон бувад,
Мисли гули хандонлабонро гум макун.
Дӯст ояд, гарм дар оғӯш гир,
Расми хуби тоҷиконро гум макун.
Халқи олам дӯст бо мо гаштааст,
Ваҳдати халқи ҷаҳонро гум макун.*

МИР САЙИД АЛИИ ҲАМАДОНӢ ДАР ТАМАДДУНИ ҶАҲОНӢ

(суҳбат оид ба 700 – солагии мутаффакири бузурги
машрикзамин Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ)

Толори китобхона. Намоиши китоб таҳти унвони «Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ дар тамаддуни ҷаҳонӣ» Барои иштироккунандагоне, ки ба китобхона даъват шудаанд, ҷой омода карда шудааст.

Китобдор суҳбатро оғоз менамояд.

Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ яке аз олимони бузурги фалсафа илоҳиёт, адиби ширинсухани форсу тоҷик ва Ҳинду, Покистон ба шумор меравад. Бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2015 700 - солагии зодрузи мутаффакири бузурги Шарқ Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ таҷлил мегардад.

*Аз Ҳамадон нури вай омад падида,
Оқибат он нур ба Ҳатлон расид.
Маккаи сонӣ Ҳамадонро бигӯ,
Ясриби сонӣ шуда Ҳатлони ӯ.*

Роҳи ҳаёт ва ҷараёни зиндагии ин марди шариф ва орифи комил басо муассир ва омӯзанда аст.

Мир Сайид Алӣ бинни Шаҳобиддин бинни Муҳаммад Ҳамадонӣ 12-уми моҳи раҷабӣ соли 714-и ҳиҷрии қамарӣ мутобиқ ба 12-уми октябри соли 1314-и мелодӣ дар оилаи марди донишманду пурзаковат ва барӯманди замон дар шаҳри Ҳамадонӣ Эрон чашм ба олами ҳастӣ кушодааст.

Дар таълими хуб гирифтани рушду камоли ӯ муҳити оила ва мавқеи ду олими забардасти Ҳамадон, ҳешони наздиқаш Шарофуддин Маҳмуд ибни Абдуллоҳи Маздаконӣ ва Таққиддин Алии Дӯстӣ хеле бузург аст. Вай дар чунин муҳити солим таълими хуби маънавӣ ва ахлоқӣ дарёфт ва дар сини 16-18 солагӣ аз илмҳои мавҷудаи замонаш комилан бархурдор гашт. Бештари умри азизи ҳешро дар ғурбат сафарҳои пай дар

пай гузаронид. Ба ҳар сарзамине, ки пой муборакашро мениҳод, он манзили макон аз ғайзи кудуми бобаракаташ ободу зебо ва мӯхташам мегашт. Ба бечораю бенавоён, заифону беморон дасти тарахҳум ва саҳо дароз мекард.

Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ бо вучуди сафарҳои пай дар пайи тӯлонӣ боз имконият ёфт, ки як силсила асарҳои илмию бадеӣ офарад, ки то имрӯз аҳамияти бузурги таърихро моликанд. Ӯ ба ворисони худ асарҳои зиёде боқӣ гузоштааст, ки бештари онҳо аз боби фалсафа, ахлоқ, адабиёт таъриху ҷамъиятшиносӣ, фику илоҳиёт баҳс мекунанд. Миқдори асарҳои ӯро олими шинохтаи тоҷик Ғайласуф Моҳирхӯча Султонов беш аз 70 медонад. Ба қавли олими маъруфи Эрон Азизуллоҳи Аторудӣ, ки шумораи асарҳои Сайид Алии Ҳамадониро зиёдтар аз 90 медонад. Ҳамчунин илова кард, ки аксари асарҳои ба забони арабӣ таълиф намудаи Сайид Алии Ҳамадонӣ ба муҳаққиқонаш маълум нест.

Сайид Алии Ҳамадонӣ асосан ба асарҳои насрии худ аз қабилӣ «Макорим-ул-ахлоқ», «Захират-ул –мулк», «Анвор-ул-азуор», «Вучудия», «Кашф-ул-ҳоқиқ», «Шарҳи фусуҳалҳик», «Минҳоч-ул-орифин», «Авроди фатҳия», «Маърифати нафс», «Ҳафт водӣ» ва амсоли инҳо дар инкишофи тасаввуф саҳми босазо гузошт. Баробари ин асарҳои мазмунӣ ӯ низ, ки дар шаклҳои ғазал, қитъа, рубоӣ, дубайтӣ, маснавӣ иншо шудаанд, ба мо мерос мондаанд. Асарҳои Сайид Алии Ҳамадонӣ, аслан афкори тасаввуфӣ, фалсафавӣ ва панду ахлоқиро дар бар мегирад, вале дар ривочи мавзӯҳои тасаввуфӣ ва ахлоқӣ пояҳои баландтареро ишғол менамоянд. Ҳоса каломӣ мавзунаш хеле соддаю равон, дилчаспу оммафаҳманд. Мулоҳиза фармод ба ин чанд мисраи ғазали бузургвор:

*Ҳар кӣ моро ёд кард, Эзид мар ӯро ёр бод,
Ҳар кӣ моро хор кард, аз умр бархурдор бод.
Ҳар кӣ андар роҳи мо хоре фиканд аз душманӣ,
Ҳар гуле к-аз боғӣ васлаш бишкуфад, бекор бод.*

Дар мисраҳои зикрӣфта чӣ хоксории оӣ, чӣ фурутанӣ самимият, муҳаббати безавоӣ ӯ ба насли башарият бо

фасоҳату дилбастагии том ифода ёфтааст. Ин ғазал тахминан 700 сол муқаддам иншо шудааст, аммо ягон калимаю ифодааш барои форсибабонони имрӯза хоса тоҷикон номафҳум нест.

Дар созмондиҳии намоиши китоб тахти унвони «Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ дар тамаддуни ҷаҳонӣ» (баҳшида ба 700-солагии мутаффакири бузург Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ) чунин адабиётро истифода баред:

Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ Шоҳи Ҳамадон. Осори мунтахаб [Матн]: Иборат аз 4 ҷилд.-Душанбе: Ирфон, 1995.- Ҷилди 2.- 240 с.

Кӯлоб. Энциклопедия [Матн ва расм]. -Душанбе: Сарредаксияи илмӣ Энциклопедияи милли Тоҷик, 2006.-640с.

Саидмурод, О. Шаммае аз рӯзгору осор ва пирони Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ [Матн]. -Душанбе: Адабиёти бачагона, 2013. -24 с.

Раҳмонов, Ш. Орифи роҳи ҳақ [Матн ва расм]: Ба пешвози 700-солагии Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ // Тоҷикистон. -2014.- №7-8.

Қурбонов, А. Ҳар ки масти олами ирфон бувад...[Матн ва расм]: 700 солагии Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ // Омӯзгор.-2014. -5 сентябр.

Шарифов, Д. Ҳар кӣ моро ёд кард, эзид мар-ӯро ёр бод... [Матн ва расм]: Бузургдошти Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ // Баҳори Аҷам. -2014. -11 ноябр.

Саидаи, Ф. Подшоҳи завқи маънӣ бурдан аст [Матн ва расм]: Ба ифтихори 700 - солагии Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ // Омӯзгор. -2014. - 19 декабр.

Саидаи, Ф. Ривоятҳо дар бораи Ҳамадонӣ [Матн ва расм]: Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ // Омӯзгор.-2015.-9 январ.

Кӯчаров, А. Ин хок раҳовард аст [Матн ва расм]: Ба ифтихори 700 - солагии Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ // Ҷумҳурият. -2015.- 7 январ

ҲИСОРИ ЗАРНИСОР

(Сухбат роҷеъ ба 3000-солагии таърихи Ҳисори бостонӣ)

Толори китобхона. Намоиши китобӣ таҳти унвони «Ҳисори зарнисор». Барои иштироккунандагоне, ки ба китобхона даъват шудаанд, ҷой омода карда шудааст.

Китобдор сухбатро оғоз менамояд.

Иқтибос: *«Ифтихори ватандорӣ аз донишмандии таърих, забон ва фарҳанги Ватан сарчашма мегирад.»*

Эмомалӣ Раҳмон

Бачаҳои азиз! Чунон ҷӣ ба Шумо маълум аст, тибқи қарори Ҳукумати мамлакат 10-уми сентябри соли 2015 дар ноҳияи Ҳисор ҷашни 3000-солагии ин мавзеи таърихиву фарҳангӣ бо тантана ва бо ширкати меҳмонони хориҷӣ таҷлил карда хоҳад шуд.

Баъди соҳибистиқлол гардидани Тоҷикистон таваҷҷуҳ ба шахрҳои қадима, арзишҳои волои таърихӣ бештар гардид.

Тоҷикистон кишвари таърихист ва ҳазорон бозёфтҳои қадима аз фарҳангу тамаддуни волои халқи тоҷик шаҳодат медиҳанд.

Ҷашни 3000-солагии Ҳисори шодмон ба сифати макони таърихӣ ин гуфтаро собит месозад. Омӯзиши сарчашмаҳои таърихӣ ва бозёфтҳои бостоншиносон шаҳодат медиҳад, ки водии Ҳисор ҳудуди тӯлониро дар бар гирифта, аз Шеробод то Файзободи имрӯза тӯл мекашид.

Дар водии Ҳисор одамон ҳанӯз аз давраи санг, тахминан 40-50 ҳазор сол пеш, сукунат доштаанд. Тамаддуни ин сарзамин бо номи маданияти Ҳисор маъруф буда, ба таҳқиқи он донишманди шӯравӣ А.П. Окладников ҳанӯз соли 1948 оғоз бахшидааст. Олимону ҳафрийтшиносон дар кӯҳҳои Бӯлиён,

Тутқавул ва Сайёд ёдгориҳои маданияти Ҳисорро дарёфт кардаанд. Нишонаҳои он дар соҳилҳои дарёи Ёхсу, Қизилсу, Вахш, Кофарниҳон ва заминҳои байни дарёҳо паҳн гардидааст. Сокинони қадимаи Ҳисор ба шикор ва зироаткорӣ машғул будаанд. Дар ин хусус кулли муҳаққиқони ин шаҳри қадимаи тоҷикон дар пажӯҳишҳои хеш ишораҳо намудаанд. Ҳучумҳои зиёди аҷнабиён шукуфоии шаҳрҳои қадимаи тоҷикон, аз ҷумла Ҳисорро боз медошт. Бо вучуди ин, мардум умеди хешро аз даст намедод ва коху ёдгориҳои зебо аз худ боқӣ мегузошт.

Тибқи нишондоди таърих, Ҳисори бостонӣ дар гузаштаи дур зери итоати давлатҳои гуногун қарор доштааст. Дар нимаи дуюми асри XV ва аввали асри XVI дар Ҳисори шодмон пайвандони шоҳзодаҳои темирӣ ҳукмронӣ мекардаанд. Тадричан он рушд ёфта, ба яке аз шаҳрҳои калону мустақили Мовароуннаҳр табдил меёбад. Ин давраҳо дар маданияти Ҳисор тағйироти кулӣ ба амал омада, деҳқонӣ, чорводорӣ, санъатҳои меъморий, ҳунармандӣ, тангасозӣ, қулолгарӣ, бофандагӣ, шаҳрсозӣ ва савдову тиҷорат вусъат пайдо мекунанд. Дар аввали асри XVIII, баъди шикасти давлати Шайбонӣён, Муҳаммадраҳимбеки манғит соли 1758 Ҳисорро забт мекунад. Баъд аз вафоти Муҳаммадраҳимбек Ҳисор боз аз нав мустақилияти хешро ба даст оварда, Шеробод, Тирмиз, Қўрғонтеппа ва чанд мавзеи дигарро ба итоати худ мебарорад. Баъди ҳучуми амири Бухоро — Музаффар қаламрави Ҳисор истиқлолиятро аз даст дода, то соли 1921 дар тобеияти амирони манғитияи Бухоро мондааст. Қобили ёдоварист, ки сайёҳи машҳури Хитой Сюан Сзын дар «Сафарнома»-и хеш ин мавзеъро «Суман» арзёбӣ намудааст, ки ба забони мардуми тахҷойӣ Шумон ном бурда мешудааст. Дар китоби «Худуд-ул-олам» (соли 983-и мелодӣ) оварда шудааст, ки «Шумон шаҳрест устувор ва барокӯҳӣ ниҳода ва гирди ӯ борае кашида ва ўро қуҳандизест бар сари кӯҳ ниҳода ва андар миёни қуҳандиз чашмаи об аст, аз вай заъфарон хезад бузург». Аз ин

навиштаҷот ва навиштаҷоти дар китоби «Авесто» овардашуда бармеояд, ки шаҳри Ҳисор 3000 сол пештар ҳамчун давлати алоҳида ва шаҳри номдор арзи вучуд карда буд. Қаламрави шоҳигарии Шумон масоҳати хеле калонро дар бар мегирифт. Масоҳати он аз Ғарб то Шарқ ба масофаи 4-рӯза роҳ тӯл мекашидааст.

Бори нахуст Ҳисор ҳамчун Ҳисори шодмон дар асари таърихии муаррихи дарбори сулолаи темуриҳо Шарафиддини Алии Яздӣ - «Зафарнома» зикр шудааст. Соли 1409 Ҳисорро писари хурдии амир Муҳаммад- Ҷаҳонгир забт карда, то соли 1433 ҳукмронӣ мекунад. Яке аз сарчашмаҳои нодир асари Муҳаммадсодиқи Қараулбегӣ (бо таҳаллуси Гулшани Бухорой машҳур аст) «Таърихи Ҳумоюн» мебошад. Дар асари мазкур яке аз бобҳо ба бекигарии Ҳисор бахшида шудааст. Ин муаррих се маротиба ба мулки Ҳисор омада, бо тарзи зисту зиндагӣ, урфу одати мардум ошно шуда, оид ба сараҳолӣ будани Ҳисор маълумоти возеҳ додааст. Ба иттилои ӯ, дар он замон мулки Ҳисор дорои 377 ҳазор хонавода будааст.

Имрӯз дар Ҳисор мардумони гуногунмиллату гуногунзабон истиқомат доранд. Ба ин мавзё хангоми истилои арабҳо аз тарафи шимолу шарқӣ ва шимолу ҷанубии Самарқанд низ мардуми зиёде ҳиҷрат карда будаанд. Онҳо аз тамоми сарзамин ба ин ҷо омада, дар ободонӣ ва бунёди гузару маҳаллаҳо, биноҳо ва дигар иншооти муҳими пешина саҳми шоиста гирифтаанд.

Дар созмондихии намоиши китоб таҳти унвони «Ҳисори зарнисор» (бахшида ба истиқболи чашни 3000-солагии Ҳисори Шодмон) чунин адабиётро истифода баред:

Алӣ, Ҷ. Меҳнати созандаю бунёдкорона [Матн ва расм]: Ба истиқболи чашни 3000-солагии Ҳисор // Минбари халқ. -2014. -12 ноябр.

Бердиев, Д. Маъхазҳои таърихӣ оид ба ҳудуди ҷуғрофии водии Ҳисор [Матн ва расм] // Ҳисори зарнисор. - 2014. -№2 (6).

Валиев, Ҷ. Нигоҳе ба таърих [Матн ва расм]: 3000-солагии Ҳисор // Адабиёт ва санъат.-2015.-15 янв.

Дӯстов, З. Нақши Ҳисори Бостон дар Роҳи Бузурги Абрешим [Матн ва расм] // Ҳисори зарнисор. - 2014.-№2(6)

Мирзохотам, Ш. Ҳисор дар ашъори Турсунзода [Матн ва расм]: 3000 - солагии Ҳисор // Омӯзгор. -2014.-5 сентябр.

Насриддинова, Ш. Ба фатҳу бо нусрат расидӣ [Матн ва расм]: 3000-солагии Ҳисор // Бонувони Тоҷикистон. -2014. -июл.

Нозимова, Г. Ба ҷашни рӯзгори мо биёед [Матн]: 3000-солагии Ҳисор // Паёми Душанбе. -2014.-5 декабр.

Омодагӣ ба ҷашни 3000-солагии Ҳисор // Минбари халқ.- 2014.-21 август.

Рамзи 3000 - солагии Ҳисор тасдиқ шуд [Матн ва расм] // Баҳори аҷам. -2014. - 8 сентябр.

Султонмуродӣ, О. Ҳисор қадамчойи А.Ҷомӣ [Матн ва расм]: 3000-солагии Ҳисор // Тоҷикистон. -2014. -№7-8.

Ҳайдарова, Г. Авроқи Ҳисори Зарнисор [Матн ва расм]: 3000-солагии Ҳисор // Паёми Душанбе. -2014. -26 ноябр.

Ҳасанзода, С. Аз решаҳо то гӯшаҳо [Матн] :Ҳисор //Шарқи озод, 2015. - С.75.

ШОИРИ ДАРЁДИЛУ РАВШАНЗАМИР

(суҳбат бахшида ба 80-солагии шоири маҳбуби бачаҳо
Наримон Бақозода)

Толори китобхона. Намоиши китобӣ таҳти унвони «Шоири дарёдилу равшанзамир». Барои иштироккунандагоне, ки ба китобхона даъват шудаанд, ҷой омода карда шудааст.

Китобдор суҳбатро оғоз менамояд.

Иқтибос: *Шоир Наримон Бақозода бахти бедори мардумро дар шакарханди лаби кӯдакон мебинад ва онро равону самимона, бо шавқу завқи том тасвир менамояд... Бо ҳамин минвол, суруди бачагони тоҷик тавлид мешавад.*

Додоҷон Рачабӣ

Адиби маъруф ва дӯстдоштаи кӯдакон, рӯзноманигори варзида, драматург ва тарҷумони намоёни мо, Ходими шоистаи фарҳанги ҷумҳурӣ, Аълоҷии маорифи халқи Тоҷикистон, аъзои Иттиҳодияи нависандагон. Наримон Бақозода 26 январи соли 1935 дар Самарқанди бостонӣ ба дунё омадааст. Соли 1960 факултаи филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, ба рӯзноманигорӣ пардохтааст. Вай ҳамчун ходими адабӣ, мудири шуъбаи рӯзномаи ҷумҳуриявии «Тоҷикистони советӣ» (ҳоло «Ҷумҳурият»), мудири шуъбаи адабиёти бачагон ва наврасони нашриёти «Ирфон» адои вазифа кардааст. Солҳои 70-уми асри гузашта ӯ ба ҳайси сармуҳаррири филмҳои ҳуҷҷатии «Тоҷикфилм», сармуҳаррири Кумитаи давлатии Тоҷикистон оид ба киномотография котиби масъули маҷаллаи «Машғал» низ қору фаъолият намудааст.

Устод Наримон Бақозода дар таълифи асарҳои бачагона суҳанвари мумтоз буда, тавассути офаридаҳои баландмазмунаш кӯдакону наврасонро ба хондан ва илму дониш омӯхтан

даъват менамояд. Яке аз мавзӯҳои ҷолибе, ки дар эҷодиёти шоир мавқеи хоса дорад, ин мавзӯи китоб мебошад, ки устод тавонистааст тавассути офаридаҳои, ки марбут ба ин мавзӯ мебошанд, меҳри китобро дар қалби кӯдакон фурӯзон кунад.

Ғизои рӯҳ китоб аст,

Ғизои ҷон китоб аст.

Барои ақли инсон,

Мисоли нон китоб аст.

Устод китобро ғизои руҳу ҷон хондааст. Онро барои боақл шудани инсон омили асоси шуморидааст. Ашъори шоир фарогири мавзӯҳои мухталиф мебошад. Панду ахлоқ дар ашъори кӯдаконаи шоир мавқеи хоса дорад.

Нахустин шеърӣ ӯ дар рӯзномаи «Ҳақиқати Ёзбекистон» (ҳангоми таҳсилаш дар синфи 9) соли 1954 ба таъб мерасад ва солҳои минбаъда ашъори ӯ дар маҷмӯаҳои «Гулдара» «Шеърҳо, афсонаҳо, чистонҳо», «Сурнайчӣ», «Оши ҳалол», «Шаш ҳикояти пахта», «Чӣ хуш аст?», «Дафтари мо - кони панҷ», «Алифбои дилкушо», «Иди алифбо омад» рӯи ҷоп меоянд.

Нашри маҷмӯаи нахустини ашъори Наримон Бақозода на танҳо дар эҷодиёти шоир қадами ҷиддие буд, балки дар шеърӣ тоҷик нақши муайяне дошт ва то имрӯз шеърҳои он маҷмӯаи нахустин, аз қабилӣ «Хурӯсаки қут-қутӣ», «Шапалак», «Ҳандалак», «Мурғи кулангиям ҳаст», «Мавлон-пишак», «Шакарангушт», «Кураи ҷонам» ва ғайра аз беҳтарин шеърҳои офаридаи шоир ба шумор мераванд.

Саҳми Наримон Бақозода дар рушду инкишофи жанри драматургияи адабиёти атоли тоҷик низ қалон аст. Маҳз бо ташаббуси ӯ бисёр асарҳои манзум барои бачагон дар саҳнаҳои Театри давлатии ҷумҳуриявии лӯхтак, Театри давлатии академии опера ва балети ба номи Садриддин Айнӣ ва Телевизиони тоҷик ба намоиш гузошта шудаанд.

Наримон Бақозода тавассути омӯзиши анъанаҳои адабиёти бачагонаи русу фолклори тоҷик ва ҷустуҷӯҳои эҷодӣ ба дарёфти роҳу усулҳои тозаии тасвир ноил гаштааст. Наримон Бақозода кайҳост, ки чун шоири бачагон маъруф гаштааст ва бо ашъори дилнишину сеҳрангези хеш дар дили онҳо роҳ ёфтааст. Хонандагони тоҷик то имрӯз тавассути маҷмӯаҳои «Гулдара», «Шеърҳо, афсонаҳо, чистонҳо» ва «Сурнайчӣ» бо эҷодиёти ин шоири ҷӯяндаву соҳибзавқ аз наздик ошно буданд.

Инчунин устод Наримон Бақозода офаридаҳои мухталифи нависандагони маъруфи як қатор ҷумҳуриҳои собиқ Иттиҳоди Шӯравиро ба забони тоҷикӣ тарҷума намудааст. Аз ин ҷумла, афсонаи Чуковский «Духтур-Айболит» мебошад, ки ба шакли китобчаи алоҳида дастраси хонандагони хурдсоли тоҷик гардид. Шоир тавассути шеъри «Дунё ба умеди ман» ба бачаҳо аён менамояд, то ки илм омӯзанду баҳри дониш андухтан ҷаҳду кӯшиш намоянд, дорои одобу ахлоқи хуб шаванд ва дар оянда шоистаи таҳсину офарин бошанд, дастгири дастёри волидон бошанд, ба ҷамъияту давлат нафъе расонанд, обод созанд, бунёд кунанд. Маҳфуми «Дунё ба умеди ман» маънои онро дорад, ки оянда дар дасти ман аст ва барои боз ҳам ободу зебо гардонидани он аз ман донишу малака ва ақлу шуурро талаб менамояд. Шоир Наримон Бақозода баҳти бедори мардумро дар шакарханди лаби кӯдакон мебинад ва онро равону самимона бо шавқу завқӣ том васф менамояд:

Устодро чун адиби кӯдакон, шоири дарёдилу равшанзамир ва навоар мешинохтанд, ашъори нобашро меписандиданд, устод Наримон Бақозода шоире буданд нотақдор ва бемонанд. Даҳсолаҳо ва шояд садсолаҳо мегузарад, ки адабиёт чунин фарзонаеро тавлид созад.

Дар созмондихии намоиши китоб таҳти унвони «Шоири дарёдилу равшанзамир» (баҳшида ба 80 - солагии шоири маҳбуби бачаҳо Наримон Бақозода) чунин адабиётро истифода баред:

Бақозода, Н. Гулдара [Матн]: Шеърҳо.- Душанбе: Ирфон, 1969. -32 с.

Бақозода, Н. Шеърҳо, афсонаҳо, чистонҳо [Матн].- Душанбе: Ирфон, 1971. - 49 с.

Бақозода, Н. Сурнайчӣ [Матн]: Шеърҳо. -Душанбе: Маориф, 1974. - 45 с.

Бақозода, Н. Оши ҳалол [Матн]: Шеърҳо. -Душанбе: Маориф, 1978. - 40 с.

Бақозода, Н. Шаш ҳикояти пахта [Матн]: Барои бачаҳои синни миёнаи мактабӣ. -Душанбе: Маориф, 1982.- 48 с.

Бақозода, Н. Чӣ хуш аст? [Матн]: Шеърҳо, дostonҳо.- Душанбе: Маориф, 1983.- 11 с.

Бақозода, Н. Дафтари мо-кони панҷ [Матн]: Шеърҳо.- Душанбе: Маориф, 1985. -192 с.

Бақозода, Н. Алифбои дилкушо [Матн]: Шеърҳо. -Душанбе: Афсона, 1997. - 24 с.

Бақозода, Н. Иди алифбо омад [Матн]: Шеърҳо. - Душанбе: Суруш, 1999.-31 с.

Бақозода, Н. Озода шав [Матн]: Шеърҳо.- Душанбе: Маориф ва фарҳанг, 2005.- 11 с.

Бақозода, Н. Дунё ба умеди ман [Матн]: Шеърҳо. - Душанбе: Адиб, 2005.

Бақозода, Н. Алифбои дилкушо [Матн]: Шеърҳо. - Душанбе: Офтоб, 2008.- 36 с.

Бақозода, Н. Сайри боғи даҳ адад [Матн]: Шеърҳо.- Душанбе: Офтоб, 2008. - 15 с.

Бақозода, Н. Хоҳӣ саломат шавӣ [Матн]: Шеърҳо.- Душанбе: Маориф ва фарҳанг, 2013. - 13 с.

(МЕҲР МЕБОРАД ЗИ ШЕЪРИ ГУЛНАЗАР)
(суҳбат бахшида ба 70-солагии шоири ширинсухан
Гулназар Келдӣ)

Толори китобхона. Намоиши китобӣ тахти унвони «Дили мунаввар аз сухан». Барои иштироккунандагоне, ки ба китобхона даъват шудаанд, ҷой омода карда шудааст.

Китобдор суҳбатро оғоз менамояд.

Иқтибос: Бачагони азиз! Шумо субҳи рӯзгори моед. Бо шумо ҳаргиз шои зиндагии мо фаро нахоҳад расид.

Гулназар Келдӣ

Гулназар 20-уми сентябри соли 1945 дар деҳаи зебоманзараи Дардари ноҳияи Айнӣ (Заҳматобод ва Фалғари собик) ба дунё омадааст. Мактаби деҳаи Дардар, ки онро Гулназар соли 1961 бо медали тилло хатм намуда, аз машхуртарин мактабҳои на танҳо ноҳияи Айнӣ, балки водии Зарафшон ва ҷумҳурии маҳсуб мешавад. Солҳое, ки Гулназар дар мактаби миёнаи мазкур таҳсил мекард, аз забон ва адабиёти тоҷик ду шоири ҷавон-Кутбӣ Киром ва Адирмуҳаммад Зафарзод дарс мегуфтанд. Онҳо ба Гулназар олами ҷурасроори шеъри шоириро боз намуда, аввалин сурудаҳои ӯро таҳрир мекарданд, маслиҳату машварати судманд медоданд.

Ба умеди ошноии бештар бо асроори шеър ва омӯхтани адабиёти бою қадимии ниёгон Гулназар соли 1961, пас аз хатми мактаби миёна, ба факултаи таъриху филологияи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон дохил шуда, соли 1966 онро бо дипломи аъло ба поён расонид. Фаъолияти кори худро Гулназар соли 1966 дар идораи рӯзномаи «Комсомоли Тоҷикистон» аз вазифаи ходими адабӣ шурӯъ намуда, дар як муддати кӯтоҳ ба вазифаи мудири шӯба ва муовини сармуҳаррир расид. Шеърҳои

аввалини ӯ дар рӯзнамаҳои «Пионери Тоҷикистон», «Комсомоли Тоҷикистон», «Меҳнат» ва маҷаллаи «Машғал» чоп шудаанд. Китобҳои шоир бо номҳои «Расми Сарбозӣ», «Дастархон», «Нардбон», «Ағба», «Паҳно», «Лангар», «Чашми нигин», «Пайи дарё», «Табхол», «Лоике чун Лоике», «Оинаи ташна», «Фариштаи бомдод» ва ғайраҳо дастраси хонандагон гаштаанд.

Аъшори шоир фарогири мавзӯҳои эҳтирому бузургдошти Ватан ишқу муҳаббати пок, қаҳрамонию шучоат ва мардию футувват буда, дар байни хонандагон маъруфияти беандоза доранд. Гулназар аввалин адибест, ки дар бораи шоири бузурги аъсири XX тоҷик Лоик Шералӣ китоби ҷудогонае таҳти унвони «Лоик чун Лоик» навиштааст, ки дар он муҳимтарин хусусиятҳои шеърӣ он ва хунари волои шоириаш арзёбӣ шудаанд.

Саҳми Гулназар дар ривочи шеър барои кӯдакону наврасон низ калон аст. Ӯ аз зумраи он шоирони ангуштшумор аст, ки пайваста барои бачаҳо шеър менависанд. Вижагии чунин шеърҳои шоир низ пеш аз ҳама содагиву самимияти онҳост. Гулназар сухандону сухансанҷ аст ва нозукиҳои вожаҳоро хуб дарк менамояд. Ӯ аз паҳлӯҳои гуногуни сермаъноии калима, тобишҳои рангини он моҳирона истифода мебарад. Ӯ мисли заргар аз ганҷинаи забони мардум вожаҳои нобро пайдо намуда ба риштаи назм мекашад. Соддагиву самимият ба шеъри шоир рӯҳу тароват мебахшад. Аз ин ҷост, ки шеъри ӯ дилкашу дилнавоз буда, ба ҳамаи тоифаи хонандагон писанду мақбул аст. Гулназар дар ҳаёти фарҳангиву иҷтимоии ҷумҳурии Ҷамоҳири Тоҷикистон, раиси Шӯрои назми Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон, Шоири халқии Тоҷикистон, муаллифи Суруди Миллии Тоҷикистон ва Суруди Анҷумани тоҷикон ва форсизабонони ҷаҳон мебошад.

Имрӯз Гулназар, ки ба қуллаи ҳафтодумини умр расидааст, дар қуллаи камолоти суханварӣ қарор дорад. Вале ўро қуллаҳои нави эҷодӣ дар пешанд.

Дар созмондихии намоиши китоб таҳти унвони “Дили мунаввар аз сухан» (бахшида ба 70-солагии шоири ширинсухан Гулназар Келдӣ) чунин адабиётро истифода баред:

Келдӣ, Г. Расми сарбозӣ [Матн]: Маҷмӯаи шеърҳо / Мухаррир Қ. Киром. - Душанбе: Ирфон, 1969.-90с.

Келдӣ, Г. Дастархон [Матн]: Маҷмӯаи шеърҳо / Мухаррир Қ.Киром. - Душанбе: Ирфон, 1972.-72с.

Келдӣ, Г. Нардбон [Матн]: Шеърҳо.- Душанбе: Ирфон, 1975.-96с.

Келдӣ, Г. Пайи дарё [Матн ва расм]: Маҷмӯаи шеърҳо.- Душанбе: Ирфон, 1986. -271с.

Келдӣ, Г. Чашми нигин [Матн]: Шеърҳо ва дostonҳо.- Душанбе: Адиб, 1987. -144с.

Келдӣ, Г. Фариштаи бомдод [Матн]: Шеърҳо. - Душанбе: Адиб, 2000. -224с.

Келдӣ, Г. Борони бесаранҷом [Матн]: Шеърҳо. - Душанбе: Истиқбол, 2004. -9с.

Келдӣ, Г. Мансури Ҳамоч ва Имом Ғаззоли [Матн]: Намоишномаҳо. - Душанбе: Деваштич, 2005. -93с.

Келдӣ, Г. Гунчишки наққош [Матн]: Шеърҳо.- Душанбе: Адиб, 2007. - 48с.

Келдӣ, Г. Дарёи кӯча [Матн]: Шеърҳо. - Маориф ва фарҳанг, 2010. -24с.

Келдӣ, Г. Туву хубиву раъноӣ [Матн]: Гулчини ашъор.- Душанбе: Адиб, 2010. -408с.

Келдӣ, Г. Шоиру шеъре агар ҳаст [Матн]: Шеърҳо.- Маориф ва фарҳанг, 2010. -280с.

Келдӣ, Г. Калоба [Матн]: Маҷмӯаи ҳикояҳо. -Душанбе: Истиқбол, 2012. -32с.

Келдӣ, Г. Дил гуфту ман гуфтам [Матн]: Ёддоштҳо // Адабиёт ва саънат. -2014. -18 сентябр.

«КЎДАКОН МАНБАИ ИЛҲОМИ МАН»

(суҳбат бахшида ба 65-солагии шоираи кӯдакону наврасон
Латофат Кенчаева)

Толори китобхона. Намоиши китоб таҳти унвони «Кӯдакон манбаи илҳоми ман». Барои иштироккунандагоне, ки ба китобхона даъват шудаанд, ҷой омода карда шудааст.

Китобдор суҳбатро оғоз менамояд.

Иқтибос: *«Шеърхонию шеърдонӣ саводи кӯдакро қавӣ намуда, дар дил завқи зебоӣ мепарварад. Хазинаи лугавиашонро ганӣ мегардонад».*

Латофат Кенчаева.

Ин суҳанҳо шаҳодати он аст, ки шоира кӯдаконро хеле дӯст медорад. Агар дафтари хотираҳо, дафтари кӯдакиву наврасҳои худӣ ўро ҷараён ба ҷаҳон, аён мегардад, ки худ дар он айёми гулрезу шахдбез саҳт дилбастваи адабиёт, дилбастваи эҷод будааст. Хоса дар саҳифаҳои рӯзномаҳои писандидаи кӯдакону наврасон «Анбоз», «Парвин» ва маҷаллаи «Истиқбол пайваства ҳабару мақола, лаваҳа ва ҳикояву шеърҳои шоғирдона рӯи ҷоп меоянд. Ин зани ҳалиму меҳрубон ин бонуи қаламкаш, хушзавқ ва ҳавасманд, дилбохтаи адабиёт, 8-уми июни соли 1950 дар ноҳияи Ғонҷӣ таваллуд шудааст. Соли 1972 шуъбаи рӯзноманигории Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон ба номи Владимир Ильич Ленин (ҳоло Донишгоҳи миллии Тоҷикистон)-ро ҳатм кардааст. Латофат Кенчаева аз забони халқ, аз калима ва ибораҳои халқӣ, аз сарфу наҳви гуфтори халқ зиёд истифода мебарад. Кор бо кӯдакон ва ворид шудан ба дунёи афсонавии онҳо барои Латофати ҷавон ҷолиб буд. Муҳаббати самимии модарона нисбати кӯдакон водораш намуд, ки барои онҳо шеър эҷод кунад.

Таркиби луғавии шеърҳои Латофат Кенчаева ин таркиби луғавии худи бачагон аст, шеваи онҳост, ки бо кӯдакон гап мезананд, суҳбат мекунанд, ба онҳо афсона мегӯянд, бо онҳо бозӣ мекунанд. Латофат Кенчаева психологияи кӯдаконро нағз медонад. Шоира барои худ муайян намудааст, ки кадом чиз ва кадом ҳодиса завқи онҳоро бештар ба худ мекашад, онҳо аз чӣ бештар мутассир мешаванд ва ба ҳаяҷон меоянд, ба кӯдакон чиро, чӣ тавр накл ва тасвир кардан бештар аст.

Китобҳои зиёди ӯ ба монанди «Марҷони ранга», «Лолаарӯсак», «Сандукҷаи марворид», «Афсонаи Тиллонур», «Шеър», «Саргузашти чӯҷаи доно», «Мусича ва Дурдона», «Гурбаи Сомон», «Қофиябозӣ», «Чӯҷаи Ораш» ва «Дар кишвари дӯстон» манзури ихлосмандон мебошанду кӯдакону наврасон аз онҳо баҳраи хуби маънавӣ мебардоранд.

Ҳама китобҳои ашъори шоираи маҳбуби мо Латофат Кенчаева рӯҳнавозу дилнавозанду хонандаро бо олами зебову рангин ворид менамояд, вале китобҳои «Мусича ва Дурдона», «Гаҳвораҷунбон» миёнашон ҷолибтаранд. Он қадар шеърҳои шакарин доранд, ки аз хонданашон лаззат мебаред. Шеърҳои офаридаи ин шоираи ширинсухан бо забони содда навишта шуда, тез дар хотири хонанда ҷой мегирад.

Дар созмондихии намоиши китоб таҳти унвони «Кӯдакон манбаи илҳомӣ ман» (баҳшида ба 65-солагии шоираи маҳбуби бачаҳо Латофат Кенчаева) чунин адабиётро истифода баред:

Кенчаева, Л. Лолаарӯсак [Матн]. - Душанбе: Маориф, 1980. - 32 с.

Кенчаева, Л. Дар кишвари дӯстон [Матн]. - Душанбе: Маориф, 1985. - 80 с.

Кенчаева, Л. Таронаҳо [Матн]: Аз силсилаи навниҳолони боғи адабиёт. - Душанбе: Ирфон, 1986. - 46 с.

Кенчаева, Л. Марҷони ранга [Матн]: Шеърҳо. - Душанбе: Адиб, 1990. - 56 с бо расм.

Кенчаева, Л. Шарораи хотираҳо [Матн]. - Душанбе: Адиб, 1992. - 112 с.

Кенчаева, Л. Рози шабнам [Матн]. -Душанбе: Адиб, 2000.- 192 с.

Кенчаева, Л. Мусича ва Дурдона [Матн]. -Душанбе: ТҒД Истиқбол, 2002. - 9 с.

Кенчаева, Л. Охи гусаста [Матн]: Таронаҳо. -Душанбе: Адиб, 2003.- 48 с.

Кенчаева, Л. Афсонаи тиллонур [Матн]. -Душанбе: ТҒД Истиқбол, 2004. - 27 с.

Кенчаева, Л. Нома ба бародар [Матн]: Қисса. -Душанбе: ТҒД Истиқбол, 2005. -224 с.

Начотбахши дунё кист? [Матн]: Маҷмӯа.-Душанбе: ТҒД Истиқбол, 2005. -80 с.

Кенчаева, Л. Қофиябозӣ [Матн]. - Душанбе: ТҒД Истиқбол, 2007.- 10 с бо расм.

Кенчаева, Л. Қофиябозӣ-2 [Матн]. -Душанбе: ТҒД Истиқбол, 2008.- 10 с.

Кенчаева, Л. Хилвати гесӯ [Матн]: Ғазалҳо.- ТҒД Истиқбол, 2009.- 167 с.

Кенчаева, Л. Сандуқчаи марворид [Матн]: Бо забони тоҷикӣ, русӣ, англисӣ. - Душанбе: ТҶБ Истиқбол, 2010.- 80 с.

Кенчаева, Л. Гаҳворачунбон [Матн].- Душанбе: ТҶБ Истиқбол, 2010.- 8 с.

Кенчаева, Л. Шеърҳо [Матн].- Душанбе: ТҶБ Истиқбол, 2010.-104 с.

Кенчаева, Л. Чор мошини даркорӣ [Матн].-Душанбе:ТҶБ Истиқбол, 2011.- 8 с.

Кенчаева, Л. Чароғак [Матн]: Барои кӯдакони синни то мактабӣ. - Душанбе: ТҶБ Истиқбол, 2011.- 7 с.

Кенчаева, Л. Саргузашти чӯчаи доно [Матн]: Барои кӯдакони синни то мактабӣ. - Душанбе: ТҶБ Истиқбол, 2012.- 8 с.

Кенчаева, Л. Афсонаи 10 [Матн]: Барои кӯдакони синни 3-4 сола. - Душанбе: ТҶБ Истиқбол, 2013.- 10 с.

Кенчаева, Л. Бозии рустшавакон [Матн]: Барои кӯдакони синни 3-4 сола. - Душанбе: ТҚБ Истиқбол, 2013.- 14 с.

Кенчаева, Л. Зиёфат [Матн]: Барои кӯдакони синни 3-4 сола. - Душанбе: ТҚБ Истиқбол, 2013.- 14 с.

Кенчаева, Л. Қофиябозӣ-10 [Матн]: Барои кӯдакони синни 5-6 сола. - Душанбе: ТҚБ Истиқбол, 2013.- 10 с.

Кенчаева, Л. Алифҳои худомӯз [Матн]: Барои кӯдакони синни 5-6 сола. - Душанбе: ТҚБ Истиқбол, 2013.- 38 с.

Кенчаева, Л. Қофиябозӣ-3 [Матн]: Барои кӯдакони синни 6-7 сола. - Душанбе: ТҚБ Истиқбол, 2013.- 10 с.

Кенчаева, Л. Мӯрчаки баднафс [Матн]: Барои кӯдакони синни 6-7 сола. - Душанбе: ТҚБ Истиқбол, 2013.- 12 с.

Кенчаева, Л. Афсонаи мӯр ва анбӯр [Матн] - Душанбе: ТҚБ Истиқбол, 2013.- 6 с.

Кенчаева, Л. Баднафсак [Матн]: Барои кӯдакони синни хурди мактабӣ. - Душанбе: ТҚБ Истиқбол, 2014.- 25 с.

Кенчаева, Л. Рӯзҳои рангини ҳафта [Матн]: Барои кӯдакони синни 4-5 сола. - Душанбе: ТҚБ Истиқбол, 2013.- 10 с.

Кенчаева, Л. Баррача ва зангӯла [Матн]: Барои кӯдакони синни хурди мактабӣ. - Душанбе: ТҚБ Истиқбол, 2014.- 21 с.

«СОҲИБФАЗИЛАТ»

**(суҳбат бахшида ба 65-солагии нависанда ва рӯзноманигор
Садриддин Ҳасанзода)**

Толори китобхона. Намоиши китобӣ таҳти унвони «Соҳибфазилат». Барои иштироккунандагоне, ки ба китобхона даъват шудаанд, чой омода карда шудааст.

Китобдор суҳбатро оғоз менамояд

Барандаи чоизаи Иттифоқи журналистони Тоҷикистон, нависандаи шинохтаи бачагон Садриддин Ҳасанзода 3-юми апрели соли 1950 дар Тоҷикистон таваллуд шудааст, соли 1967 мактаби миёнаи № 6-и ноҳияи Восеъ ва соли 1973 факултаи филологияи Университети давлатии Тоҷикистон (ДМТ)-ро бо баҳои «хуб», «аъло» хатм кардааст. Солҳои 1973-1996 дар вазифаҳои омӯзгор, сарвари МТМУ № 6, 56-и ноҳияи Восеъ, котиби масъули рӯзномаи «Коммунисти Ховалинг» фаъолият намудааст.

Солҳои 1996- 2013 ба ҳайси котиби масъули Шабакаи якуми ТВ Тоҷикистон, корманди масъули Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, мудири шуъбаи давлат ва сиёсати Нашрияти расмӣ Тоҷикистон «Ҷумҳурият», сармуҳаррири идораи ТВ «Субҳ», муовин ва иҷрокуандаи вазифаи директори Шабакаи якуми ТВ Тоҷикистон, муовини аввали директори ТВ «Баҳористон» қор кард. Айни замон корманди Маркази миллии Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, сардабири маҷаллаи «Душанбе», унвонҷӯи Институти забон ва адабиёт, шарқшиносӣ ва мероси хаттии ба номи Рӯдакӣ мебошад. Узви Иттифоқи нависандагон ва Иттиҳоди журналистони Тоҷикистон, муаллими дараҷаи олӣ, узви мушовараи АМИТ «Ховар», сардори Маркази матбуоти РБДА ВКД ҚТ аст.

Муаллифи маҷмӯаҳои «Кабки рав», «Эҳёи Када», «Чароғи лола», «Ашки қалам», «Дарёи нур», «Доғи сӯзон», «Пуштаи зардолуҳо», «Мучассамаи нодир», «Ёдҳои парокандаи бодияҳо», «Роғун: баҳс ва воқеият», «Сарбози ҳақиқат»,

«Оини суханварӣ» (солҳои 1989- 2014), панҷоҳ мақолаи илмӣ-публисистӣ ва 15 филми мустанади ТВ мебошад. Барои филмҳои мустанади «Ҷилои шамшер», «Бешаи палангон» сазовори ҷоизаи ИЖТ-и ба номи А. Лоҳутӣ, барои филми мустанади «Фарас» (коргардон Н. Раҳмон) ғолиби Озмуни байналмилалӣ филмҳои телевизионӣ (робитаи инсону табиат) дар шаҳри Техрони Ҷумҳурии Ислонии Эрон гардидааст. Соҳиби медали «Хизмати шоиста», нишони тилоии КМ ВЛКСМ, нишонҳои аълоии фарҳанг, матбуот, маориф, аълоии телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, аълоии Ифтихории маорифи Тоҷикистон буда, ба ҷашнвораи Иди Китоби Эрон соли 2003, мероси Наврӯзи Афғонистон соли 2006 даъват шуда, ширкат варзидааст, моҳи ноябри соли 2011 аз тарафи ВКХ Ҷумҳурии Тоҷикистон бо даъвати Ҳукумати Арабистони Саудӣ ба ин кишвар сафар карда, маносики фарзии ҳаҷро ба анҷом расондааст.

Дар созмондиҳии намоиши китоб таҳти унвони «Соҳибфазилат» (бахшида ба 65-солагии нависанда ва рӯзноманигор Садриддин Ҳасанзода) чунин адабиётро истифода баред:

Ҳасанзода, С. Ҷароғи лола [Матн]: Қиссаи воқеӣ.- Душанбе, 2000. - 124 с.

Ҳасанзода, С. Торикрӯшан [Матн]: Ҳикоя // Садои Шарқ, 2001. -№6. -С.67-75.

Ҳасанзода, С. Эҳёи қада [Матн]: Қиссаи таърихӣ. - Душанбе: Балоғат, 2002.- 411с.

Ҳасанзода, С. Дарёи нур [Матн]: Қиссаи таърихӣ. -Душанбе: Ирфон, 2008. -386с.

Ҳасанзода, С. Доғи сӯзон [Матн]: Маҷмӯаи ҳикоя лавҳа ва сахнаҳои ҳаҷвӣ. -Душанбе: Ватанпарвар, 2010.-180 с.

Ҳасанзода, С. Ёдҳои парокандаи бодияҳо [Матн]: Маҷмӯаи очеркҳо. - Душанбе: ҶДММ Сомон, 2010.- 112 с.

Ҳасанзода, С. Муҷассамаи нодир [Матн]: Маҷмӯаи ҳикояҳо, публисистика ва тарҷумаҳо. – Душанбе: Адиб, 2013.-184 с.

Ҳасанзода, С. Як пора рӯшноӣ [Матн] // Душанбе, 2013. -№2. - С.113-127.

Ҳасанзода, С. Профессорча [Матн]: Ҳикоя // Душанбе, 2013.- № 3. - С.52-65.

Ҳасанзода, С. Рӯшноӣ- растагорӣ [Матн]: Очерк // Душанбе, 2013. -№ 6-9. - С.128-146.

Ҳасанзода, С. БДА – роҳи ҳалли мушкилот ҳаст [Матн]: Очерк // Душанбе, 2013.- №2. -С.136-162.

Ҳасанзода, С. Чашнҳои ниёгон [Матн]: Пажӯҳиш // Душанбе, 2014. -С. 44-62.

Ҳасанзода, С. Сарбози ҳақиқат [Матн]: Қисса аз зиндагиномаи полковники мустъафии милитсия Сафаралӣ Гулов. - Душанбе: Бухоро, 2014.- 415с.

Ҳасанзода, С. Таърих пухтакор аст [Матн]: Оид ба Иттифоқи автомобилчиён // Душанбе. - 2014. -№ 2. -С.78-102.

Ҳасанзода, С. Шарт [Матн]: Тарҷума //Душанбе, 2014.- №1 С. 162-169.

Ҳасанзода, С. Гурги хобҳо [Матн]: Ҳикоя// Душанбе.- 2014. -№ 11-12. -С.25-31.

Ҳасанзода, С. Сафари дудила [Матн]: Ҳикоя // Адабиёт ва санъат, 2014 .

Ҳасанзода, С. Ҳадиси Каюмарс ва подшоҳии ӯ [Матн]: Пажӯҳиш // Душанбе, 2014. - №1. С. 136-144

Ҳасанзода, С. Ашки қалам [Матн]: Очеркҳо.- Душанбе: Пайк.- С. 84.

Ҳасанзода, С. Пуштаи зардолуҳо [Матн]: Маҷмӯаи очерку лавҳа. - Душанбе: Ватанпарвар.- 186 с.

Ҳасанзода, С. Забон бақои миллат [Матн]: Пажӯҳиш // Душанбе. - № 8-9. - С.117-142.

Ҳасанзода, С. Нигоҳи мармузи хок [Матн]: Пажӯҳиш // Душанбе. - № 5-6. - С.92-140.

«ГУЛБОФТИ РОЗҲО»

(суҳбат бахшида ба 60-солагии зодрӯзи шоира Фархунда)

Толори китобхона. Намоиши китоб таҳти унвони «Гулбофти розҳо». Барои иштироккунандагоне, ки ба китобхона даъват шудаанд, ҷой омода карда шудааст.

Китобдор суҳбатро оғоз менамояд

Фархунда (Ҳайтул Саъдуллоева) 10-уми январи соли 1955 дар шаҳраки Шайдони ноҳияи Ашти вилояти Суғд таваллуд шудааст. Соли 1972- мактаби №17-и зодгоҳашро хатм карда, ду сол дар хоҷагии зодгоҳаш кор кардааст. Соли 1974 ба факултаи биологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дохил шуда, соли 1979 донишгоҳро хатм намудааст.

Дилбастагӣ ва истеъдоди шеърғӯӣ ӯро ба ҷодаи адабиёт раҳнамун намуд. Ӯ аз овони наврасӣ эҷод намуда, борҳо ҷақидаҳои хонааш дар рӯзномаҳо бо пешгуфторҳои устодон Мирзо Турсунзода, Бокӣ Раҳимзода ва Мавҷуда Ҳакимова ба таъбири расидааст. Шеърҳои Фархунда натавонанд дар рӯзномаву маҷаллаҳои кӯдакона, балки дар рӯзномаҳои «Ҳақиқати Ленинобод», «Ҷумҳурият», «Садои мардум», «Қавонони Тоҷикистон», маҷаллаи бонувон «Занони Тоҷикистон ва дар маҷмӯаҳои дастаҷамъии «Риштаборон» ва «Парасту» рӯи ҷоп омаданд.

Солҳои 1979-1983 вазифаи методисти шуъбаи фарҳанги ноҳияи Ашти вилояти Суғд, соли 1983 то 1984 вазифаи муҳаррири нашрияти «Китоб ва омма»-и Ҷамъияти дӯстдорони китоби Тоҷикистон, солҳои 1984-1998 корманди идораи манзили ноҳияи Шохмансур, солҳои 2000-2005 сардабири ҳафтаномаи «Муҳаббат ва Оила», солҳои 2005-2010 хабарнигори радиои озодӣ ва дар як қатор рӯзномаҳои ҷумҳуриявӣ кор кардааст. Аз соли 2010 то ба имрӯз корманди нашриёти «Истеъдод» мебошад.

Китобҳои «Пироя», «Оинаи ҳамроз», «Ашки моҳ», «Ду хоҳарак», «Марҷона», «Ману абр», «Садафпора»,

«Гахворабандон», «Гулбофти розҳо» пайи ҳам нашр гардида, пешкаши ихлосмандони адабиёт гардид. Барои бачаҳо ҳам зиёд эҷод намуда, арз медорад, ки дунёи кӯдак, дунёи ширину гуворо ва олами афсонаи зиндагиро бо сад ранг чилва медиҳад. Дар маҷмӯаи «Ману абр»-и шоираи боистеъдод абри гирён ва табиат, обу хоки он хеле табиӣ инъикос гардидааст. Шоира дунёи наврасонро хеле хуб медонад ва тавонист ба торҳои нозуки кӯдакӣ нохун занад ва оҳанги нотакрори он атрофиёро навозиш созад.

Боз шоира ба хонандаи хурдсолар рӯ ба рӯ гаштааст ва меҳодад аз дидаву шунидаҳояш ҳикоят созад хонандаи наврасро ба худшиносӣ, нақӯӣ, табиатдӯстӣ ҳидоят созад. Ашъори шоира Фархунда саршор аз эҳсосоти пок ва ҳаёлотӣ неки инсонист, Маҷмӯаҳои пешинаи шеърҳояш «Пироя» ва «Оинаи ҳамроз» аз ҷониби ҳаводорони сухан нек пазируфта шудаанд. Шоираи соҳибдил баҳри баланд бардоштани маънавиёту дониш, фаҳмишу идрок ва дар рӯҳияи худшиносию меҳанпарастии тарбияи насли наврас саҳмгузор аст.

Ба як силсила суруду таронаҳои Фархунда хунармандони маъруфи ҷумҳурӣ оҳангҳои диловезу мағруб бастаанд. Фаъолиятҳои дар соҳаи журналистика низ назаррас мебошад. Шеърҳояш бо забонҳои русӣ, ўзбекӣ ва ҳуруфоти форсӣ чоп шудаанд, узви Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон, дорои нишони сарисинагии Аълочии фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

Дар созмондихии намоиши китоб таҳти унвони «Гулбофти розҳо» (баҳшида ба 60-солагии шоира Фархунда) чунин адабиётро истифода баред:

- Фархунда. Оинаи ҳамроз [Матн].-Душанбе: Сурушан, 1998.-80 с.
Фархунда. Гахворабандон [Матн].- Душанбе: Адиб, 2004.-20 с.
Фархунда. Ману абр [Матн]. - Душанбе: Адиб, 2006.- 32 с.
Фархунда. Гулбофти розҳо [Матн]. -Душанбе: Эҷод, 2007.-72 с.
Фархунда. Марди нақӯному зиндаёд [Матн]. -Душанбе: 2011.-119 с.

ФЕСТИВАЛИ КИТОБ АЗ НИГОҲИ ИШТИРОКЧИЁНИ ФАЪОЛ

**Шукрона Авғонова,
хонандаи синфи 8 МТМУ №31 ноҳияи Шохмансур**

БО КИТОБ КАЛОН ШУДАМ

Сабаби ба китоб сахт меҳр бастанам падари китобдӯстам буд.

Дар хона, ки теъдоди китобҳо хеле зиёд буд, шуғли ба лухтакбозӣ не, балки ба тамошои китобҳои ранга ва сипас ба хондани он майл пайдо кардам. Ва ҳамин меҳр аз овони боғча маро ба фестивали китоб раҳнамун кард.

Дар тӯли 9 - сол иштирокчии фаъоли фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакон ва наврасони Тоҷикистон» ҳастам, вале лаҳзаи ҳаёти худро ба аниси кунчи танҳоиву фуруғи субҳи доноӣ, дӯсти беминнат ва устои забардаст, ки бо муҳаббат «Китоб» номаш мебарем, тасаввур карда наметавонам.

Ва аз ҳамин ширкатҳо, вохӯриҳо ва меҳрбастанҳо дарк кардам оне, ки ҳеҷ гоҳ аз кӯмаку дастгирии инсон рӯ наметобад, ҳамин каломи оламгир, чуноне шоири тавонои миллат Соиб фармуда:

*Соиб, маталаб рӯи дил аз кас, ки дар ин аҳд
Рӯе, ки нагардад зи касе, рӯи китоб аст.*

**Мусаллама Бобочонова,
хонандаи синфи 5-и Литсейи
«Роҳнамо»**

ТАНТАНАИ ҶАШНИ БУЗУРГ

Соли 2014 бо амри тасодуфе ману падарам дар баргузории ҷашни Фестивали ҷумҳуриявии "Ҳафтаи китоби кӯдакон ва наврасони Тоҷикистон" дар ноҳияи Файзобод ва шаҳри Роғун ширкат варзидам. Дар ин чорабинӣ хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёна, аҳли фарҳангу хунар, адибону олимон ва ғайра дар толорҳои мухташамӣ ин шаҳру ноҳия ҷамъ омаданд.

Меҳмонони ҷаҳрии ҷамъомада олимон ва шоирону нависандагони маъруфи ҷумҳури аз кабили Сидқул Миралӣзода, Қурбон Авғонов, Ҷамолиддин Саидзода, Сафар Амирхон, Ҳотами Ҳомид, Муҳаббати Юсуф, Адибаи Азиз буданд. Онҳо дар бораи китобу китобхона ва асарҳои офаридаашон бо бачаҳо суҳбат оростанд. Шоирон дар баробари ин аз шеърҳои тоза эҷодӣ худ кироат намуданд.

Ҳамзамон хонандагон ва дастаҳои хунарии барномаи пурмухтаҳои фарҳангӣ фароғатии омоданамудаи худро барои ҳамагон пешниҳод намуданд. Ҷашни Фестивали ҷумҳуриявии "Ҳафтаи китоби кӯдакон ва наврасони Тоҷикистон" дар ноҳияи

Файзобод ва шаҳри Роғун хеле қолиб баргузор гардида, дар зеҳни ман лаҳзаҳои хотирмони он нақш бастаанд, чунки он рӯз ба як ҷашни бузург табдил ёфт.

**Манучехр Мирзоев,
хонандаи ғаёл**

ҲАҒТАЕ ДАР ОҒЎШИ КИТОБ

Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон» барои дарёфти чехраҳои нави фарҳангӣ нақши муассир дорад. Фестивали мазкур дар дили ман, ки яке аз иштирокдорони он будам, шӯру шавқи зиёдеро фузун кард. Ин фестивал, ки дар айёми баҳор мегузарад, худ баҳореро мемонад, лабрес аз ғараҳу шодӣ, меҳру муҳаббат, илму адаб, хотироти нақӯ ва оғӯш-оғӯш китоб. То умр боқист фестивалро аз ёд намебарорам. Хотираҳо аз он ёд меоранд.

Дар атрофи Фестивали ҷумҳуриявии “Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон” метавон суҳанони муассиру беохир гуфт, зеро он раҳнамуни бачаҳо, маҳбуби дили эшон аст. Маҳз ҳамин фестивал аст, ки бачаҳоро бо дӯсти беминнати инсон – китоб ва адибони дӯстдошташон ошно месозад.

Аз ин фестивал хушрангтарин гулҳои хотираро дар ёд дорам, ки хушбӯйтаринашон шиносӣ бо адибон, олимон, ва пайдо намудани дӯстони ҳалиму меҳрубон аст.

**Нодири Нозимӣ,
иштирокчии ғаёл**

САҲНАЕ ПУР АЗ РАНҒҲОИ ҲАЁТ

*Дар ҷавони саъй кун гар беҳалал хоҳӣ амал,
Мева бенуқсон бувад, чун аз дарахти навбар аст.*

Абдураҳмони Ҷомӣ

Хеле хубу оӣ ва бомаврид. Имрӯз нақши ҷавонону наврасонро дар рушду нумӯ ва густариши соҳаҳои ҳаёти

кишварамон нодида натавон гирифт. Барои ман боиси ифтихор ва мояи нишот буд, ки дар рӯзи ифтитоҳи Фестивали ҷумҳуриявии “Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон” барандаи ҷашнвора будам. Риштаи суҳанро ба шахсони маъруфи кишвар ба мисли Мирзошоҳрух Асрорӣ, Фароғат Азизӣ, Меҳмон Бахтӣ, Камол Насрулло, Мирзо Файзали, Ҷӯра Ҳошимӣ ва Қурбон Авғонов додам. Вақте ки бо тантана суҳан мерондам, мардум хеле хуб мепазируфтанд ва ин бароям илҳоми зиёде мебахшид. Ҳозирин ба истеъдодам баҳои баланд доданд. Ёдовар шудан бомаврид аст, ки ҳамин фестивал буд, ки маро рӯи сахнаҳои калон бароварда, муаррифӣ намуд. Бояд зикр кард, ки вақте ҳунарнамоии ман рӯи сахна ба мардум ҳаловат мебахшид, хешро хушбахт эҳсос менамудам. Албатта ин бароям ифтихор буд, ки тавассути Фестивали ҷумҳуриявии “Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон” бо китобу китобхона ошно шудам, аз ҳаёти бузургон огоҳ гардида, дӯстони зиёде пайдо кардам, чеҳраи шинохта шудам.

Хизматҳои моро роҳбарияти китобхона ба инобат гирифта, моро бо тухфаҳо ва дипломи Фестивали ҷумҳуриявии “Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон” қадрдонӣ намуданд.

Ҳусайн Маҳмудов
донишҷӯи бахши 1-ми
факултаи журналистикаи
ДМТ, узви вобастаи Академияи
хурди илмҳои Тоҷикистон

ШАРОРАИ ХОТИРАҲО...

Рӯзҳои баҳорӣ буд, вақте ки бори нахуст ба Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар барои иштирок дар Фестивали ҷумҳуриявии “Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон” қадам ранҷа намудам. Аз ман имтиҳон карданд ва чун маҳоратам ба коргардони фестивал, нависанда Муҳаббати Юсуф писанд афтод, бароям

нақши нависанда Шодон Ҳанифро лоик донистанд. Ростӣ то он дам дар бораи устод Шодон Ҳаниф маълумоте надоштам. Он нафароне, ки устодро дида буданд мегуфтанд, ки симоям ба симои устод шабоҳат дорад ва то ҳол Шодон гуфта нидоям мекунамд. Ин гуна суханони самимонаи масъулини фестивал руҳияи мо иштирокдоронро болида намуда, барои осонии қорамон мусоидат менамуд. Аз муносибати китобдорон хеле хушам меомад. Ин буд, ки то ҳол меҳру ихлоси эшон дар дилам ҷовидонист.

Баъд аз шиносӣ бо сценарияи композитсияи адабӣ аз китобдорони китобхона адабиётро, ки маҳсули эҷоди нависанда Шодон Ҳаниф буданд, дархост намудам. Китобдори масъулиятшиносу таҷрибадори китобхонаи мазкур Сатторова Азиза маро ба узвияти китобхона пазируфта, китобҳои заруриро бароям пешкаш намуд.

Китобхоро хондам, маълумам гардид, ки Шодон Ҳаниф нависанда ва публитсисти шаҳри кишвар будааст. Аз ин лиҳоз, зуд ба нақш ворид гардидам. Рӯзҳои зиёде тайёри медидам. Билохир рӯзи оғози фестивал фаро расид. Толори Иттифоқи нависандагонии Тоҷикистон саршор аз шоирону нависандагон, омӯзгорону рӯзноманигорон ва донишҷӯёну хонандагон буд. Композитсияи адабӣ шурӯъ шуд. Он лаҳзаро ҳеҷ аз хотирам намебарорам, вақте ки маро чун устод Шодон Ҳаниф муаррифӣ намуданду аҳли нишаст кафкӯбиҳои бардавом мезаданд. Дар он лаҳза рисолати адиб буданро фаҳмидам.

*Ман бо ҳаёли рӯйи шумо зиндаам ҳанӯз,
Пайванди ошноии мо ногусаста бод!*

Меҳрона Шайдоева
иштирокчии ғаёл

ЁДЕ АЗ ҶАШНИ МУТАНТАНИ КИТОБ

Чандин сол инҷониб дар ҷумҳурии азизамон Фестивали ҷумҳуриявии "Ҳафтаи китоби кӯдакон ва наврасон" ҷашн

гирифта мешавад. Дар тӯли як ҳафта ҳама дӯстдорони китоб, аҳли эҷоду хуна, фарҳангу маориф ид доранд. Тибқи маълумотҳо ин чашн дар замони иттиҳоди шуравӣ мутантан чашн гирифта мешуд. Аммо баъди пош хӯрдани Иттиҳоди шуравӣ чанде аз хотирҳо фаромӯш гардид. Ва хушбахтона, баъди ба даст овардани Истиқлолияти давлатии ҷумҳурӣ ин чашнро директори Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар устод Авғонов Қурбон Ғуломович аз нав ва ба шакли ҷадид зинда намуданд.

Ман хеле шодам, ки бо ғамхориҳои Президенти кишвар муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон нисбати фарҳангу маориф дар ҷумҳурии азизи мо чашнҳо оид ба китоб, аз ҷумла рӯзи Китоб, Намоиши байналмилалӣ китоб зиёд шуда истодаанд. Маълум аст, ки доир намудани чунин чашнҳо дар ҳаёти хонандагон бетаъсир намеронад. Ҷаҳонбинияшонро васеъ мегардонад.

Ҳамзамон бо дастгирии сарвари давлат Эмомалӣ Раҳмон Китобхонаи миллӣ кушода шуда, бинои собиқе онро ба Китобхонаи давлатии бачагона ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар додаанд, ки дар ин макони илму маърифат чорабиниҳои зиёде баргузор мегарданд, ки хонандагон китобҳои зарурии худро ба зудӣ дарёфт менамоянд.

Ман дар синни 10 -11 солагиам бо ҳамроҳии бародарам Абӯмуслим дар ин ҷашни мутантан ширкат варзидам. Ман аз эҷодиёти устод Садриддин Айни шеър ва бародарам аз эҷодиёти Мавлоно Ҷалолуддини Балхӣ ғазалеро қироат намудем. Дар ҷамъбасти фестивали мазкур моро дар қатори дигар хонандагони фаъоли ҷумҳурӣ бо Диплом сарфароз гардониданд. Гузашта аз ин Вазири фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон Мирзошоҳрух Асрорӣ китоби "Ширин"-и Абдурахим Каримовро бо соядаст бароямон тақдим намуданд. Мо аз ин кадрдони ниҳоят хушҳол гардидем.

Хулоса, дар рӯзи ҷамъбасти Фестивали ҷумҳуриявии "Ҳафтаи китоби кӯдакон ва наврасони Тоҷикистон", ки ба ҷашни бузурги

китоб табдил ёфта буд, мо бо чанде аз ширкаткунандагони он, ки аз ҳама гушаву канори ҷумҳурӣ (Хатлону Бадахшону Сугд) омада буданд, ошноӣ пайдо намудем. Хуб мебуд, ки сафи хонандагони ғаъл тавассути ин гуна чорабиниҳо зиёд шуда, хонандагон ба китобхонӣ майлу рағбат, дар баробари ин бо ҳамдигар робитаи дӯстӣ пайдо намоянд.

Ман соли чаҳорум аст, ки дар Гимназияи назди Донишқадаи ислонии Тоҷикистон ба номи Имоми Аъзам Абӯҳанифа Нуъмон ибни Собит тахсил дорам. Дар ин макони дониш доимо чорабиниҳои мухталиф баргузор мегарданд. Ҳоло муаллимаи фанни кимиёи гимназия Саодат Музрабова бо хонандагон барои баргузории конференсия дар мавзӯи об омодагӣ гирифта истодаанд. Хуб мебуд, ки як рӯзи ин ҷашни Фестивали ҷумҳуриявии "Ҳафтаи китоби кӯдакон ва наврасони Тоҷикистон" дар гимназияи мо баргузор гардад. Агар дастандаркорони ин ҷашни бузург дар барномаи худ ин пешниҳодро ҷой меоданд мо - устодону толибилмони гимназия хеле хушҳол мегардидем.

**Зинатшоев Муҳсин,
хонандаи синфи 10-уми
мактаби миёнаи умумии назди
Донишгоҳи славянии русӣ- тоҷикӣ**

ПОСБОНИ МАЪНАВИЁТИ КӯДАКОН

Рушди робитаҳои фарҳангӣ барои таҳким бахшидани маънавиёти ҷомеа хеле муосид аст. Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар дарғахи меҳру вафо, манзили умеду армон ва шодию фараҳи кӯдакон аст. Сухбату вохӯриҳои мунтазам, бо шоирону нависандагон, муаррифии китобҳои тозанаشر аз ҳадафҳои аслии Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон»

ба шумор меравад. Ҳафтаи китоб ба таърихи калони адабиву фарҳангӣ ва иди ҳақиқии китоб ва бачаҳо табдил ёфтааст.

Маҳфилҳое, ки доир ба эҷодиёти Наримон Бақозода, Убайд Раҷаб, Алӣ Бобоҷон, Равшавни Ёрмуҳаммад, Маҷиди Салим, Муродали Собири ва дигар адибон барпо гардиданд, ҳеҷ аз хотирам намебароянд, зеро дар онҳо ширкат варзидаму аз осори эшон шеърҳо кироат мекардам.

Китобдорони китобхона Сатторова Азиза, Гуленова Бечода, Азизова Гулнора, Муродова Хиробон, Соҳибназарова Савригул, Аҳмадова Шоира ва Пираева Холбиӣ дар маҳфили чорабиниҳо моро ҳамроҳӣ намуда, масъулияти зиёд бар душ доранд. Маҳз ҷаҳду талоши сарвари китобхона устои мухтарамӣ мо Қурбон Авғонов аст, ки ҳамасола ин маъракаи ҷумҳуриявӣ тимсоли як иди бошукӯҳ таҷлил мегардад.

**Аслиддин Алифбеков,
хонандаи синфи 6-и
Литсей «Роҳнамо**

КИТОБ ШАМЪИ ДИЛИ ИНСОН

Эҳтиром ба Ватан, ифтихор бо Тоҷикистони азиз, дӯст доштани ҳар гӯшаву канори он аз дуруст мутолиа кардани китоб ва азбар кардани мазмуну матнҳои он ба даст меояд.

Эмомалӣ Раҳмон

Президенти кишвар Ҷаноби Олӣ мухтарам Эмомалӣ Раҳмон чихати тадбиқи амалии сиёсати фарҳанг ва маорифи Ҳукумати кишвар ҳамеша ба масъалаҳои илмомӯзӣ, рушди фарҳанги миллӣ, инкишофи тафаккури солим ва баланд бардоштани ҳисси ватандӯстии ҷавонону наврасон таваҷҷуҳи махсус зоҳир мекунанд. Мо ҷавонон суханони Сарвари Давлатро сармашқи кори хеш дониста, барои густариши робитаҳои фарҳангӣ мекӯшем.

Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷмхуриявии ба номи Мирсаид Миршакар бо таҷлили Фестивали ҷумхуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон» дар ин самт собиқаи чандсола дорад.

Ман ҳамчун иштирокчи Фестивал ба бачаҳо тавсия медиҳам, то бо китобхона робитаи зич барқарор намоянд, дар чорабиниҳои китобхона ширкат варзанд ва диди худро дигар намоянд. Яке аз чорабиниҳои фарҳангӣ ин «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон» мебошад, ки фасли баҳор ҳамчун як иди баҳорӣ баргузор мегардад. Дар муддати як ҳафта Фестивали ҷумхуриявӣ дар шаҳру ноҳияҳо гузаронида мешавад, ки дар ин чорабини вохурии шоирону нависандагон бо кӯдакону наврасон, суҳбату мулоқотҳо, намоишҳои китобӣ, озмунҳои шеърӣ суруд баргузор мегардад. Бояд мо бештари вақти пуштиммати хешро ба мутолиа намудани китоб ва омӯхтани донишҳои замон гардонем. Мутолиа намудани китоб аз ягон ҷиҳат зараре намерасонад ба хонанда, балки таъсири мусбат мерасонад ба маърифати сатҳи донишандӯзӣ, ба одоби ахлоқӣ вай, зеро ҳамаи хубиҳои инсон аз китоб сарчашма мегирад.

Раёсати Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар тасмим гирифтааст, ки барои тарғиби китоб ва баланд бардоштани маърифати кӯдакону наврасон дар саросари ҷумҳурӣ Озмуни ҷумҳуриявии «Библиомарафон» таҳти унвони «Ҳамнишине беҳ аз китоб маҳоҳ» бо талабагони муассисаҳои таълимӣ ва хонандагони китобхонаҳои шаҳру ноҳияҳои ҷумҳуриро дар соли 2015 баргузор намояд.

НИЗОМНОМА

Озмуни ҷумҳуриявии «Библиомарафон» таҳти унвони «Ҳамнишине беҳ аз китоб маҳоҳ» бо хонандагони муассисаҳои таълимӣ ва хонандагони китобхонаҳои шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ.

Низомномаи мазкур дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фарҳанг», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фаъолияти китобдорӣ» ва дигар санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ таҳия гардидааст.

Мақсад ва вазифаҳо:

1.Эҳёи суннатҳои китобдӯстии халқи тоҷик,ҷалби насли наврас ба мутолиаи китоб.

2.Ташаккули маҳорату малакаҳои беҳтарини хониш.

3.Баланд бардоштани сатҳи фарҳанги иттилоотии кӯдакону наврасон.

4.Баҳрабардории ҳар чӣ бештар аз ганчинаи бебаҳои ниёгон ва арзишҳои умумибашарӣ.

5. Табдил додани синф-иштирокчи ба маҳфили дӯстдорони китоб.

6. Тавассути тарбияи ҳисси эҳтиром ва муҳаббат ба китоб дар замири насли наврас бедор намудани майлу рағбат ба эҷодиёт, омӯзиши донишҳои амиқ, тавачҷӯх ба ҷаҳон.

7. Ташаккули ҳислатҳои беҳтарини ахлоқии насли наврас, омодагии онҳо ба ҳаёти мустақилона.

8. Мусоидат намудан ба чараёни таҳкими заминаи маърифати ҳуқуқӣ, сиёсӣ ва фарҳангии насли наврас, пешгирии зухуроти ифротгароӣ ва таасуби динӣ дар байни онҳо.

9. Ҷалби тавачҷуҳи мақомоти дахлдори давлатӣ, аҳли ҷомеа, бахусус падару модарон, омӯзгорону мураббӣён, олимону адибон, китобдорон ба мушкилоти раванди хониши кӯдакону наврасон.

10. Ошкор намудани эҳтиёҷоти воқеии китобхонаҳои бачагона ва мактабии ҷумҳурӣ, фароҳамоварии шароитҳои мусоид барои мутолиаи китоб.

11. Арҷгузорӣ ба мероси ниёгон, арзишҳои миллӣ ва умумибашарӣ, тарбияи насли наврас дар рӯҳияи худшиносӣ, ватандӯстӣ, нангу номуси миллӣ, зебоиписандӣ, меҳнатдӯстӣ, ифтихор аз Тоҷикистон.

12. Тарбияи ҳисси эҳтиром арзишҳои миллӣ ва муқаддасоти миллӣ ҳифзи марзу буми Ватани азиз - Тоҷикистон.

13. Тарғибу ташвиқи адабиёти беҳтарини тозанаشري илмӣ-оммавӣ, адабӣ, бадеӣ, техникӣ, инчунин адабиёти соҳаҳои гуногуни дониш, маҷаллаву рӯзномаҳо дар байни кӯдакону наврасон ва ҷавонон.

14. Муаррифии беҳтарин асарҳои адабиёти классикӣ ва муосири тоҷик, осори намояндагони барҷастаи адабиёти халқҳои гуногуни ҷаҳон дар байни кӯдакону наврасон.

15. Таъмини дастрасии кӯдакону наврасон ба мероси таърихӣ фарҳангии халқи тоҷик тавассути ташкили мутолиаи китоб, саёҳат (экскурсия), маърӯза, суҳбату мулоқот оид ба ёдгориҳои таърихӣ фарҳангӣ ва меъморӣ.

16. Дар ҳамкорӣ бо падару модарон боз ҳам беҳтар намудани сифати таълиму тарбияи фарзандон, баланд бардоштани ҳисси масъулиятшиносии волидайн нисбат ба масъалаҳои хониши кӯдакону наврасон, ташаккули фарҳанги иттилоотии онҳо.

17. Кашфи истеъдодҳои ҷавон, кӯдакону наврасони болаёқат, аз ҷумла ровӣёну нattoқони ҷавон, рассомону ихтироъкорони наврас, навқаламон, китобдӯстон.

18. Созмондихӣ ва баргузории чорабиниҳои гуногуни шавқовар барои кӯдакону наврасон, ҷавонон (мулоқоту вохӯрӣ, сухбату, конфронсҳои хонандагон, субҳи адабӣ, намоиши китобӣ, муаррифии китобҳо, мубодилаи афкор, хулосаи библиографӣ, викторина, маҳфилҳои гуногун, ба монанди «Оилаи китобдӯст», «Синфи китобдӯст», «Фарзанди нек – боғи падар» (бо ширкати муштараки волидону фарзандон, мураббӣёну омӯзгорон, адибону олимон) ва ғайра.

19. Паҳн ва дастраси кӯдакону наврасон гардонидани шаклу услубҳои нави хадамоти китобдорӣ-иттилоотӣ тавассути технологияи муосири иттилоотӣ, санҷиши маҳорату малакаҳои кор дар шабакаи интернет.

20. Ташкили ярмаркаи фурӯши китобҳо, нуқтаҳои китобдихӣ, намоишҳои китоб, маводи таълимӣ-методӣ, намоиши дастранҷи кӯдакон, рассомону ихтироъкорони наврас.

21.Тарғиби таҷрибаи оилаҳои китобдӯст дар тарбияи ҳисси эҳтиром нисбат ба китоб ва ташаккули фарҳанги иттилоотии фарзандон.

КУМИТАИ ТАШКИЛӢ:

Ташкилкунанда:

Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар.

Сарпарастони расмӣ:

Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон.

Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Дастгирии иттилоотӣ:

ТВ «Баҳористон», ТВ «Шабаккаи аввал», ТВ «Сафина», ТВ «Ҷаҳоннамо», ТВ «Пойтахт». Рӯзномаҳои «Ҷумҳурият», «Садои мардум», «Минбари халқ», «Адабиёт ва санъат», «Омӯзгор», «Ҷавонони Тоҷикистон», «Баҳори Аҷам», «Паёми Душанбе», Оила», «Чархи гардун», «Реклама», «Дунёи китоб», «Анбоз». Маҷаллаҳои «Тоҷикистон», «Истиқбол», «Фирӯза», «Душанбе».

Шартҳои озмун:

1. Дар Озмун метавонанд талабагони Муассисаҳои таълимӣ ва хонандагони Китоб-хонаҳои шахру ноҳияҳои ҷумҳурӣ иштирок намоянд.

2. Иштирок дар Озмун ихтиёрист.

3. Иштироки оилаҳои китобдӯст дар озмун писандида мешавад.

4. Таъмини китобхонаҳо бо китобҳои тозанашр.

5. Иштирокчиҳои Озмун бояд:

- узви ягон китобхона бошад;
- адабиёти заруриро аз феҳристу картотекаҳои китобхона мустақилона дарёфт карда тавонад;
- китобҳои хондашро ба ҳамсолонаш муаррифӣ карда тавонад;
- рӯйхати китобҳои мутолиакардашро ба ҳайати ҳакамон пешниҳод намояд;
- китобҳои хондашро бо фикру мулоҳизот дар дафтарчаи махсус қайд намояд;
- дар рафти Озмун беш аз 4 китобро оид ба таъриху фарҳанги Тоҷикистон мутолиа намояд;
- чор китобро аз осори классикони адабиёти тоҷику форс ва муосир дар васфи Ватан мутолиа карда бошад;
- оид ба Қаҳрамонони халқи тоҷик ва Қаҳрамонони Тоҷикистон маълумот дода тавонад;

- бахшида ба мавзӯҳои Истиқлолият, Муқаддасоти миллӣ, Забони давлатӣ, Сулҳу Ваҳдати миллӣ, ҷашнҳои ниёгон, иншооти бузург ва шахсиятҳои намоёни кишвар маълумоти кофӣ дошта бошад;

- ба саволҳо оид ба сарватҳои зерзаминӣ, об, фазои ҳавоӣ, олами набототу ҳайвонот ва дигар боигариҳои табиӣ Тоҷикистон ҷавоби саҳеҳ дода тавонад.

ТАРТИБИ БАҶГУЗОРИИ ОЗМУН:

Бо мақсади муайян намудани ғолибони Озмун ва иштирокчиёни ғаёл дар назди ситодҳои ҷумҳуриявӣ, вилоятӣ ва шаҳриву ноҳиявӣ ҳайати ҳакамон таъйин мегардад, ки онҳо ба масъалаҳои зерин баҳогузорӣ менамоянд:

- сатҳи таъминоти фонди китобхонаҳо бо осори ҷопӣ ва дигар маводи иттилоотӣ, аз ҷумла бо адабиёти тозанаشر;

- сатҳи омодагии ҳар як синф ё иштирокчиӣ алоҳида ба озмун;

- сатҳи маҳорату малакаи хонанда-муаррификунандаи китоб;

- саҳми оила дар ташаккули фарҳанги иттилоотии фарзандон;

- ҷиҳати тарбиявӣ ва нақши китоб дар васеънамоии ҷаҳонбинӣ ва қавигардонии нерӯи зеҳнии насли наврас, то кадом андоза муҳим ва нодир будани саҳеҳияти ҷавобҳои иштирокчиён ба саволҳо оид ба китобҳои мутолиашуда;

– сатҳи дарки моҳият ва мундариҷаи китоб аз ҷониби иштирокчӣ;

- саҳеҳияти ҷавобҳо ба саволҳои умумӣ дар мавзӯи «Сайре ба олами китоб» (унвони китоб, муаллифи он, мавзӯи асар, қаҳрамонони асосӣ мақсади мутолиаи китоб) ва ғайра;

- саҳеҳияти ҷавобҳо ба саволҳо дар мавзӯи «Сайри маънӣ» - шарҳи калимаву ибора ва мафҳумҳо оид ба одоби ахлоқ, ҳуқуқ,

зебоипарастӣ, экология, техника, кишваршиносӣ, тиб, Ватан, таъриху фарҳанги он, ҷашнҳои миллӣ, шахсиятҳои намоёни ҷамъиятӣ, сиёсӣ, олимони намоёни Тоҷикистон ва ҷаҳон.

- сатҳи фарҳанги иттилоотии иштирокчии озмун (муайянсозии маҳорату малакаи мутолиаи китоб, кор бо феҳристу картотекаи китобхона, технологияи кампютерӣ, интернет, оғаҳӣ аз сомонаҳои машҳури иттилоотӣ) ва ғайра;

- муайян намудани мавҷудияти маҳфили «Китобдӯстон».

Ҳаёати ҳакамон ба иштирокчиёни Озмун баҳогузори намуда, ғолибонро ҳакамон дар ҳар жанр (насру назм) муайян мекунанд.

Озмун дар ду давр баргузор мегардад: Вилояти Мухтори Кухистони Бадахшон, вилоятҳои Суғду Хатлон, ноҳияҳои водии Ҳисору Рашт ва ноҳияҳои шаҳри Душанбе навбати аввали озмунро аз моҳи феврал то моҳи август дар минтақаи худ созмон дода, 1 – нафарӣ ғолибонро муайян менамоянд.

Ба даври ҷамъбастиҳои озмун аз Вилояти Мухтори Кухистони Бадахшон 1-нафар, вилояти Суғд 1-нафар, вилояти Хатлон аз минтақаи Қўрғонтеппа 1-нафар, аз минтақаи Кўлоб 1-нафар, аз водии Ҳисор 1-нафар, аз минтақаи Рашт 1-нафар ва аз ноҳияҳои шаҳри Душанбе 1-нафар пешниҳод мегарданд.

Даври дуюми Озмун бо иштироки ғолибони даври аввал моҳи сентябри соли 2015 баргузор гардида, дар рӯзи ҷашни «Китоб» 4 – сентябр дар шаҳри Душанбе ҷамъбаст ва ғолибон муайян мегарданд.

Озмони тавассути расонаҳои хабарӣ инъикос хоҳад шуд.

Рӯзҳои баргузори давраи аввал аз тарафи кумитаи тадорукот ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ бо назардошти имконият ва шароити минтақа муайян мегардад. Тартиби баргузори даври дуюмро кумитаи тадорукоти ҷумҳуриявӣ муайян мекунанд.

Навбати аввали озмун дар маҳалҳо бо таъсиси кумитаҳои тадорукот, созмон додани ситодҳои корӣ ва муайян кардани

хайати ҳакамон аз ҳисоби мутахассисони варзидаи соҳаи фарҳангу маориф, кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳӣ, олимону адибон бо салоҳдиди мақомоти маҳаллӣ, идораву шуъбаҳои фарҳангу маориф ва кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳӣ ва расонаҳои хабарӣ баргузор мегардад.

Ҳайати ҳакамони Озмун дар вилоятҳо бо маслихату машварати кумитаи тадорукотӣ бо назардошти истеъдоду қобилияти донишмандону мутахассисони соҳа таъйин карда мешавад.

Ба сатҳи омодагии иштирокчиёни минтақаҳои Ҳисору Рашт ва 4 ноҳияи шаҳри Душанбе ҳайати ҳакамони Вазорати фарҳанг баҳо медиҳад.

Иштирокчиёни дастаҳои вилояти Суғд, Хатлон, ВМКБ ҳакамони маҳаллӣ баҳо дода, ғолибонро муайян мекунанд.

Баҳри дар сатҳи баланди ташкилию эҷодӣ баргузор гардидани озмун дар назди Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар Ситоди ҷумҳуриявӣ ташкил карда мешавад. Ситоди мазкур фаъолияти кумитаҳои тадорукотӣ, ҳайатҳои корӣ ва эҷодии Озмунро, ки дар вилоят, шаҳру ноҳияҳо созмон дода шудаанд, ҷамоаҳанг сохта, ба онҳо ёрии амалию методӣ мерасонад.

Хароҷоти молиявӣ:

Хароҷоти молиявии ҷорабиниҳои Озмун ба зиммаи Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Китобхонаи давлатии бачагонаи ҷумҳуриявии ба номи Мирсаид Миршакар вогузор шудааст.

Хароҷоти баргузории Озмун дар шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ ва сафарбарии ҷаёболону ғолибони Озмун, адибони маҳаллӣ барои иштирок дар ҷамъбасти озмун, ки дар шаҳри Душанбе баргузор мегардад, аз ҳисоби маблағҳои шуъбаҳои фарҳангу маорифи мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ пардохта мешавад.

Дар баргузории озмун, ҳавасмандгардонии созмондихандагону иштирокчиёни он ба сифати сарпараст шахсони воқеию ҳуқуқии ватанию хоричӣ, сохибкорон ҳиссагузорӣ карда метавонанд.

Мукофотҳои Озмун:

Ҷамъбасти Озмун тибқи низомномае, ки аз ҷониби ҳайати эҷодии озмун (дар марказ ва шаҳру ноҳияҳо) таҳия ва тасдиқ гардидаанд, сурат мегирад. Дар Озмун ҷоизаи «Гран-при», ҷойи аввал, ҷойи дуюм ва ҷойи саввум муқаррар карда шудааст. Аз ҷониби Кумитаи тадорукотӣ ва мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилоят, шаҳру ноҳияҳои ҷумҳурӣ созмондихандагон, иштирокчиёни ғайбӣ Озмун, китобдорон, адибону олимон, навқаламон, омӯзгорон, хонандагон, кормандони васоити ахбори омма, муассисаву таш-килотҳо, шахсони алоҳида бо ҷоизаҳо, мукофотҳои пулӣ, тухфаҳои хотиравӣ ва ҷоизаи «Гран-при» ба «Хонандаи беҳтарин», «Оилаи китобдӯст» ва «Китобхонаи беҳтарин» дар соли 2015 супорида мешаванд. Теъдоди муайяни ғолибони озмун тибқи пешниҳоди кумитаҳои тадорукот бо Ифтихорнома, нишони «Аълочии фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Аълочии матбуоти Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Аълочии маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва «Диплом» - и Озмун сарфароз гардонида мешаванд.

Фестивали ҷумҳуриявӣ «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон»

Оҳанги Саъдии Қаландар

8 Хотима
о - о - о - о То ча-хон буд аз са-ри о - дам фа-роз, Кас на-буд аз

14
ро-хи до-ниш бе-ни-ёз. До-ниш ан-дар дил ча-ро-ги рав-шан аст,

20
рав-шан аст, В-аз ха-ма бад бар та-ни ту чав-шан аст, чав-шан аст.

28
Мар-ду-мо-ни бих-рад ан-дар
Ги-рд кар-дан-ду ги-ро-ми

35
хар за-мон, Ро-хи до-ниш-ро ба хар гу-на забон, До-ниш ан-дар дил ча-ро-ги
до-ш-танд. То ба санг ан-дар ха-ме бин-го-ш-танд.

43
рав-шан аст, рав-шан аст, В-аз ха-ма бад бар та-ни ту чав-шан аст, чав-шан аст.

АДАБИЁТҲОИ ИСТИФОДАШУДА

Авғонов Қ., Раҷабов, Ҷ. Нашри китоб дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (солҳои 1941-1945) [Матн]: Феҳристи адабиёт.- Душанбе: Эҷод, 2005.-96 с.

Бобоев, А. Тарбия аз оила сар мешавад [Матн]: Дар зимни чигунагии татбиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд» // Ваҳдат. -2015. - январ.-С.5.

Гулбарғҳои меҳр [Матн]:Маълумотномаи библиографӣ.- Душанбе: Ҳочӣ Ҳасан, 2013.- 176 с.

Ғуломов, С. Қаҳрамонон фаромӯшнопазиранд [Матн] // Паёми Душанбе. -2014.-8 май.

Дӯстов, З. Водии ободу куҳанбунёд [Матн]: Ба истиқболи 3000- солагии Ҳисори шодмон // Паёми Душанбе. - 2014.- ноябр.

Келдӣ, Г. Борони бесаранҷом [Матн]: Шеърҳо // Истиқбол.- 2004.- С.1.

Келдӣ, Г. Туву хубиву раъноӣ [Матн]: Гулчини ашъор.- Душанбе: Адиб, 2010.- 408с.

Келдӣ, Г. Шоиру шеъре агар ҳаст [Матн]: Шеърҳо.-Душанбе: Маориф ва фарҳанг, 2010.-280 с.

Кенчаева, Л. Баднафсак [Матн]: Барои кӯдакони синни хурди мактабӣ. - Душанбе: Истиқбол, 2014.- 25 с.

Кенчаева, Л. Шеърҳо [Матн].- Душанбе: Истиқбол, 2010.-104 с.

Корнамоии ҷовидона[Матн]:Дастур барои китобдорон/ Таҳия ва вироиши Шариф Тошев.-Душанбе,2000.-28с.

Қурбонов, А. Ҳар кӣ масти олами ирфон бувад... [Матн ва расм]: 700 солагии Мир Сайид Али Ҳамадонӣ // Омӯзгор.- 2014.-5 сентябр.

Мир Сайид Али Ҳамадонӣ Шоҳи Ҳамадон.Осори мутаҳаб [Матн]: Иборат аз 4 ҷилд. -Душанбе: Ирфон, 1995. -Ҷилди 2.- 240с.

Муродӣ, А. Масъулият дар тарбияи фарзанд [Матн]: Соли 2015 - Соли оила // Омӯзгор. - 2015.- 30 янв. -С. 15.

Назришоев, Н. Оила шахсути тарбия аст [Матн]: Тарбия // Баҳори Аҷам.- 10 июн. - С. 5.

Наримон Бақозода [Матн]: Маҷмӯаи мақолаҳо. -Душанбе: Истеъдод, 2015.-79с.

Оила гаҳвораи инсон [Матн]: Сухбат бо раиси Кумитаи кор бо занон ва оилаи назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Сумангул Тағоева // Бонувони Тоҷикистон. - 2013.- май. -С. 8-10.

Саидмурод,О. Шаммае аз рӯзгору осор ва пирони Мир Сайид Али Ҳамадонӣ [Матн]. -Душанбе: Адабиёти бачагона,2013.-24 с.

Тоҷикистон дар солҳои Ҷанги Бузурги Ватанӣ (1941-1945) [Матн]: Маводи методии библиографӣ барои китобдорони китобхонаҳои ҷумҳурӣ ба пешвози ҷашнгирии 60-солагии Ғалаба. -Душанбе: Эҷод.- 12 с.

Фархунда. Гулбофти розҳо [Матн]: Шеърҳо. -Душанбе: Эҷод, 2007. -72 с.

Хидирова, М. Хонавода мабдаи ташаккули инсон [Матн]: Соли 2015- Соли оила // Ҷумҳурият. - 2015.- 4 феврал.- С. 1.

Ҳасанзода, С. Сарбози ҳақиқат [Матн]: Қисса аз зиндагиномаи полковники мустафии милитсия Сафаралӣ Гулов. - Душанбе: Бухоро, 2014.- 415 с.

Ҳисори шодмон таърихи бостонӣ дорад [Матн]: Оид ба Ҳисор // Ваҳдат. - 2011. - ноябр.

Ҳотам, М. Ҳисор дар бомдоди таърих [Матн] : Ба пешвози 3000- солагии Ҳисор // Ҷумҳурият.- 2014.- 19 феврал.

Шарифов, Д. Ҳар кӣ моро ёд кард, эзид мар-ӯро ёр бод... [Матн ва расм]: Бузургдошти Мир Сайид Али Ҳамадонӣ // Баҳори Аҷам.-2014.-11 ноябр.

МУНДАРИҶА

Сарсухан...	3
Шодбошии Вазири фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	6
Фестивали китоб – Иди кӯдакону наврасон	12
Даъватномаи семинар.....	16
Барномаи семинар.....	17
Даъватномаи фестивал.....	21
Барномаи фестивал.....	22
Ҷамъбасти фестивал.....	49

МАВОДИ РАСМӢ:

Қарори маҷлиси ҳайати мушовараи Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон Низомномаи Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон»	51
Шарти озмунҳо ва ҷоизаҳои Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон»	62

СЕНАРИЯИ УМУМӢ БАРОИ БАРГУЗОРИИ ФЕСТИВАЛИ ҶУМҲУРИЯВИИ «ҲАФТАИ КИТОБИ КӢДАКОНУ НАВРАСОНИ ТОҶИКИСТОН» 2-9 АПРЕЛИ СОЛИ 2015

Сенарияи оғози Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон» 2 апрели соли 2015, соати 10 ⁰⁰	69
Композитсияи адабӣ - бадеӣ «Гирехкушо»	71
Муродали Собир. Маро боғча бурда мон.....	79
Латофат Кенчаева. Сафои об.....	79
Ҷӯра Ҳошимӣ. Модарам.....	80
Маҳбуба Неъматова. Хон китоб.....	81
Саидкул Миралӣзода. Пагоҳ равам ба мактаб.....	82
Наримон Бақозода. Худро кунонӣ одат.....	82
Мирзо Турсунзода. Силсилаи кӯҳи Ҳисор.....	88
Шаҳрия. Васли Ватан.....	90
Лоик Шералӣ. Волотар аз ҳама.....	90
Муҳиддин Фарҳат.....	91
Алӣ Бобочон. Иди маърифат.....	92
Сенарияи ҷамъбасти Фестивали ҷумҳуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон» 9-уми апрели соли 2015, соати 10 ⁰⁰	95
Ситоиши китоб дар кироати як гурӯҳ хонандагон.....	97

НАМУНАИ СУҲБАТ ВА НАМОИШҲОИ КИТОБ ДАР МАВЗЌҲОИ МУҲТАЛИФ

«Об- сарвати бебаҳои табиат» (суҳбат роҷеъ ба Соли байналмилалӣ оби тоза эълон намудани соли 2003)	103
Як қатра офтоб (суҳбат ва баландхонӣ барои талабагони синфҳои 1-4)	104
Оби тоза- сарвати миллии мо (нақшаи намоиши адабиёт)	105
Ба пешвози форуми байналмилалӣ	105
Обҳои Тоҷикистон.....	106
Обу ободонӣ.....	107
Қазияи оби тоза.....	108
Адабиёти иловагӣ.....	110
Инъикоси об дар осори адибон.....	124
Мавод барои конфронси хонандагон.....	124
Об – манбаи ҳаёт.....	124
Адабиёт.....	125
Оила- шахсутуни тарбия (суҳбат роҷеъ ба Оила - шахсутуни тарбия)	125
Бузургон дар ситоиши оила.....	132
Фарзанди нағз- боғи падар(суҳбат барои хонандагони синни миёна ва калони мактабӣ)	134
Намемирад касе, ки некном аст (суҳбат роҷеъ ба Ҷанги Бузурги Ватанӣ, қаҳрамонӣ диловарӣ мардуми Иттиҳоди Шӯравӣ)	142
Барои шумо бачаҳо (суҳбат роҷеъ ба рӯзномаю маҷаллаҳои бачаҳо ва наврасон)	149
Хирад беҳтар аз чашмаи биной аст (суҳбат доир ба маҷаллаи «Истикбол»)	153
Ойинаи ҷавонон (суҳбат роҷеъ ба дирӯзу имрӯзи рӯзномаи «Ҷавонони Тоҷикистон»)	156
Меҳр ҷӯшад дар дили мо аз ҳавои дӯстӣ (суҳбат барои хонандагони синни калони мактабӣ)	158
Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ дар тамаддуни ҷаҳонӣ (суҳбат оид ба 700- солагии мутаффакири бузурги машриқзамин Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ)	162
Ҳисори зарнисор (суҳбат роҷеъ ба 3000-солагии таърихи Ҳисори бостонӣ)	165

Шоири дарёдилу равшанзамир (сухбат бахшида ба 80-солагии шоири махбуи бачаҳо Наримон Бақозода)	169
Меҳр меборад зи шеъри Гулназар (сухбат бахшида ба 70-солагии шоири ширин сухан Гулназар Келдӣ)	173
Кӯдакон манбаи илҳами ман (сухбат бахшида ба 65-солагии шоираи кӯдакону наврасон Латофат Кенчаева)	176
Соҳибфазилат (сухбат бахшида ба 65-солагии Нависанда ва рӯзноманигор Садриддин Ҳасанзода)	180
Гулбоғи розҳо (сухбат бахшида ба 60-солагии зодрӯзи шоира Фарҳунда)	183

ФЕСТИВАЛИ КИТОБ АЗ НИГОҲИ ИШТИРОКЧИЁНИ ҶАҶОЛ

Шукрона Авғона. Бо китоб калон шудам.....	185
Мусаллама Бобоҷонова. Тантанаи ҷашни бузург.....	186
Манучеҳр Мирзоев. Ҳафтае дар оғӯши китоб.....	187
Нодири Нозимӣ. Саҳнае пур аз рангҳои ҳаёт.....	187
Ҳусайн Маҳмудов. Шарораи хотираҳо.....	188
Меҳрона Шайдоева. Ёде аз ҷашни мутантани китоб.....	189
Муҳсин Зинатшоев. Посбони маънавияти кӯдакон.....	191
Аслиддин Алифбеков. Китоб шамъи дили инсон.....	192
Низомномаи Озмуни ҷумҳуриявии «Библиомарафон» таҳти унвони «Ҷамъияти беҳ аз китоб маҳол»	194
Кумитаи ташкилӣ.....	196
Тартиби баргузории Озмун.....	198
Гимни Фестивали ҷумҳуриявии «Ҷафои китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон».....	202
Адабиётҳои истифодашуда.....	203

АЗ КИТОБ ОЯД БА ДИЛ НУРУ САФО

**(бахишида ба Фестивали ҷумҳуриявӣ
«Ҳафтаи китоби қўдакону наврасони Тоҷикистон»)**

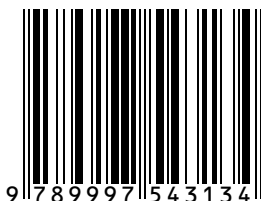
Мураттиб ва муаллифи мақолаи муқаддимаӣ:
номзади илмҳои педагогӣ, дотсент
Авғонов Қурбон

Муҳаррир:
Садриддин Ҳасанзода

Зери назари:
доктори илмҳои филологӣ, профессор
Сайфиддин Назарзода

Масъули чоп:
Сатторова Азизмоҳ

ISBN 978-99975-43-13-4

Ба матбаа 19.02.2015 супорида шуд.
Ба чоп 21.02.2015 имзо шуд. Коғазӣ офсетӣ №1.
Хуруфи адабӣ. Чопи офсет. Андозаи 60x84 ¹/₁₆.
Ќузьи чопӣ 13,0. Адади нашр 300 нусха.
Супориши № 09/15

Нашриёти «**Истеъдод**».
734025, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 36.
Тел.: 221-95-43. E-mail: istedod2010@mail.ru.